

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวก
สำหรับฝึกรอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ

เล่ม ๓

งานกำลังพล

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นตำรวจมืออาชีพ
เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ตำรวจมืออาชีพ ต้องเป็นข้าราชการ
ตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก
รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำและต้องเป็น
คนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อดทน
เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่สุดต้อง
ตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงาน
ของตำรวจคือความผาสุกของประชาชน

พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง ให้ใช้คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายในการพัฒนาข้าราชการตำรวจตามสายงานในทุก
ระดับ โดยเน้นภาวะผู้นำให้มีคุณธรรมด้วยการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่อย่าง
มีอาชีพ มีความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ ยึดมั่นในศีลธรรมและมีค่านิยมในความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย
ประหยัดตามหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่
ผู้ใต้บังคับบัญชา และให้มีการทำงานเป็นทีมและมีเอกภาพ สำหรับงานอำนวยความสะดวกเน้นพัฒนาระบบงาน
ฝ่ายอำนวยความสะดวกให้มีความเข้มแข็งและสนับสนุนบุคลากรที่ปฏิบัติงานฝ่ายอำนวยความสะดวกให้มีความ
เจริญก้าวหน้าในสายงาน

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับ
ฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ” ฉบับปี พ.ศ.๒๕๕๗ พร้อมทั้งดำเนินการฝึกอบรม
หัวหน้างานและข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยความสะดวกในสถานีตำรวจ ให้มีความพร้อมที่จะไป
ทำการฝึกอบรมหรือสอนงานให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคนสู่ความ “เป็นตำรวจมีอาชีพ
เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ฉะนั้น จึงให้ทุกหน่วยใช้ “คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับฝึกอบรมข้าราชการ
ตำรวจในสถานีตำรวจ” นี้ เป็นคู่มือหลักสำหรับใช้ในการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคน ตั้งแต่
วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๗

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนำ

นโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ ได้กำหนดวิสัยทัศน์และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจให้เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน โดยมุ่งพัฒนาและเสริมสร้างให้ข้าราชการตำรวจ เป็นตำรวจมืออาชีพที่ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธา ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยจะเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์ให้เป็นตำรวจมืออาชีพ มีภาวะผู้นำ และฝึกอบรมผู้บริหารแต่ละระดับให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานตามตำแหน่งหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือจากประชาชน

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายข้างต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งที่ ๖๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมผู้นำหน่วยระดับสถานีตำรวจ และ คำสั่งที่ ๖๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมผู้นำหน่วยระดับหัวหน้างานอำนวยการ และข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยการทุกระดับ เพื่อจัดทำคู่มือการบรรยายงานอำนวยการสำหรับการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้เป็นมาตรฐาน มุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยการมีความรู้ ความสามารถในหน้าที่ และมีแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ในงานอำนวยการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกสถานีตำรวจ โดยได้มอบหมายให้ กองบัญชาการศึกษา จัดทำโครงการสัมมนาวิทยากรและการจัดทำคู่มือการบรรยายงานอำนวยการ ให้กับข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ภูเขางาม (พานอรามา) รีสอร์ท ตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

จากการจัดสัมมนาวิทยากรของหน่วยงานดังกล่าว ได้มีการระดมความคิด จนได้ข้อยุติ เนื้อหาการบรรยายในประเด็นที่หน่วยงานระดับสถานีตำรวจจะต้องใช้ในการปฏิบัติงานเป็นปกติประจำของงานอำนวยการ โดยแบ่งเป็น ๑๑ หัวข้อ (๑๑ เล่ม) ได้แก่ งานธุรการและพัฒนากำลังพล, งานศูนย์ปฏิบัติการสถานีตำรวจ, งานกำลังพล, งานวินัย, งานสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่น, งานยุทธศาสตร์, งานงบประมาณ, งานพัสดุ, งานการเงิน, ระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย และการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามประเมินผล พร้อมทั้งได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการบรรยาย และเอกสารการนำเสนอที่เป็นข้อมูลกลาง สำหรับวิทยากรของทุกหน่วยงาน แต่อย่างไรก็ดี เนื้อหาของแต่ละงานที่อ้างอิงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ไม่สามารถนำมารวบรวมไว้ในคู่มือการบรรยายได้ทั้งหมด วิทยากรผู้บรรยายสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้จากตำรา หรือทางอินเทอร์เน็ตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำให้อีกส่วนหนึ่ง

คู่มือการบรรยายนี้จะช่วยให้วิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ที่สนใจทุกท่าน สามารถทำความเข้าใจ และนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นตำรวจมืออาชีพได้อย่างแท้จริง

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ	๑
ยศตำรวจ	๑๖
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒๖
บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษสำหรับกรณีเสียชีวิต/บาดเจ็บจากหน้าที่/ ไม่บาดเจ็บแต่เสี่ยงต่อชีวิต	๓๕
การลาสำหรับข้าราชการตำรวจ	๙๑
การสงเคราะห์ข้าราชการกรณีป่วยเจ็บ/บาดเจ็บจากหน้าที่	๑๐๑
การบรรจุทายาทเข้ารับราชการตำรวจ	๑๐๘
การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ	๑๑๒

ภาคผนวก

เอกสารประกอบคู่มือการบรรยาย (แผ่น CD)

เอกสารประกอบการบรรยาย
กลุ่ม “งานกำลังพล”
ชุดวิชา “การโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ”

หัวข้อการบรรยาย

หลักเกณฑ์การโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

ขั้นตอนการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

หลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๑ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้อ ๒ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เลื่อนปีละสองครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่หนึ่งครั้งปีแรก ให้เลื่อนตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายนของปีที่ได้เลื่อน

(๒) ครั้งที่สองครั้งปีหลัง ให้เลื่อนตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีถัดไป

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนครั้งขึ้นในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในครั้งปีที่แล้วมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือน

(๒) ในครั้งปีที่แล้วมาได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนด้วยความสามารถและด้วยความอุตสาหะ จนเกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามนัยข้อ ๑ แล้วเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สมควรจะได้เลื่อนเงินเดือนครั้งขึ้น

(๓) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถูกปลดออก ถูกไล่ออก หรือออกจากราชการด้วยเหตุใด ๆ เป็นระยะเวลารวมกันเกินสองเดือน

(๔) ในครั้งปีที่แล้วมา ต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยถึงที่สุดสูงกว่าโทษภาคทัณฑ์หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาถึงที่สุด ให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีใช้ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ลา หรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องที่อันเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

(๖) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการหกเดือน โดยมีวันลาไม่เกินยี่สิบสามวันแต่ไม่รวมถึงวันลาดังต่อไปนี้

(ก) ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เฉพาะวันลาที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

(ข) ลาคลอดบุตรไม่เกินเก้าสิบวัน

(ค) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกินหกสิบวันทำการ

(ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในขณะที่เดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(จ) ลาพักผ่อน

(ฉ) ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

(ช) ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันไม่เกินสิบห้าวันทำการ

(ซ) ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ กรณีได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ

การนับจำนวนวันลาไม่เกินยี่สิบสามวันสำหรับวันลากิจส่วนตัวและวันลาป่วยที่ไม่ใช้วันลาป่วย ตาม (ง) ให้นำเฉพาะวันทำการ

(๗) ในครั้งปีที่แล้วมา ถ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษาฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในครั้งปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือน สำหรับผู้ที่ศึกษาในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการครั้งแรกในครั้งปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเดือน

(๘) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นในแต่ละครั้งต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๒ และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดีเด่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการและสังคมจนถือเป็นตัวอย่างที่ดีได้

(๒) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้า หรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และทางราชการได้ดำเนินการตามความคิดริเริ่ม หรือได้รับรองให้ใช้การค้นคว้าหรือสิ่งประดิษฐ์นั้น

(๓) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตราบาตร้าเสียงอันตรายมาก หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ

(๔) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(๕) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตร้าเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากเป็นพิเศษและงานนั้นได้ผลดียิ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(๖) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดียิ่งแก่ประเทศชาติ

ข้อ ๕ การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการ ตามข้อ ๑ และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตาม กฎ ก.ตร.ที่ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ มาเป็นหลักในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน โดยพิจารณาประกอบกับข้อมูลการลา พฤติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย และข้อควรพิจารณาอื่น ๆ ของผู้นั้น แล้วรายงานผลการพิจารณานั้นพร้อมด้วยข้อมูลดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน

ในการพิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือแต่ละระดับที่ได้รับรายงานเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนด้วย

ข้อ ๖ ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนแต่ละครั้งให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณา รายงานผลจากผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๕ ถ้าเห็นว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๓

ให้เลื่อนเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นครึ่งขั้น ถ้าเห็นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ ตามข้อ ๔ ให้เลื่อนเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นหนึ่งขั้น

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจผู้ใดได้รับการเลื่อนเงินเดือนครึ่งปีแรกไม่ถึงหนึ่งขั้น ถ้าในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนครึ่งปีหลัง ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนได้พิจารณาผลการปฏิบัติงานครึ่งปีแรกกับครึ่งปีหลังรวมกันแล้วเห็นว่ามีความมาตรฐานสูงกว่าการที่จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นสำหรับปีนั้น ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนอาจมีคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือนรวมทั้งปีของข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นจำนวนหนึ่งขั้นครึ่งได้ แต่ผลการปฏิบัติงานทั้งปีของข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดีต่อทางราชการและสังคม

(๒) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้า หรือประดิษฐ์สิ่งใด สิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

(๓) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตรากตรำเสี่ยงอันตราย หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิต

(๔) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(๕) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากและงานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(๖) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการกิจบางอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดีแก่ประเทศชาติ

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่ควรจะได้รับเลื่อนเงินเดือน ครึ่งปีแรกหนึ่งขั้น แต่ไม่อาจสั่งเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นให้ได้ เพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จะใช้เลื่อนเงินเดือน ถ้าในการเลื่อนเงินเดือนครึ่งปีหลัง ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ได้รับการเลื่อนเงินเดือนหนึ่งขั้นอีก และไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จะใช้เลื่อนเงินเดือนในคราวนั้น ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนอาจมีคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือนรวมทั้งปีของข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นจำนวนสองขั้นได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่ไม่เลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่เลื่อนเงินเดือน

ขั้นตอนการปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจ

๑. หน่วยใดจะเป็นหน่วยพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจระดับใด ตร. ได้กำหนดเรื่องหน่วยจัดทำบัญชีไว้ ดังนี้

๑.๑ กองบัญชาการ สำหรับกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการ กลุ่มที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการ และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ

๑.๒ **กองบังคับการ** ตำรวจภูธรจังหวัด หรือหน่วยงานที่มีรองผู้บังคับการเป็นหัวหน้าที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดกองบังคับการใด เช่น ศูนย์ ฯ หรือกลุ่มงานต่าง ๆ สำหรับกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับการ กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งสารวัตร และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร

๑.๓ **กองกำกับการ** สถานีตำรวจ ด่านตรวจคนเข้าเมือง หรือหน่วยงานที่มีผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตร หรือรองสารวัตร เป็นหัวหน้า ที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดของกองกำกับการใด เช่น ศูนย์ ฯ หรือกลุ่มงานต่าง ๆ สำหรับกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับหมู่ลงมา

๑.๔ **สำหรับกองบังคับการ ที่ไม่สังกัดกองบัญชาการ ในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ** ให้กำหนดหน่วยจัดทำบัญชีตามข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ และให้จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการด้วย

๒. นอกเหนือจาก ข้อ ๑ ให้กำหนดหน่วยจัดทำบัญชี ดังนี้

๒.๑ สำหรับข้าราชการตำรวจที่ขึ้นตรงต่อกองบัญชาการ และข้าราชการตำรวจในหน่วยงานที่ต่ำกว่ากองบังคับการในกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการนำไปรวมพิจารณากับหน่วยจัดทำบัญชีใดหน่วยจัดทำบัญชีหนึ่ง หรือจะให้กองบัญชาการเป็นหน่วยจัดทำบัญชีก็ได้ตามที่เห็นสมควร

๒.๒ สำหรับข้าราชการตำรวจที่ขึ้นตรงต่อกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการ พิจารณานำไปรวมพิจารณากับหน่วยจัดทำบัญชีใดหน่วยจัดทำบัญชีหนึ่ง หรือจะให้กองบังคับการ เป็นหน่วยจัดทำบัญชีก็ได้ตามที่เห็นสมควร”

๒. การแบ่งกลุ่มการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ส.ค.๔๗ อนุมัติการกำหนดกลุ่มการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการตำรวจระดับ ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป และ กลุ่มข้าราชการตำรวจระดับ รอง ผบก. หรือเทียบเท่าลงมา แต่ ตร. กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน โดยให้แบ่งกลุ่มการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจออกเป็น ๗ กลุ่ม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ดังนี้

(๑) กลุ่ม ผบก.ขึ้นไป

(๒) กลุ่ม รอง ผบก.

(๓) กลุ่ม ผกก.

(๔) กลุ่ม รอง ผกก.

(๕) กลุ่ม สว.

(๖) กลุ่ม รอง สว.

(๗) กลุ่ม ผบ.หมู่

๓. คณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

คณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่ง ที่ทำหน้าที่ในฝ่ายบริหารหรือทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในสังกัด โดยกำหนดไว้แต่ละระดับ คือ

๑. **กองกำกับการ** สถานีตำรวจ ด่านตรวจคนเข้าเมือง หรือหน่วยงานที่มีรองผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตร หรือรองสารวัตร เป็นหัวหน้า ที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดของกองกำกับการใด ให้ประกอบด้วย

(๑) ผู้กำกับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นหัวหน้า แล้วแต่กรณีเป็นประธาน กรรมการ

(๒) รองผู้กำกับการ และสารวัตรทุกนาย เป็นกรรมการ ยกเว้นกรณีที่มีผู้ดำรง ตำแหน่งสารวัตร หรือรองสารวัตรเป็นหัวหน้า ให้รองสารวัตรทุกนายเป็นกรรมการด้วย

๒. **กองบังคับการ** หรือหน่วยงานที่มีรองผู้บังคับการเป็นหัวหน้าที่ไม่ได้อยู่ในสังกัด กองบังคับการใด ให้ประกอบด้วย

(๑) ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นหัวหน้า แล้วแต่กรณีเป็นประธาน กรรมการ

(๒) รองผู้บังคับการทุกนาย เป็นกรรมการ ยกเว้นกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับ การเป็นหัวหน้า ให้ผู้กำกับการทุกนายเป็นกรรมการด้วย

๓. **กองบัญชาการ** ให้ประกอบด้วย

(๑) ผู้บัญชาการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองผู้บัญชาการทุกนาย เป็นกรรมการ

สำหรับ สำนักงานจเรตำรวจ ให้จเรตำรวจ (หัวหน้าจเรตำรวจ) เป็นประธาน กรรมการ จเรตำรวจ (สบ ๘) และ รองจเรตำรวจ (สบ ๗) ทุกนายเป็นกรรมการ

๔. **นอกจากนี้** ให้เป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนพิจารณา ตามความเหมาะสม

การพิจารณาของคณะกรรมการข้างต้นให้กระทำโดยการประชุมพิจารณา ร่วมกัน หากเป็นวาระการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่คณะกรรมการผู้ใดหรือกรรมการผู้ใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณา กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและให้จัดทำรายงาน การประชุมโดยมีรายละเอียดชัดเจนเพียงพอเพื่อประกอบการพิจารณา

๔. **การนับตัวคนเพื่อคำนวณโควตา และวงเงินงบประมาณในการเลื่อนเงินเดือน**

การคำนวณโควตาเลื่อน ๑ ชั้น หรือโควตาเลื่อน ๒ ชั้น และวงเงินงบประมาณให้หน่วย จัดทำบัญชีนำจำนวนข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดตามคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ณ วันที่ ๑ มีนาคม มาคำนวณโควตาเลื่อน ๑ ชั้น ณ วันที่ ๑ เมษายน สำหรับการคำนวณโควตาเลื่อน ๒ ชั้น ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ให้นำจำนวนข้าราชการตำรวจ ณ วันที่ ๑ กันยายน มาคำนวณ และ นำฐานเงินเดือน ณ วันที่ ๑ กันยายน มาคำนวณวงเงินงบประมาณเพื่อนำมาพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

สำหรับกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้คิดคำนวณโควตาเลื่อน เงินเดือนได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ รอง ผบก. หรือเทียบเท่าลงมา ให้คิด คำนวณโควตาเลื่อนเงินเดือนได้ไม่เกินร้อยละ ๒๙ และในวันที่ ๑ ต.ค. ของทุกปี ให้คิดคำนวณวงเงิน งบประมาณที่ใช้ในการเลื่อนเงินเดือนเป็นร้อยละจากฐานเงินเดือนรวมของข้าราชการตำรวจ ณ ๑ ก.ย. สำหรับกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ใช้วงเงินงบประมาณในการเลื่อน

เงินเดือนได้ไม่เกินร้อยละ ๕.๕ และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ รอง ผบก. หรือเทียบเท่าลงมา ให้ใช้วงเงินงบประมาณในการเลื่อนเงินเดือนได้ไม่เกินร้อยละ ๕.๙ โดยให้นำยอดเงินที่ใช้ในการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๑ ครั้งปีแรก (๑ เม.ย.) มาหักออกเพื่อใช้ในการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๒ ครั้งปีหลัง (๑ ต.ค.) ทั้งนี้ยอดเงินที่ใช้ในการเลื่อนเงินเดือนให้รวมถึงเงินตอบแทนพิเศษ ที่ใช้ไป ณ ๑ เม.ย. และ ๑ ต.ค. ด้วย

การไม่นับตัวเพื่อคำนวณโควตา

ข้าราชการตำรวจผู้ใดอยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการ ขาดราชการ หนีราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ในวันที่ ๑ มีนาคม หรือ ๑ กันยายน ไม่สามารถนำมาคำนวณโควตาเลื่อน ๑ ชั้น หรือโควตาเลื่อน ๒ ชั้น และคำนวณวงเงินงบประมาณ แล้วแต่กรณีได้ และสำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกหลังวันที่ ๑ มีนาคม เช่น นักเรียนนายสิบตำรวจ หรือนักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ ๑ ซึ่งได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นพลตำรวจสำรอง ในวันที่ ๑ เมษายน ไม่สามารถนำมาคำนวณโควตาเลื่อนรวมทั้งปี ๒ ชั้น ในปีที่ได้รับการบรรจุได้

การนับตัวกรณีช่วยราชการ

ในวันที่ ๑ มีนาคม หรือวันที่ ๑ กันยายน ของครั้งปีที่จะได้เลื่อนเงินเดือน แล้วแต่กรณี ข้าราชการตำรวจผู้ใดได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติราชการหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นระยะเวลาเกินกว่า ๙๐ วัน ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยจัดทำบัญชีที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้น อยู่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติราชการเป็นผู้พิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้น ในกรณีผู้บังคับบัญชาของหน่วยจัดทำบัญชีที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นสังกัดอยู่ (ตามคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง) หรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยจัดทำบัญชีที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติราชการ ประสงค์จะเป็นผู้พิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้น ก็ให้ประสานงานทำความเข้าใจกัน หากไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยจัดทำบัญชีที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในครั้งปีที่แล้วมากกว่าเป็นผู้พิจารณา

๕. การกำหนดโควตาและวงเงินงบประมาณในการเลื่อนเงินเดือน

มติ ค.ร.ม. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มี.ค.๕๔ กำหนดโควตาการเลื่อนเงินเดือนหนึ่งชั้น หรือเลื่อนเงินเดือนรวมทั้งปีสองชั้น สำหรับผู้มีผลงาน และผลสัมฤทธิ์ดีเด่นได้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของจำนวนข้าราชการตำรวจ ณ วันที่ ๑ มี.ค. โดยให้เลื่อนได้ในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๖ ของอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ณ วันที่ ๑ ก.ย.

ทั้งนี้ให้นำยอดเงินที่ใช้ในการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๑ ครั้งปีแรก (๑ เม.ย.) มาหักออกเพื่อใช้ในการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๒ ครั้งปีหลัง (๑ ต.ค.)

ตร. กำหนดโควตาการเลื่อนเงินเดือน ดังนี้

- ✓ ผบก.ขึ้นไป โควตาร้อยละ ๒๕ วงเงิน ๕.๕
- ✓ รอง ผบก.ลงมา โควตาร้อยละ ๒๙ วงเงิน ๕.๙

๖. การประชุมพิจารณา

ชั้นที่ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ตามที่ได้บรรยายเรื่องคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน โดยสรุป คือ

๑. กองกำกับการ

- ผกก. เป็นประธานกรรมการ
- รอง ผกก. และ สว. ทุกนาย เป็นกรรมการ

๒. กองบังคับการ

- ผบก. เป็นประธานกรรมการ
- รอง ผบก. ทุกนาย เป็นกรรมการ

๓. กองบัญชาการ

- ผบช. เป็นประธานกรรมการ
- รอง ผบช. ทุกนาย เป็นกรรมการ

ขั้นที่ ๒ การเตรียมข้อมูลแสดงการโอนเงินเดือน

- นับตัวคำนวณโควตา และวงเงินงบประมาณ
  - ดำรงตำแหน่งในสังกัด ณ ๑ มี.ค. หรือ ๑ ก.ย.
  - ครึ่งปีที่แล้วมาอยู่ช่วยราชการเกิน ๙๐ วัน
- จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงการโอนเงินเดือน
  - ตรวจสอบหลักเกณฑ์การโอนเงินเดือน
  - ตรวจสอบฐานเงินเดือนให้ถูกต้อง
  - ตรวจสอบข้อมูลการโอนเงินเดือนย้อนหลัง

ขั้นที่ ๓ การประชุมพิจารณาโอนเงินเดือน

แผนก หรืองาน

๑. พิจารณาโอนเงินเดือนโดย สว. เป็นประธาน และ รอง สว. เป็นกรรมการ
๒. เสนอข้อมูลการพิจารณาโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ระดับ ผบ.หมู่ และ รอง สว. ไปยัง คณะกรรมการพิจารณาโอนเงินเดือนของ สภ. หรือ สน.

สภ. หรือ สน.

๑. พิจารณาโอนเงินเดือนโดย ผกก. เป็นประธาน, รอง ผกก. และ สว. เป็นกรรมการ
๒. พิจารณาและจัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนกลุ่ม ผบ.หมู่
๓. เสนอข้อมูลการพิจารณาโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ระดับ รอง สว., สว. และ รอง ผกก. ไปยัง บก.

ขั้นที่ ๔ จัดทำรายงานผลการประชุม และบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนส่งไปยัง บก. ต้นสังกัด

๗. การจัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือน

การจัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือน และการส่งโอนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจ ให้ดำเนินการตามรูปแบบที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด ตามแบบบัญชีแสดงการโอนเงินเดือน แจกตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๘.๒๕๑/ว ๐๑๙ ลง ๑๕ ก.พ.๕๕ ซึ่งสามารถคัดลอกเพิ่มข้อมูล ได้จาก <http://www.personnel.police.go.th/> ดังนี้

๑. ให้นำหน่วยจัดทำบัญชี จัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจแยกตามกลุ่มตำแหน่งคือ

- (๑) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการขึ้นไป
- (๒) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ
- (๓) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ
- (๔) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับการ
- (๕) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งสารวัตร
- (๖) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร
- (๗) กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่ลงมา

บัญชีสรุปผลการพิจารณาโอนเงินเดือน และบัญชีสรุปการใช้เศษโควตาและวงเงินงบประมาณในการโอนเงินเดือน จำนวน ๒ ชุด เก็บไว้ที่หน่วยจัดทำบัญชี ๑ ชุด และส่งไปยังหน่วยตรวจบัญชี ๑ ชุด

๒. ให้นำหน่วยจัดทำบัญชี จัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดทุกราย รวมถึงผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการ ขาดราชการ หนีราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติราชการนอกหน่วยต้นสังกัด ผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกหลังวันที่ ๑ มีนาคม หรือผู้ที่หน่วยจัดทำบัญชีนับตัวเพื่อคำนวณโควตาโอนเงินเดือน โดยให้ปรากฏผลการพิจารณาว่าปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรจะได้รับการโอนเงินเดือนจำนวนเท่าใด ซึ่งเมื่อได้รับการพิจารณาไว้แล้วจะได้รับการโอนเงินเดือน จะให้รอกการโอนเงินเดือนไว้ก่อน ไม่โอนเงินเดือน หรือจะแจ้งงดการโอนเงินเดือนประการใดประการหนึ่งตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ก็ให้ลงหมายเหตุไว้ให้ชัดเจน

ทั้งนี้ ให้กัณวงเงินงบประมาณและโควตาไว้ตามผลการพิจารณาโอนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจผู้นั้นทุกกรณี

๓. ในแต่ละกลุ่มตำแหน่งให้จัดทำบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนตามผลการพิจารณาตามแบบบัญชีแสดงการโอนเงินเดือน แจกตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๕๑/ว ๐๑๙ ลง ๑๕ ก.พ.๕๕ ซึ่งสามารถคัดลอกเพิ่มข้อมูล ได้จาก <http://www.personnel.police.go.th/> ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ครั้งปีแรก (๑ เม.ย.)

๑. แบบบัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีทุกหน่วย และทุกระดับ)

แบบ เม.ย. ๑

หมายถึง บัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (เลื่อน ๑ ชั้น , ๐.๕ ชั้น)

แบบ เม.ย. ๒

หมายถึง บัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้มีขั้นเงินเดือนใกล้เคียงขั้นสูงของระดับเงินเดือน (ใกล้เคียงขั้น) (เลื่อน + เงินตอบแทนพิเศษ)

แบบ เม.ย. ๓

หมายถึง บัญชีแสดงการโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง
ของระดับเงินเดือน (เต็มขั้น) (เงินตอบแทนพิเศษ)

แบบ เม.ย. ๔

หมายถึง บัญชีงด หรือ ไม่โอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

๒. แบบบัญชีเสนอขอความเห็นชอบโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับหน่วย
จัดทำบัญชีที่มีผู้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ซึ่งรับเงินเดือนระดับ ส.๖ บช. หรือ บก. ที่ไม่
สังกัด บช. ใน สง. ผบ.ตร.) * โดยจัดทำเพิ่มเติมนอกเหนือจากบัญชีแสดงการโอนเงินเดือน

แบบ เม.ย. ๕

หมายถึง บัญชีเสนอขอความเห็นชอบโอนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ดำรง
ตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ซึ่งรับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับ
เงินเดือน (เต็มขั้น) และได้รับการปรับระดับอัตราเงินเดือน (ส.๕ เต็มขั้น
ขอประเมินข้ามแห่ง ส.๖)

แบบ เม.ย. ๖

หมายถึง บัญชีเสนอขอความเห็นชอบโอนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ดำรง
ตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ที่รับอัตราเงินเดือนระดับ ส.๖
(รอง ผบก. โอนเงินเดือนระดับ ส.๖)

๓. แบบบัญชีสรุปการพิจารณาโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

แบบ เม.ย. ๗

หมายถึง บัญชีสรุปผลการพิจารณาโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจในภาพรวมของ
หน่วยจัดทำบัญชี (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีทุกหน่วย และทุกระดับ)

แบบ เม.ย. ๘

หมายถึง บัญชีแสดงการใช้เศษโควตาที่เหลือจากการพิจารณาโอนเงินเดือนของ
หน่วยจัดทำบัญชี (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีที่มีอำนาจใช้เศษโควตาฯ
(บช. หรือ บก. ที่ไม่ สังกัด บช. ใน สง. ผบ.ตร.))

๔. คำสั่งโอนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับข้าราชการตำรวจระดับ รอง ผบก. ลงมา)

แบบ เม.ย. ๙

หมายถึง คำสั่งโอนเงินเดือน ๑ ขั้น , ๐.๕ ขั้น

แบบ เม.ย. ๑๐

หมายถึง คำสั่งโอนเงินเดือน ๐.๕ ขั้น และให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ ๒
(เลื่อน ๐.๕ ขั้น + เงินตอบแทนพิเศษ ๒%)

แบบ เม.ย. ๑๑

หมายถึง คำสั่งให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ ๔ , ร้อยละ ๒

แบบ เม.ย. ๑๒

หมายถึง คำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับเงินเดือน (เต็มขั้น) และได้รับการปรับระดับอัตราเงินเดือน (เต็มขั้นผ่านการประเมินข้ามแท่งและได้รับการเลื่อน)

ครั้งที่ ๒ ครั้งปีหลัง (๑ ต.ค.)

๑. แบบบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีทุกกลุ่ม และทุกระดับ)

แบบ ต.ค. ๑

หมายถึง บัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (เลื่อน ๑.๕ ขึ้น, ๑ ขึ้น, ๐.๕ ขึ้น)

แบบ ต.ค. ๒

หมายถึง บัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้รับเงินเดือนใกล้ถึงขั้นสูงของระดับเงินเดือน (เต็มขั้น) (เลื่อน + เงินตอบแทนพิเศษ)

แบบ ต.ค. ๓

หมายถึง บัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับเงินเดือน (เต็มขั้น) (เงินตอบแทนพิเศษ)

แบบ ต.ค. ๔

หมายถึง บัญชีงด หรือ ไม่เลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

๒. แบบบัญชีเสนอขอความเห็นชอบเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีที่มีผู้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ซึ่งรับเงินเดือนระดับ ส.๖ บช. หรือ บก. ที่ไม่ สังกัด บช. ใน สง. ผบ.ตร.) * โดยจัดทำเพิ่มเติมนอกเหนือจากบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือน

แบบ ต.ค. ๕

หมายถึง บัญชีเสนอขอความเห็นชอบเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ซึ่งรับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับเงินเดือน (เต็มขั้น) และได้รับการปรับระดับอัตราเงินเดือน (ส.๕ เต็มขั้นขอประเมินข้ามแท่ง ส.๖)

แบบ ต.ค. ๖

หมายถึง บัญชีเสนอขอความเห็นชอบเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจผู้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบก. หรือเทียบเท่า ที่รับอัตราเงินเดือนระดับ ส.๖ (รอง ผบก. เลื่อนเงินเดือนระดับ ส.๖)

๓. แบบบัญชีสรุปการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ

แบบ ต.ค. ๗

หมายถึง บัญชีสรุปผลการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจในภาพรวมของหน่วยจัดทำบัญชี (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีทุกหน่วย และทุกระดับ)

แบบ ต.ค. ๘

หมายถึง บัญชีแสดงการใช้เศษโควตาและวงเงินงบประมาณที่เหลือจากการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของหน่วยจัดทำบัญชี (สำหรับหน่วยจัดทำบัญชีที่มีอำนาจใช้เศษโควตาฯ (บข. หรือ บก. ที่ไม่ สังกัด บข. ใน สง. ผบ.ตร.)

๔. คำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ (สำหรับข้าราชการตำรวจระดับ รอง ผบก. ลงมา)

แบบ ต.ค. ๙

หมายถึง คำสั่งเลื่อนเงินเดือน ๑.๕ ขึ้น, ๑ ขึ้น, ๐.๕ ขึ้น

แบบ ต.ค. ๑๐

หมายถึง คำสั่งเลื่อนเงินเดือนและให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษ (เลื่อน ๑ ขึ้น + ๒%,
เลื่อน ๐.๕ ขึ้น + ๔%, เลื่อน ๐.๕ ขึ้น + ๒%)

แบบ ต.ค. ๑๑

หมายถึง คำสั่งให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษร้อยละ ๖, ร้อยละ ๔, ร้อยละ ๒

แบบ ต.ค. ๑๒

หมายถึง คำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจผู้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของระดับ (เต็มขั้น) และได้รับการปรับระดับอัตราเงินเดือน (เต็มขั้นผ่านการประเมินข้ามแห่งและได้รับการเลื่อน)

๓.๒ ตามข้อ ๓.๑ ให้จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือน ตาม แบบ เม.ย.๑ ถึงแบบ เม.ย. ๖ หรือ แบบ ต.ค. ๑ ถึง แบบ ต.ค. ๖ และบัญชีสรุปผลการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน แบบ เม.ย. ๗ หรือ แบบ ต.ค. ๗ และบัญชีสรุปการใช้เศษโควตาและวงเงินงบประมาณในการเลื่อนเงินเดือน แบบ เม.ย. ๘ หรือ แบบ ต.ค. ๘ จำนวน ๒ ชุด เก็บไว้ที่หน่วยจัดทำบัญชี ๑ ชุด และส่งไปยังหน่วยตรวจบัญชี ๑ ชุด (บข. ตรวจสอบบัญชี บก. ลงไป และ ตร. (สภพ.) ตรวจสอบบัญชี บข.)

๘. การพิจารณามีคำสั่งเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน ตาม ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๔ กำหนดไว้ ดังนี้ (สามารถคัดลอกเพิ่มข้อมูล ได้จาก <http://www.personnel.police.go.th/>)

ข้อ ๑ การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓ ลงมา ในหน่วยงานระดับกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้สั่งเลื่อน

(๒) การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในหน่วยงานระดับกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้สั่งเลื่อน

(๓) การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕ ลงมา ในหน่วยงานระดับกองบัญชาการ ในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ไม่อยู่ในอำนาจของ

ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตามข้อ ๑ (๑) และข้อ ๑ (๒) ให้ผู้บัญชาการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้ส่งเลื่อน

(๔) การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕ ลงมาที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตามข้อ ๑ (๑) ข้อ ๑ (๒) และข้อ ๑ (๓) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจเป็นผู้ส่งเลื่อน
ข้อ ๒ การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจในหน่วยงานระดับกองบัญชาการให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓ ลงมาในหน่วยงานระดับกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้ส่งเลื่อน

(๒) การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในหน่วยงานระดับกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้ส่งเลื่อน

(๓) การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕ ลงมาที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตามข้อ ๑ (๑) และ ข้อ ๑ (๒) ให้ผู้บัญชาการ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเป็นผู้ส่งเลื่อน

การพิจารณาออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ให้ดำเนินการตามรูปแบบการออกคำสั่งแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๙.๒๕๑/ว ๐๑๙ ลง ๑๕ ก.พ. ๕๕ (สามารถคัดลอกเพิ่มข้อมูล ได้จาก <http://www.personnel.police.go.th/>) โดยในการพิจารณามีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ประจำปี ครั้งที่ ๑ ครั้งปีแรก (๑ เมษายน) และการพิจารณามีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ประจำปี ครั้งที่ ๒ ครั้งปีหลัง (๑ ตุลาคม) ให้หน่วยต่าง ๆ พิจารณาดำเนินการมีคำสั่ง ดังนี้

๑. คำสั่งเลื่อนเงินเดือน (๑.๕ ชั้น, ๑ ชั้น และ ๐.๕ ชั้น) ทุกกลุ่มตำแหน่ง **เพียงคำสั่งเดียว** (ตามรูปแบบคำสั่งที่แนบท้ายหนังสือข้างต้น)

๒. คำสั่งให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษ (ร้อยละ ๖, ร้อยละ ๔ และร้อยละ ๒) ทุกกลุ่มตำแหน่ง **เพียงคำสั่งเดียว** (ตามรูปแบบคำสั่งที่แนบท้ายหนังสือข้างต้น)

๓. คำสั่งเลื่อนเงินเดือนและให้ได้รับเงินตอบแทนพิเศษ (เลื่อน ๑ ชั้น และได้รับเงินตอบแทนฯ ร้อยละ ๒, เลื่อน ๐.๕ ชั้น และได้รับเงินตอบแทนฯ ร้อยละ ๔, เลื่อน ๐.๕ ชั้น และได้รับเงินตอบแทนฯ ร้อยละ ๒ แล้วแต่กรณี) ทุกกลุ่มตำแหน่ง **เพียงคำสั่งเดียว** (ตามรูปแบบคำสั่งที่แนบท้ายหนังสือข้างต้น)

๔. คำสั่งเลื่อนเงินเดือน สำหรับผู้เกษียณอายุราชการ หรือพ้นจากราชการด้วยเหตุใดๆ (ถ้ามี) (ตามรูปแบบคำสั่งที่แนบท้ายหนังสือข้างต้น)

การส่งบัญชี และคำสั่ง

๑. ให้ บข. และ บก. ที่ไม่สังกัด บข. ใน สง.ผบ.ตร. ส่งบัญชีฯ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยัง ตร. (ฝ่ายความชอบ ทพ.) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ตามห้วงระยะเวลาที่ ตร. กำหนด แนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๙.๒๕๑/ว ๐๑๙ ลง ๑๕ ก.พ. ๕๕ (ภายในเดือน เม.ย. และ ต.ค.ของปี) ดังนี้

๑.๑ บัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนกลุ่มที่อยู่ในอำนาจการส่งเลื่อนเงินเดือนของ ผบข.

๑.๒ บัญชีสรุปผลการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

๑.๓ บัญชีสรุปการใช้เศษโควตาและวงเงินงบประมาณในภาพรวมของ บข.

๑.๔ สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือน (ที่อยู่ในอำนาจการสั่งเลื่อนของ บข.หรือ และ บก. ที่ไม่สังกัด บข. ใน สง.ผบ.ตร.)

๒. ให้ บข. และ บก. ที่ไม่สังกัด บข. ใน สง.ผบ.ตร. ส่งบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการตำรวจ กลุ่ม ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป และบัญชีเสนอขอความเห็นชอบการเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการตำรวจ กลุ่ม รอง ผบก. ที่ผ่านการประเมิน ฯ ตามนัยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ (รอง ผบก. ผู้รับเงินเดือนในระดับ ส.๖) ในรอบ ๑ เม.ย. กำหนดส่งภายในวันที่ ๒๕ มี.ค. ในรอบ ๑ ต.ค. กำหนดส่งภายในวันที่ ๒๕ กันยายน (หากเป็นวันหยุดราชการ ให้ส่งในวันเปิดทำการแรกถัดจากวันที่กำหนดส่ง)

๓. สำหรับ บก. หรือ กก. ให้ส่งบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือน ฯ ตามวัน เวลา ที่ บข. หรือ บก. กำหนด

๔. สำหรับหน่วยที่มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือน เมื่อพิจารณาดำเนินการมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน หรือ แก้ไข ยกเลิก หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจกรณีใด ๆ ให้ แจ้ง สกพ. (ฝ่ายความชอบ ทพ.) ภายใน ๗ วัน เพิ่มเติมนอกเหนือจากการปฏิบัติตามระเบียบปกติ และ หากข้าราชการตำรวจได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยจัดทำบัญชี หน่วยใหม่เป็นผู้รับผิดชอบรายงาน

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(สามารถคัดลอกเพิ่มข้อมูล กฎหมาย ระเบียบ และ คำสั่ง ที่ใช้ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ได้จาก <http://www.personnel.police.go.th/>)

- พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๖๔, ๔๗, ๖๘
- พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ (ฉ.๒) พ.ศ.๒๕๕๔ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค.๕๓ เป็นต้นไป
- พ.ร.ฎ. การปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๔
- มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ส.ค.๕๗ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๑๒๒๔๒ ลง ๒๖ ส.ค.๕๗ อนุมัติการกำหนดกลุ่มการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการตำรวจระดับ ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป และกลุ่ม ข้าราชการตำรวจระดับ รอง ผบก. หรือเทียบเท่าลงมา

● มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มี.ค. ๕๔ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๕๖๘๕ ลง ๑๔ มี.ค.๕๔ กำหนดโควตาและวงเงินงบประมาณในการเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจ โดยกำหนดโควตาการเลื่อนเงินเดือน ๑ ชั้น สำหรับผู้ที่มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ของงานดีเด่น ได้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของจำนวนข้าราชการตำรวจ ณ วันที่ ๑ มี.ค. และให้เลื่อนเงินเดือนได้ในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๖ ของอัตราเงินเดือนข้าราชการ ณ วันที่ ๑ ก.ย. โดยให้นำวงเงินใช้เลื่อนและการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษ (กรณีผู้ที่เงินเดือนถึงขั้นสูง) ที่ได้ ใช้ไปแล้วเมื่อ ๑ เม.ย. มาหักออกก่อน

- กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๖ (ประกาศ ๒๑ ส.ค.๕๖ ใช้บังคับ ๒๒ ส.ค.๕๖)

- **ระเบียบ ก.ต.ช.** ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑
- **ระเบียบ ก.ตร.** ว่าด้วยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๔ บังคับใช้ตั้งแต่ ๑๓ มิ.ย. ๕๔ เป็นต้นไป
- **ระเบียบกระทรวงการคลัง** ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงหรือใกล้ถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่ง พ.ศ.๒๕๕๐
- **ระเบียบกระทรวงการคลัง** ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงหรือใกล้ถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑
- **แนวทางปฏิบัติในการเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจ** แจกตาม หนังสือ ตร. ค่วนที่สุต ที่ ๐๐๐๙.๒๕๑/ว ๐๑๙ ลง ๑๕ ก.พ.๕๕
- **มติ ก.ตร.** ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ มี.ค.๕๔ (ข้ามแห่ง) และ มติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค.๕๔ (เลื่อนขั้นกรณีพิเศษ)

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ฝ่ายความชอบ ทพ. อาคาร ๑๙ ชั้น ๖ กองทะเบียนพล สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนพระรามที่ ๑ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๕ ๑๔๐๐ ๐ ๒๒๐๕ ๑๔๔ Web Site : <http://www.personnel.police.go.th/>

ผู้เชี่ยวชาญ (อาจมีการเปลี่ยนแปลง)

๑. พ.ต.อ.อรรถภณ วิลาวรรณ รอง ผบก.ทพ.
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๗๙๖๗ ๐๘ ๕๙๗๗ ๗๑๗๔
๒. พ.ต.อ.วัตรธนา มีขำ ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๐๙๙๒ ๐๘ ๙๔๙๙ ๘๐๔๓
๓. พ.ต.ท.ถาวร มีขำ รอง ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๔๔๖ ๐๘ ๑๘๒๐ ๔๓๔๑
๔. พ.ต.ท.สันติ ดีเมืองปัก สว.ฝ่ายความชอบ ทพ. (งานเลื่อนเงินเดือน)
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๖๙๔๖ ๐๘ ๙๘๙๑ ๑๗๗๔
๕. พ.ต.ท.หญิง ไพภรณ์ สีวฤทธิ สว.ฝ่ายความชอบ ทพ. (งานเลื่อนเงินเดือน)
โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๔๙๖๗ ๐๘ ๑๖๑๐ ๕๙๐๘

เอกสารประกอบการบรรยาย กลุ่ม “งานกำลังพล” ชุดวิชา “ยศตำรวจ”

หัวข้อการบรรยาย

การแต่งตั้งยศตำรวจ

- หลักเกณฑ์การแต่งตั้งยศสูงขึ้น
- ขั้นตอนการขอแต่งตั้งยศสูงขึ้น/เอกสารประกอบ
- กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การขอพระราชทานยศสัญญาบัตร ประจำปี (วาระ เม.ย. และ ต.ค.ของทุกปี)

- หลักเกณฑ์การขอพระราชทานยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร
- ขั้นตอนการขอพระราชทานยศ/เอกสารประกอบ
- กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษให้ จ.ส.ต. และ ด.ต.ที่จะเกษียณอายุ

- หลักเกณฑ์การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษ
- ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษ/เอกสารประกอบ
- กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

การแต่งตั้งยศตำรวจสูงขึ้น (เลื่อนยศ)

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งยศสูงขึ้น (เลื่อนยศ)

๑. องค์ประกอบในการแต่งตั้งยศสูงขึ้น

การแต่งตั้งยศสูงขึ้น เป็นไปตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศ พ.ศ.๒๕๕๔ โดยจะต้องมีคุณสมบัติ (หรือองค์ประกอบ) ครบถ้วน ๓ ประการ ได้แก่ ๑.) ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีระดับเงินเดือนของชั้นยศที่จะแต่งตั้งได้ ๒.) มีจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หรือจำนวนปีที่รับราชการรวม ครบตามที่กำหนด (กรณีปีประเภทใดครบกำหนดก่อน ให้เลือกใช้ปีประเภทนั้น) และ ๓.) รับอัตราเงินเดือนเทียบได้ไม่น้อยกว่าขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนสำหรับยศที่จะแต่งตั้ง

สำหรับรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ปรากฏโดยสรุป ดังนี้

๑.๑ ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีระดับเงินเดือนของชั้นยศที่จะแต่งตั้งได้

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งยศสูงขึ้น จะต้องดำรงตำแหน่งซึ่งมีระดับเงินเดือนของชั้นยศที่จะแต่งตั้งได้ (กำหนดมาจากความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับเงินเดือน ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนฯ ถ้าสงสัยขอให้ไปเปิดดู กฎ ก.ตร.ดังกล่าวนะครับ) อาทิ

- จะเลื่อนยศเป็น ร.ต.ต.- ร.ต.อ. ต้องดำรงตำแหน่ง ระดับ รอง สว.
- จะเลื่อนยศเป็น พ.ต.ต. ต้องดำรงตำแหน่งระดับ สว.
- จะเลื่อนยศเป็น พ.ต.อ. ต้องดำรงตำแหน่งระดับ ผกก.
- จะเลื่อนยศเป็น พ.ต.อ.อัตราเงินเดือน พ.ต.อ.(พิเศษ) ต้องดำรงตำแหน่งระดับ รอง ผบก.
- จะเลื่อนยศเป็น พล.ต.ต. ต้องดำรงตำแหน่งระดับ ผบก.
- จะเลื่อนยศเป็น พล.ต.ท. ต้องดำรงตำแหน่งระดับ ผบช.

๑.๒ มีจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ (อาจเรียกว่า ครองยศ) หรือมีจำนวนปีที่รับราชการรวม ตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๒.๑ จำนวนปีที่รับราชการที่กำหนดไว้ สำหรับการขอแต่งตั้งยศสูงขึ้น

(๑) กรณียศตำรวจชั้นประทวน

- ต้องมีจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หรือมีจำนวนปีที่รับราชการรวมตามที่กำหนด ตามตารางต่อไปนี้

ยศ	จำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ (ปี)			จำนวนปีที่รับราชการรวม (ปี)
	กรณีทั่วไป	ปวส./อนุปริญญา	ป.ตรี/นสต.	
ส.ต.ต.	๓	๒	๑	๓
ส.ต.ท.	๓	๓	๒	๖
ส.ต.อ.	๓	๓	๓	๙
จ.ส.ต.	๓	๓	๓	๑๒
ด.ต.	-	-	-	-

หมายเหตุ : ๑. จะเลือกใช้จำนวนที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หรือใช้จำนวนปีที่รับราชการรวม ขึ้นอยู่กับกรณีใดครบกำหนดก่อน และหากเลือกใช้จำนวนปีที่รับราชการรวม จะต้องครองยศปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๑ ปี ด้วย

๒. การจะได้รับสิทธิแต่งตั้งยศสูงขึ้น ในฐานะผู้มีคุณวุฒิตามที่ปรากฏในตาราง ต้องได้รับการบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒินั้น หรือได้รับอนุญาต อนุมัติ หรือรับทุนรัฐบาลไปศึกษาตามระเบียบราชการเท่านั้น ทั้งนี้ ให้นับระยะเวลาจำนวนปีที่รับราชการดังกล่าวตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒินั้น สำหรับกรณีที่ไม่ได้รับการบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ เช่น เงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนตามระดับคุณวุฒินั้นอยู่แล้ว เป็นต้น ให้นับตั้งแต่วันที่สำเร็จการศึกษา แต่ไม่ก่อนวันที่กลับมาปฏิบัติราชการ

๓. จำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หมายถึง จำนวนปีที่ต้องรับราชการอยู่ในแต่ละชั้นยศตามที่กำหนด ทั้งนี้ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับยศนั้น ๆ โดยไม่นับรวมวันราชการทวีคูณ

๔. จำนวนปีที่รับราชการรวม หมายถึง จำนวนปีที่รับราชการนับตั้งแต่วันที่เข้าราชการตำรวจกรณีนี้ คือ ชั้นประทวนครั้งแรก โดยไม่นับรวมวันราชการทวีคูณ

(๒) กรณียศตำรวจชั้นสัญญาบัตร

- ต้องมีจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หรือมีจำนวนปีที่รับราชการรวมตามที่กำหนดตามตาราง ต่อไปนี้

ยศ	จำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ (ปี)											จำนวนปีที่รับราชการรวม (ปี)
	กรณีทั่วไป	ป.ตรี ๔ ปี	ป.ตรี ๕ ปี	ป.ตรี ๖ ปี	พันต., สตท.	แพทย์ ๖ ปี	แพทย์เฉพาะทาง	ป.โท ๖ ปี	ป.โท ๗ ปี	ป.โท ๘ ปี	ป.เอก	
ร.ต.ต.	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๓
ร.ต.ท.	๓	๓	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๖
ร.ต.อ.	๓	๓	๓	๓	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑	๙
พ.ต.ต.	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๒
พ.ต.ท.	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕
พ.ต.อ.	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๘
พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒๐
พล.ต.ต.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พล.ต.ท.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พล.ต.อ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ๑. จะเลือกใช้จำนวนที่รับราชการแต่ละชั้นยศหรือใช้จำนวนปีที่รับราชการรวม ขึ้นอยู่กับกรณีใดครบกำหนดก่อน และหากเลือกใช้จำนวนปีที่รับราชการรวมจะต้องครองยศปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๒ ปี ด้วย

๒. การจะได้รับสิทธิแต่งตั้งยศสูงขึ้น ในฐานะผู้มีคุณวุฒิตามที่ปรากฏในตาราง ต้องเป็นผู้ได้รับการบรรจุ ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒินั้น หรือเป็นผู้ได้รับอนุญาต หรืออนุมัติ หรือได้รับทุนรัฐบาลให้ไปศึกษาตามระเบียบ ราชการเท่านั้น ทั้งนี้ ให้นับระยะเวลาจำนวนปีที่รับราชการดังกล่าวตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุให้ได้รับเงินเดือน ตามคุณวุฒินั้น สำหรับกรณีที่ไม่ได้รับการบรรจุให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ เช่น เงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนตาม ระดับคุณวุฒินั้นอยู่แล้ว เป็นต้น ให้นับตั้งแต่วันที่สำเร็จการศึกษา แต่ไม่ก่อนวันที่กลับมาปฏิบัติราชการ

๓. จำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หมายถึง จำนวนปีที่ต้องรับราชการอยู่ในแต่ละชั้นยศตามที่ กำหนด ทั้งนี้ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับยศนั้น ๆ โดยไม่นับรวมวันราชการทวีคูณ

๔. จำนวนปีที่รับราชการรวม หมายถึง จำนวนปีที่รับราชการนับตั้งแต่วันที่เข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรณีนี้ คือ ชั้นสัญญาบัตรครั้งแรก โดยไม่นับรวมวันราชการทวีคูณ

๑.๒.๒ หลักเกณฑ์การนับจำนวนปีที่รับราชการ

- ให้นับเต็มปี (๑๒ เดือน) เว้นแต่ การแต่งตั้งยศสูงขึ้นเป็น ร.ต.ท. หรือ ส.ต.ท. แล้วแต่กรณี เศษของปีไม่น้อยกว่า ๘ เดือนให้นับเป็น ๑ ปี เศษของเดือนให้นับเป็น ๑ เดือน

- การนับจำนวนปีที่รับราชการ ถ้าต้องนับรวมกันหลายช่วงเวลา ให้นับ ๑๒ เดือนเป็น ๑ ปี และ ๓๐ วันให้นับเป็น ๑ เดือน

- ผู้ที่ลาติดตามคู่สมรส ซึ่งปฏิบัติราชการ ณ ต่างประเทศโดยไม่ได้รับ เงินเดือน ไม่ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นเวลารับราชการตามกฎหมาย ก.ตร. นี้

- ผู้ที่ถูกสั่งพักราชการ ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ออกจากราชการ หรือถูกลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออก และทางราชการสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้นับเวลารับราชการ ระหว่างนั้นตามอัตราส่วนของการจ่ายเงินเดือนตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้

- ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยสูงกว่าภาคทัณฑ์หรือถูกศาลพิพากษาลงโทษ เว้นแต่คดีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท และคดีความผิดลหุโทษ ให้งดนับ จำนวนปีที่รับราชการ ในชั้นยศปัจจุบันมีกำหนด ๑ ปีต่อการถูกลงโทษ ๑ ครั้ง (คือ ให้งดนับจำนวนปีที่ รับราชการ ไม่ว่าจะเป็กรณีจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศ หรือจำนวนปีที่รับราชการรวม ก็ตาม มีกำหนด ๑ ปี ต่อการถูกลงโทษ ๑ ครั้ง เช่น ร.ต.ท.แดง บรรจุในคุณวุฒิ ป.ตรี ๔ ปี ได้รับยศ ร.ต.ท. เมื่อ ๑ ต.ค.๕๔ จะต้องครองยศ ร.ต.ท. ๓ ปี จึงจะสามารถขอเลื่อนยศเป็น ร.ต.อ. ได้ แต่ปรากฏว่า ถูกลงโทษตัดเงินเดือน ตามคำสั่ง บก. ลง ๑๓ ก.พ.๕๔ และถูกลงโทษกักขัง ๓ วัน ตามคำสั่ง กก. ลง ๑๖ ต.ค.๕๔ กรณีนี้ต้องถูกงดนับจำนวนปีที่รับราชการ ๒ ปี ห้วงแรกคือ นับแต่ ๑๓ ก.พ.๕๔ - ๑๒ ก.พ.๕๕ และห้วงที่ ๒ ปกติจะเริ่มนับตั้งแต่ ๑๖ ต.ค.๕๔ ไป ๑ ปี แต่เนื่องจาก นับแต่ ๑๖ ต.ค.๕๔ - ๑๒ ก.พ.๕๕ เป็นห้วงเวลาที่ถูกงดนับจากการถูกลงโทษครั้งแรก ทำให้ไม่มีเวลาที่จะนำมางดนับในห้วงนี้ได้อีก โดยต้องไปเริ่มนับครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ก.พ.๕๕ - ๑๒ ก.พ.๕๖ ส่งผลให้สามารถขอเลื่อนยศ เป็น ร.ต.อ. ได้ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๕๕ หรือถ้าจะคิดง่ายๆ คือ ให้บวกจำนวนปีเพิ่มไปอีก ๒ ปี ก็ได้ เพราะ จะส่งผลรับเท่ากัน)

๑.๒.๓ การนับจำนวนปีที่รับราชการ กรณีโอนมาจากข้าราชการประเภทอื่น

ให้นับจำนวนปีที่รับราชการตั้งแต่วันมีผลในการรับโอน เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้นับจำนวนปีที่รับราชการรวมตั้งแต่วันที่ต้นสังกัดเดิมมีคำสั่งให้เป็นข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือข้าราชการอื่นในระดับที่เทียบเท่า แล้วแต่กรณี

(๒) ผู้ซึ่งโอนมาจากข้าราชการทหาร ให้นับจำนวนปีที่รับราชการรวมตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นนายทหารประทวน หรือสัญญาบัตร แล้วแต่กรณี ส่วนจำนวนปีที่รับราชการ แต่ละชั้นยศให้นับจำนวนปีแต่ละชั้นยศทหารเป็นจำนวนปีแต่ละชั้นยศตำรวจ ในแต่ละชั้นยศที่เทียบเท่าด้วย

ทั้งนี้ ถ้าการนับจำนวนปีที่รับราชการจะทำให้ผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งยศสูงขึ้นในตำแหน่งที่รับโอน ให้แต่งตั้งยศนั้นในวันเริ่มต้นของปีงบประมาณถัดไป

๑.๒.๔ การนับจำนวนปีที่รับราชการ กรณีบรรจุกลับเข้ารับราชการตำรวจ

(๑) กรณีบรรจุกลับจากข้าราชการตำรวจ เช่น ลาออกจากตำรวจ เป็นต้น แล้วต่อมาได้รับการบรรจุกลับเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นต้น

- ให้นับจำนวนปีที่รับราชการก่อนออกจากราชการเป็นจำนวนปีที่รับราชการ โดยไม่นับรวมระยะเวลาในช่วงที่ออกจากราชการ เว้นแต่ ข้าราชการตำรวจที่ได้รับอนุมัติจาก กรม. ให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานและกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๓ (๒) (ก) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้นับจำนวนปีที่รับราชการในช่วงที่ออกจากราชการไปปฏิบัติงานต่อเนื่องรวมกันได้

(๒) กรณีบรรจุกลับจากข้าราชการประเภทอื่น เช่น ข้าราชการครู ข้าราชการทหาร พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

- การแต่งตั้งยศ การนับจำนวนปีที่รับราชการ ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับกรณีการรับโอน และการบรรจุกลับตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยอนุโลม

๑.๓ รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำสุดของยศที่จะแต่งตั้ง

ในการแต่งตั้งยศสูงขึ้น นอกจากจะต้องดำรงตำแหน่งและมีจำนวนปีที่รับราชการตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ยังจะต้องรับอัตราเงินเดือนเทียบได้ไม่น้อยกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับชั้นยศที่จะเลื่อนขึ้นดำรงด้วย เช่น จะขอแต่งตั้งยศสูงขึ้นเป็น พ.ต.ต. จะต้องได้รับอัตราเงินเดือนเทียบได้ไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนใน ระดับ ส.๒ ขั้น ๑ เนื่องจากเมื่อแต่งตั้งยศเป็น พ.ต.ต. แล้วจะต้องปรับเทียบเข้าไปรับเงินเดือนในระดับ ส.๒ เป็นต้น

๒. วันที่จะให้ผลในการดำรงยศสูงขึ้น

เมื่อมีคุณสมบัติ (องค์ประกอบ) ครบถ้วน ๓ ประการ ตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ให้แต่งตั้งยศสูงขึ้น (กรณียศประทวน) หรือแต่งตั้งว่าที่ยศในชั้นยศที่สูงขึ้น (กรณียศสัญญาบัตร) โดยมีผลนับแต่วันที่ ๑ ของเดือนถัดไป เว้นแต่การแต่งตั้งยศเป็น พ.ต.ต. ขึ้นไป ให้แต่งตั้งยศมีผลนับแต่วันที่ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน

กรณีดังกล่าว จำแนกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ การขอเลื่อนยศเป็น ร.ต.อ.ลงมา กับ ขอเลื่อนยศเป็น พ.ต.ต.ขึ้นไป โดยกรณีแรก หากครบเกณฑ์ที่จะได้รับการเลื่อนยศสูงขึ้นในวันใด จะต้องเลื่อนยศให้มีผลนับแต่วันที่ ๑ ของเดือนถัดไป ส่วนกรณีขอเลื่อนยศเป็น พ.ต.ต.ขึ้นไป ให้เลื่อนยศสูงขึ้นนับแต่วันที่ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน

ขั้นตอนการแต่งตั้งยศสูงขึ้น/เอกสารประกอบ

ทุกๆ เดือน ให้ต้นสังกัดตรวจสอบว่า มีข้าราชการตำรวจในสังกัดมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับการแต่งตั้งยศสูงขึ้นหรือไม่ หากมีให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. จัดทำรายละเอียดประกอบการขอแต่งตั้งยศ จำแนกเป็น ๒ กรณี ได้แก่

๑.๑ กรณีมีคุณสมบัติครบถ้วน **ตามเกณฑ์ปีที่ได้รับราชการแต่ละชั้นยศ** ให้จัดทำรายละเอียดตามแบบที่กำหนด ดังนี้

“แบบ ก ๑” สำหรับการแต่งตั้งยศเป็น พ.ต.ต. ลงมา

“แบบ ก ๒” สำหรับการแต่งตั้งยศครั้งแรกในชั้น พ.ต.ต. ลงมา ให้แก่ข้าราชการตำรวจที่รับโอนมาจากข้าราชการทหาร

“แบบ ข” สำหรับการแต่งตั้งยศเป็น พ.ต.ท. ขึ้นไป

๑.๒ กรณีมีคุณสมบัติครบถ้วน **ตามเกณฑ์ปีที่ได้รับราชการรวม** ให้ใช้ “แบบ ค ๑” ยกเว้น ข้าราชการตำรวจที่รับโอนมาจากข้าราชการอื่น ให้ใช้ “แบบ ค ๒”

ทั้งนี้ การบันทึกข้อมูลในแบบฯ จะต้องมีสำเนาคำสั่ง หลักฐาน และเอกสารที่ใช้อ้างอิงข้อมูลที่บันทึกลงในแบบฯ ด้วย เช่น สำเนา ก.พ.๗ สำเนาคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง คำสั่งเลื่อนเงินเดือน คำสั่งบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจ ราชกิจจานุเบกษาเรื่องพระราชทานยศ คำสั่งแต่งตั้งยศ เป็นต้น

๒. ตรวจสอบข้อมูลทางวินัยและอาญา ว่ามีกรณีถูกลงโทษทางวินัยสูงกว่าภาคทัณฑ์หรือถูกศาลพิพากษาลงโทษ หรือไม่ เพื่อนำมาประกอบการรณับจำนวนปีที่ได้รับราชการ

๓. จัดทำบัญชีขอแต่งตั้งยศข้าราชการตำรวจ แยกเป็น ชั้นสัญญาบัตร และประทวน **ตามแบบที่กำหนด**

๔. จัดส่งบัญชีขอแต่งตั้งยศและแบบรายละเอียดประกอบการขอแต่งตั้งยศ พร้อมแนบเอกสารที่ใช้อ้างอิงข้อมูลในแบบฯ ไปยัง ภ.จว. หรือ บก. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาเสนอไปยัง บข. เพื่อพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้งยศ

๕. บข. ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง หากเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับการแต่งตั้งยศสูงขึ้น จะเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งยศ (กรณียศประทวน) หรือออกคำสั่งแต่งตั้งว่าที่ยศในชั้นยศที่สูงขึ้น (กรณียศสัญญาบัตร)

๖. เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งยศหรือว่าที่ยศ แล้วแต่กรณี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ บข. ส่งสำเนาคำสั่งไปยัง อต., สก., ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ., ฝ่ายแต่งตั้ง ทพ., และฝ่ายความชอบ ทพ. หน่วยงาน ๑ ชุด ภายใน ๗ วัน นับแต่มีคำสั่งฯ และส่งสำเนาบัญชีขอแต่งตั้งยศให้ ฝ่ายความชอบ ทพ. ไปพร้อมกันด้วย

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ม.๑๔ , ม.๒๖ วรรคสาม (๒) และ ม.๒๗ วรรคหนึ่ง
๒. กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศ พ.ศ.๒๕๕๔
๓. ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑
๔. ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๕
๕. หนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๕๕๔/ว ๕๑ ลง ๑๗ มิ.ย.๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรดำเนินการเรื่องยศตำรวจ ข้อ ๑ การแต่งตั้งยศ

การขอพระราชทานยศประจำปี (วาระ เม.ย./ต.ค.)

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานยศประจำปี (วาระ เม.ย./ต.ค.)

ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการแต่งตั้งยศสูงขึ้นในแต่ละเดือน ผู้มีอำนาจแต่งตั้งว่าที่ยศจะออกคำสั่งแต่งตั้งว่าที่ยศในชั้นยศที่สูงขึ้นให้ก่อนเป็นการชั่วคราว แล้วจึงดำเนินการขอพระราชทานยศ (หรือกล่าวอย่างสามัญ คือ ปลดว่าที่ยศ) นั้นไว้ในภายหลัง โดยจะดำเนินการปีละ ๒ ครั้ง คือ วาระ เม.ย. และ ต.ค. ของทุกปี

ผู้ที่มีว่าที่ยศดังกล่าว ซึ่งสมควรได้รับการขอพระราชทานยศนั้น จะต้องมียุทธสมบัตินี้

๑. ไม่อยู่ระหว่างตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง
๒. ไม่อยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
๓. ไม่อยู่ระหว่างต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ซึ่งศาลประทับรับฟ้องแล้ว เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างหรือความผิดที่คณะกรรมการพิจารณากลับกรองการพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
๔. ไม่อยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
๕. ไม่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
๖. ไม่ถูกลงโทษทางวินัยสูงกว่าภาคทัณฑ์หรือถูกศาลพิพากษาลงโทษ เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ในวงรอบที่จะเสนอขอพระราชทานยศ
๗. ไม่มีเหตุอื่นใดที่ ตร. เห็นว่าไม่สมควรขอพระราชทานยศ

ขั้นตอนการขอพระราชทานยศประจำปี/เอกสารประกอบ

๑. สำรองข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดที่ยังมี “ว่าที่” นำหน้ายศ
๒. ตรวจสอบว่าเป็นผู้สมควรหรือไม่สมควรขอพระราชทานยศตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น
๓. จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรและไม่สมควรขอพระราชทานยศ **ตามแบบที่กำหนด** อย่างละบัญชี จัดส่งไปยัง ภ.จว. /บก. พร้อมสำเนาคำสั่งแต่งตั้งว่าที่ยศ เพื่อส่งไปยัง บช.
๔. บช. ตรวจสอบความถูกต้องแล้วจัดทำบัญชีผู้สมควรและไม่สมควรขอพระราชทานยศ **ตามแบบที่กำหนด** อย่างละบัญชี ส่งไปยัง ตร. (ผ่าน สกพ.) ภายใน ๑๕ เม.ย. หรือ ๑๕ ต.ค.ของแต่ละปี พร้อมแนบสำเนาคำสั่งแต่งตั้งว่าที่ยศไปด้วย เพื่อดำเนินการขอพระราชทานยศต่อไป

กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ม.๒๖ วรรคหนึ่ง
๒. ระเบียบ ตร. ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๗ ยศตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ บทที่ ๒ การขอพระราชทานยศ
๓. หนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๔๕/ว ๕๑ ลง ๑๗ มิ.ย.๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ การดำเนินการเรื่องยศตำรวจ ข้อ ๒ การเสนอขอพระราชทานยศ

การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษ

ให้แก่ จ.ส.ต./ ด.ต. ที่จะเกษียณอายุ

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต. กรณีพิเศษให้แก่ จ.ส.ต./ ด.ต. ที่จะเกษียณอายุ

ข้าราชการตำรวจยศ จ.ส.ต. และ ด.ต. ที่จะได้รับการขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษ เมื่อจะครบเกษียณอายุ จะต้องมีความสมบูรณ์ ดังนี้

๑. มีเวลารับราชการเหลือ ๑ ปี ก่อนเกษียณอายุ
๒. รับราชการตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๔ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๓๐ ก.ย.ก่อนเกษียณอายุ ๑ ปี
๓. มีความประพฤติเรียบร้อย ปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะเป็นผลดีต่อทางราชการ และมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมแก่การที่จะขอพระราชทานยศให้
๔. ไม่เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยสูงกว่าภาคทัณฑ์ หรือถูกศาลพิพากษาลงโทษ เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในรอบปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะเกษียณอายุ ๑ ปี

๕. ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน

๖. ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗. ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ซึ่งศาลประทับฟ้องแล้วเว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งพนักงานอัยการรับเป็นนายแก้ต่างหรือความผิดที่คณะกรรมการพิจารณาคลื่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๘. ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ทั้งนี้ ผู้มีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามข้อ ๕ - ๘ ให้รอการขอพระราชทานยศไว้ก่อน หากผลการสืบสวนข้อเท็จจริง การสอบสวนหรือการพิจารณาทางคดีถึงที่สุด ไม่มีความผิดหรือมีความผิดแต่ถูกลงโทษไม่สูงกว่าภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ จึงขอพระราชทานยศให้และในกรณีรู้ผลภายหลังจากที่ ตร. ได้ขอพระราชทานยศประจำปีนั้นไปแล้ว ให้นำไปพิจารณาขอในปีถัดไปแทน

ขั้นตอนการขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษ/เอกสารประกอบ

๑. ตรวจสอบข้าราชการตำรวจยศ จ.ส.ต. และ ต.ต. ในสังกัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้นแล้วจัดทำบัญชีผู้สมควร และไม่สมควรขอพระราชทานยศ **ตามแบบที่กำหนด** อย่างละบัญชี ส่งไปยัง ภ.จว./บก. เพื่อพิจารณา

๒. ภ.จว./บก.แต่งตั้งคณะกรรมการระดับ บก.เพื่อพิจารณาคุณสมบัติของแต่ละรายแล้วจัดทำบัญชีผู้สมควรและไม่สมควรขอพระราชทานยศ **ตามแบบที่กำหนด** อย่างละบัญชี ส่งไปยัง บข.

๓. บข. ตรวจสอบความถูกต้องแล้วจัดทำบัญชีผู้สมควรและไม่สมควรขอพระราชทานยศ **ตามแบบที่กำหนด** อย่างละบัญชี เสนอไปยัง ตร. (ผ่าน สกพ.) ภายในวันที่ ๓๑ พ.ค. ของทุกปี เพื่อดำเนินการขอพระราชทานยศ ร.ต.ต.เป็นกรณีพิเศษให้ต่อไป

๔. เมื่อ บข. ส่งบัญชีขอพระราชทานยศไปยัง ตร. แล้ว หากปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพต่างๆ เช่น ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล เป็นต้น ให้รายงานเพิ่มเติมไปยัง ฝ่ายความชอบ ทพ. โดยด่วนในชั้นหนึ่งก่อนทางโทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๗๗ ภายใน ๑ วัน และให้รายงานเป็นหนังสือตามลำดับชั้นไปยัง ตร. (ผ่าน สกพ.) พร้อมหลักฐาน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานเหตุ

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ม.๒๖ วรรคสอง
๒. ระเบียบ ตร. ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๗ ยศตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ บทที่ ๔ การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต. เป็นกรณีพิเศษให้แก่ จ.ส.ต. และ ด.ต. ที่จะเกษียณอายุ
๓. หนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๔๕/ว ๕๑ ลง ๑๗ มิ.ย.๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการเรื่องยศตำรวจ ข้อ ๓ การขอพระราชทานยศ ร.ต.ต. เป็นกรณีพิเศษให้แก่ จ.ส.ต. และ ด.ต. ที่จะเกษียณอายุ

สถานที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

งานยศตำรวจ ฝ่ายความชอบ ทพ. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๖๕, ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๗๗

กรณีกฎ,ระเบียบและแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.personnel.police.go.th (กองทะเบียนพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

ผู้เชี่ยวชาญ

พ.ต.อ.อรรถภณ วิลาวรรณ	รอง ผบก.ทพ.	มือถือ ๐๘ ๕๙๙๗ ๗๑๗๔
พ.ต.อ.วัชรธนา มีขำ	ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.	มือถือ ๐๘ ๘๘๒๒ ๒๘๒๕
พ.ต.ท.คมสัน ทัพเสน	รอง ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.	มือถือ ๐๘ ๑๖๔๑ ๙๗๙๔
พ.ต.ท.หญิงรัชยานันท์ พิมลพุดตาล	สว.ฝ่ายความชอบ ทพ.	มือถือ ๐๘ ๗๖๙๕ ๑๙๙๑

เอกสารประกอบการบรรยาย กลุ่ม “งานกำลังพล” ชุดวิชา “การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์”

หัวข้อการบรรยาย

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในภาพรวม
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลช้างเผือก, มงกุฎไทย และเหรียญจักรมาลา
และจักรพรรดิมาลา

หลักเกณฑ์การขอพระราชทาน

- ช้างเผือกและมงกุฎไทย (กรณีทั่วไป)
- เหรียญจักรมาลา/เหรียญจักรพรรดิมาลา
- ช้างเผือก/มงกุฎไทย (เป็นกรณีพิเศษ) สำหรับผู้ปฏิบัติงานใน จชต.

เอกสารประกอบ

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลช้างเผือกและมงกุฎไทยชั้น “สายสะพาย” เป็น
กรณีพิเศษ

หลักเกณฑ์การขอพระราชทาน

เอกสารประกอบ

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลดิเรกคุณาภรณ์

หลักเกณฑ์การขอพระราชทาน

เอกสารประกอบ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

**การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ให้แก่ข้าราชการตำรวจ ลูกจ้างประจำ คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่
พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานราชการ และประชาชน**

เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือ เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ ลูกจ้างประจำ คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (โรงพิมพ์ตำรวจ) และพนักงานราชการ ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนการเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้ที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนหรือผู้ที่บริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ถ้อยปฏิบัติตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นตอนการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ในภาพรวม)

๑. สกพ.มีหนังสือแจ้งหน่วยต่างๆ พิจารณาดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี แก่ข้าราชการตำรวจ ลูกจ้างประจำในสังกัด คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และพนักงานราชการ รวมทั้งการเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้ที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ ตร.ด้วย (ประมาณเดือน ธ.ค.-ม.ค) โดยหนังสือดังกล่าวจะกำหนดรายละเอียดและแนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๒. เมื่อหน่วยงานระดับ บช. และ บก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.ได้รับหนังสือจาก สกพ. แล้วให้ตรวจสอบและพิจารณาคณะสมบัติของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยแยกเป็นการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยให้แก่ข้าราชการตำรวจ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ การเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้ที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ ตร. รวมทั้งผู้ที่มีคุณสมบัติที่สมควรขอพระราชทานเหรียญจักรมาลา และการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓. ให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ระดับ บช.หรือ บก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของหน่วยเพื่อทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่างๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกั่นกรองความดีความชอบของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้วแจ้งผลการพิจารณาและเอกสารหลักฐานต่างๆ ส่งให้ สกพ. ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. สกพ.ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน แล้วเสนอคณะกรรมการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของ ตร. พิจารณา

๕. ตร.จัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของ ตร. พิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย, เหรียญจักรมาลา/จักรพรรดิมาลา

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

๑. ผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความดีความชอบที่ปรากฏได้แก่

๑.๑ มีสัญชาติไทย

๑.๒ มีความประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการ หรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง

๑.๓ ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษ จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา ดังนี้

๒.๑ ข้าราชการตำรวจ ต้องรับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันที่เริ่มเข้ารับราชการตำรวจในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน

๒.๒ ลูกจ้างประจำ ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และเป็นลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นลูกจ้างโดยตรงหมวดฝีมือหรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ

๒.๓ คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ต้องเป็นคู่สมรสของข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ พล.ต.ท.ขึ้นไป และดำรงตำแหน่งซึ่งมีลักษณะเป็นการบังคับบัญชาตามกฎหมาย

๒.๔ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (โรงพิมพ์ตำรวจ) ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ หรือไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และต้องดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งเทียบเท่า ซึ่งเป็นตำแหน่งบังคับบัญชาหรือผู้ปกครองขึ้นไป

๒.๕ พนักงานราชการ ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ หรือไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗

๓. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอปิดกั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบฯ ในบัญชีที่ต่างกัน หรือเป็นการขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือเป็นกรณีที่ขอพระราชทานกรณีพิเศษ

๔. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอขอข้ามขั้นตราหรือเสนอเลื่อนขั้นตราก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไม่ได้ เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานกรณีพิเศษ

๕. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานหรือเลื่อนขั้นตราให้ถือปฏิบัติตามบัญชีท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ พ.ศ.๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ข้าราชการตำรวจ ปฏิบัติตามบัญชี ๙ ท้ายระเบียบฯ

(๒) ลูกจ้างประจำ ปฏิบัติตามบัญชี ๑๕ ท้ายระเบียบฯ

(๓) คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปฏิบัติตามบัญชี ๒๔.๔ ท้ายระเบียบฯ

(๔) พนักงานรัฐวิสาหกิจ (โรงพิมพ์ตำรวจ) ปฏิบัติตามบัญชี ๑๔ ท้ายระเบียบฯ

(๕) พนักงานราชการ ปฏิบัติตามบัญชี ๓๒ ท้ายระเบียบฯ

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเหรียญจักรมาลา/เหรียญจักรพรรดิมาลา

เป็นข้าราชการตำรวจที่รับราชการด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี กล่าวคือภายในระยะเวลา ๑๕ ปีที่เสนอขอพระราชทาน ต้องเป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดจนถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน กรณีรับราชการรวมเวลาราชการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หากไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลา ก็ให้ขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ (การขอเหรียญจักรมาลา ต้องเป็นตำรวจมาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี แต่บางนายโอนมา เช่น เป็นพลเรือนมา ๑๐ ปี มาเป็นตำรวจอีก ๑๐ ปี กรณีเช่นนี้จะขอเหรียญจักรมาลาไม่ได้เพราะเป็นตำรวจไม่ครบ ๑๕ ปี แต่สามารถขอเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ และเมื่อขอเหรียญใดเหรียญหนึ่งใน ๒ ชนิดนี้ไปแล้ว จะขออีกเหรียญไม่ได้

**หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้**

ผู้ที่ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องมีระยะเวลาการปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือหากปฏิบัติงานไม่ติดต่อกันเมื่อนับรวมแต่ละครั้งต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

**เอกสารประกอบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง
ช้างเผือกและ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย, เหรียญจักรมาลา/จักรพรรดิมาลา**

ข้าราชการตำรวจ

- บัญชี (ขร ๔/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติข้าราชการตำรวจที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ยศ ชื่อ ชื่อสกุล, เลขบัตรประจำตัวประชาชน, วันเดือนปีเกิด, วันที่ได้รับยศที่ใช้เสนอขอพระราชทาน, อัตราเงินเดือน, ตำแหน่งปัจจุบัน, ลำดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง และปีที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานประจำปี, หากเป็นผู้เสนอขอพระราชทานครั้งแรก จะต้องมีหมายเหตุวันเริ่มรับราชการไว้ด้วย

ลูกจ้างประจำ

- บัญชี (ลจ ๓/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติลูกจ้างประจำที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วยชื่อ ชื่อสกุล, ตำแหน่งชั้นปัจจุบัน เงินเดือน วันบรรจุ, วันที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากชั้นสูงไปชั้นรอง, ขอครั้งนี้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด

คู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่

- บัญชี (คร ๔/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติคู่สมรสข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ชื่อตัว ชื่อสกุลของคู่สมรส (ชื่อสกุลปัจจุบันและชื่อสกุลเดิม) อาชีพ/ตำแหน่ง/สังกัด, ชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้ดำรงตำแหน่ง, เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ คู่สมรสของผู้ขอได้รับครั้งสุดท้ายในฐานะอะไร และขอครั้งนี้ขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด

พนักงานรัฐวิสาหกิจ (โรงพิมพ์ตำรวจ)

- บัญชี (รท ๔/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วยชื่อตัว ชื่อสกุล, เลขบัตรประจำตัวประชาชน, วันเกิด, ตำแหน่งระดับ/ชั้น เงินเดือนปัจจุบัน ประวัติการดำรงตำแหน่ง วัน เดือน ปีปัจจุบัน เริ่มดำรงตำแหน่ง, สรุผลดีเด่น วัน เดือน ปีที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากชั้นสูงไปชั้นรอง, ขอครั้งนี้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด

พนักงานราชการ

- บัญชี (รท ๓/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติพนักงานราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ชื่อ ชื่อสกุล, ตำแหน่งชั้นปัจจุบัน เงินเดือน วันเดือนปีที่บรรจุ, วัน เดือน ปีที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากชั้นสูงไปชั้นรอง, ขอครั้งนี้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด

กรณีเหรียญจักรมาลา/จักรพรรดิมาลา

- บัญชีรายชื่อผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือจักรพรรดิมาลา ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ยศ ชื่อ ชื่อสกุล, รายการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น ชื่อ ชื่อสกุลหรืออื่นๆ

- บัญชีรายการประวัติการรับราชการของผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลา ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ยศ ชื่อ ชื่อสกุล, ตำแหน่งและสังกัดปัจจุบันขณะเสนอขอพระราชทาน, วัน เดือน ปีเกิด, รับราชการครบ ๑๕ ปี หรือ ๒๕ ปีบริบูรณ์ เมื่อใด, วัน เดือน ปีที่รับราชการให้เรียงลำดับตั้งแต่เข้ารับราชการจนถึงปัจจุบัน (หากเว้นหายไปอาจไม่ได้รับการพิจารณา), อายุตัว, อัตราเงินเดือนแต่ละปี, เจ้าของประวัติจะต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง จัดส่งตัวจริง ๒ ชุด

กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

- แบบรายงานความดีความชอบประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลประวัติและคุณสมบัติของผู้ขอพระราชทาน งานปกติในหน้าที่โดยสรุปผลการปฏิบัติงานดีเด่นที่ใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทาน คำรับรองและความเห็นของผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงาน

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “ชั้นสายสะพายเป็นกรณีพิเศษ”

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานฯ

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายกรณีพิเศษ เป็นการขอพระราชทานที่ยกเว้นหลักเกณฑ์ของระเบียบในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กล่าวคือเป็นการเสนอขอพระราชทานปิดติดกัน การเสนอขอพระราชทานข้ามชั้นตรา และการเสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราเร็วกว่าระยะเวลาที่กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การขอพระราชทานให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องมีผลงานการกระทำความดีความชอบดีเด่น เช่น ปฏิบัติหน้าที่ฝ้ออันตราย, ปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่ง และเป็นผลดีแก่ราชการหรือสาธารณชน หรือคิดค้นสิ่ง หรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ

๒. ผลงานตามข้อ ๑ ต้องไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาก่อน ถ้าเป็นผลงานที่ทำร่วมกันเป็นหมู่คณะ จะต้องสรุปแยกผลงานของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน

๓. เป็นผู้ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัยนับแต่วันที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองจนถึงวันที่เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงนี้

๔. จะต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานต่อเนื่องกันมาโดยตลอดนับแต่วันที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองจนถึงวันที่เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงนี้

เอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ

- บัญชี (ขร ๔/๓๗) บัญชีแสดงคุณสมบัติที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี

- แบบกรณีพิเศษ / ๓๗ แบบรายงานความดีความชอบประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์กรณีพิเศษ ซึ่งมีข้อมูลประกอบด้วย ยศ/ คำนำหน้าชื่อ/ ชื่อตัว/ ชื่อสกุล/ สังกัดของผู้ขอ, ชื่อชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอ, ประวัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับครั้งสุดท้าย อายุตัว การรับเงินเดือน ลักษณะงานที่ปฏิบัติแยกเป็นงานปกติในหน้าที่ และงานเกี่ยวกับพฤติกรรมดีเด่น และจะต้องมีการลงนามรับรองในบันทึกความเห็นให้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของ ผบช.หรือ ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.ด้วย

- บันทึกความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาฯ ของหน่วย

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง “ดิเรกคุณาภรณ์”

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานฯ

๑. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้ที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนหรือผู้ที่บริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีความประพฤติดี

(๒) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานในชั้นสูงขึ้น

๒. การกระทำความดีความชอบที่ถือว่าเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนาและประชาชน จำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ซึ่งมีลักษณะคือมีผลงานดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือเป็นการกระทำที่ฝ่าอันตรายหรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือประเทศ

(๒) การกระทำความดีความชอบที่เป็น การบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีลักษณะคือ เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ และทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นของผู้บริจาคหรือที่ผู้บริจาคมิสิทธิบริจาคได้ในนามของตน

๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานหรือการเลื่อนชั้นตรา ให้ถือปฏิบัติตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เอกสารประกอบ

- แบบ (นร.๑) แบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน (กรณีกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงาน)
- แบบ (นร.๒) แบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน (กรณีกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สิน)
- แบบ (นร.๓) แบบบัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ
- แบบ (นร.๔) แบบบัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย
- แบบ (นร.๕) แบบบัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย
- แบบ (นร.๖) แบบบัญชีรายชื่อผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี หากเป็นการบริจาคทรัพย์สินต้องจัดส่งเอกสารประกอบการดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้
  - บริจาคเงิน เอกสารแสดงการบริจาคเงิน หากเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค
  - บริจาควัสดุสิ่งของ เอกสารการประเมินราคาวัสดุสิ่งของ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่รับบริจาค เช่น การบริจาควัสดุก่อสร้างต้องแนบใบประเมินราคาวัสดุ โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด
  - บริจาคที่ดิน สำเนาโฉนดและหน้าสารบัญจดทะเบียน โฉนด หนังสือประเมินราคาที่ดิน ณ วันที่รับบริจาค โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด แผนที่และภาพถ่ายที่ดินที่บริจาค

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓ ลง ๓๐ ก.ย.๒๕๔๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖
๓. พ.ร.บ.เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔
๔. พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๖. ประกาศคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

- ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ.(งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๘๓
โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๒๗๒๓) ตัวอย่างและแบบฟอร์ม สามารถ download ได้ที่
www.personnel.police.go.th

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.ท.สุรุจุมิ มงคลยศ รอง ผกก.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. มือถือ ๐๘๙ - ๑๖๑๒๕๔๒
๒. พ.ต.ท.วิชาญ นาคศรี สว.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. มือถือ ๐๘๙ - ๑๕๙๓๒๒๗

----- จบ -----

เอกสารประกอบการบรรยาย
กลุ่ม “งานกำลังพล”
ชุดวิชา “บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษสำหรับ
กรณีเสียชีวิต/บาดเจ็บจากหน้าที่/ไม่บาดเจ็บแต่เสี่ยงต่อชีวิต”

หัวข้อการบรรยาย

หลักเกณฑ์การให้สิทธิด้านบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ

ขั้นตอนการขอรับสิทธิ/เอกสารประกอบ

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผู้เชี่ยวชาญ

การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือต่างๆ (กรณีเสียชีวิต/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บแต่เสี่ยงต่อชีวิต)

ส่วนนำ

การให้ “บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งค่าทดแทนและการช่วยเหลือ” สำหรับข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต บาดเจ็บ หรือไม่บาดเจ็บแต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต หากพิจารณาตามลักษณะหน้าที่แล้ว อาจจำแนกได้เป็น ๒ กรณี ได้แก่

๑. เหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญาหรือที่มีโทษทางอาญาโดยทั่วไป เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้น เป็นต้น หรือเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วๆ ไป เช่น ด้านธุรการกำลังพล การเงิน พัสดุ เป็นต้น

การให้สิทธิในกรณีเหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ โดยผู้เสียชีวิต/ พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ (มีคำสั่งให้ออกจากราชการ) จะมีสิทธิได้รับ “บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ” ในรูปของการเลื่อนเงินเดือน เลื่อนยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแต่กรณี เป็นกรณีพิเศษ ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่บาดเจ็บแต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด จะมีสิทธิได้รับ “บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ” ในรูปของ “เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.)” ซึ่งเป็นเงินเพิ่มพิเศษประเภทติดตัว และจะได้รับเป็นรายเดือนไปจนกว่าจะพ้นจากระบบราชการ ทั้งยังสามารถนำไปรวมกับเงินเดือนเดือนสุดท้ายเพื่อเป็นฐานคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

๒. เหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ เช่น การป้องกันอธิปไตยตามแนวชายแดน การป้องกัน ระวัง ชัดขวาง หรือปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

การให้สิทธิสำหรับกรณีเหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ.๒๕๒๑ (เรียกโดยย่อว่า ระเบียบ บ.ท.ช.) โดยผู้เสียชีวิตหรือ พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ (มีคำสั่งให้ออกจากราชการ) จะมีสิทธิได้รับ “บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ” ได้แก่ การเลื่อนเงินเดือน เลื่อนยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแต่กรณี เป็นกรณีพิเศษ ตลอดจน “ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ” ได้แก่ ค่าจัดการศพ ค่าทดแทน การเสียชีวิต ค่าทดแทนการ พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน แล้วแต่กรณี ส่วนผู้บาดเจ็บหรือไม่บาดเจ็บแต่ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามที่ระเบียบกำหนด จะมีสิทธิได้รับ “บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ” ในรูปของ “เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.)” ซึ่งมีลักษณะเดียวกับ พ.ป.ผ.รวมทั้งยังมีสิทธิได้รับ

“ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ” ต่างๆ ได้แก่ ค่าทดแทนอวัยวะที่สูญเสียหรือเสื่อมหรือไร้สมรรถภาพ เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน แล้วแต่กรณี อีกส่วนหนึ่งด้วย

สำหรับรายละเอียดแห่งสิทธิ ตลอดจนหลักเกณฑ์การให้สิทธิ รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้ได้รับสิทธิ ปราบกฏเนื้อหาตามส่วนที่ ๒ และ ๓ ซึ่งจะกล่าวต่อไป

ส่วนที่ ๒

การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑

๒.๑ ส่วนนำ

เมื่อประมาณปี พ.ศ.๒๕๒๑ คณะทำงานปรับปรุงระบบเงินเดือนข้าราชการตำรวจซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โทระกิตย) ขณะนั้นเป็นประธานกรรมการ ได้พิจารณาเห็นว่าการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการตามที่กำหนดไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี มีความเหลื่อมล้ำแตกต่างไปจากข้าราชการอื่น ประกอบกับกรณีที่ข้าราชการตำรวจได้รับบาดเจ็บหรือบาดเจ็บสาหัสเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิด ตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีกำหนดให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษโดยใช้วิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีนอกเหนือจากขั้นเงินเดือนปกติ โดยไม่ถือว่าอยู่ในโควตาเลื่อนเงินเดือนประจำปีเกินกว่า ๑ ขั้น ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจบางรายได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีรวมจำนวน ๔-๗ ขั้น ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำกับข้าราชการอื่นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ในขณะนั้น คณะทำงานเห็นว่าควรจะมีการรวบรวมระเบียบที่มีลักษณะเดียวกันไว้ในฉบับเดียวกันสำหรับใช้กับข้าราชการทุกฝ่าย เพื่อจะได้เกิดความเป็นธรรมและไม่เหลื่อมล้ำกัน

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมา คณะทำงานจึงได้เสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. .... ต่อ กรมพิจารณา ต่อมา กรมในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ ต.ค.๒๑ พิจารณาร่างแล้วเห็นชอบ จึงมีมติให้ใช้ปฏิบัติเรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑” ประกาศใน รกจ. เล่มที่ ๙๕ ตอนที่ ๑๓๑ ลง ๒๓ พ.ย.๒๑ ใช้บังคับตั้งแต่ ๒๔ พ.ย.๒๑ (แต่ให้สิทธิย้อนหลังครอบคลุมไปถึงกรณีเหตุเกิดนับแต่ ๑ ต.ค.๒๑ ด้วย) หลังจากนั้นมีการแก้ไขหลายครั้ง ล่าสุดแก้ไขโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๔๔ ใช้บังคับตั้งแต่ ๑๓ ต.ค.๔๔

การพิจารณาสีทธิตามระเบียบนี้ อยู่ในอำนาจของ “คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ” มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีผู้แทนส่วนราชการต่างๆ เป็นกรรมการ การพิจารณาวินิจฉัยตีความปัญหาต่างๆ ในระเบียบนี้ของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบถือเป็นที่สุด

๒.๒ ความหมายของถ้อยคำต่างๆ ในระเบียบ

๒.๒.๑ “บำเหน็จความชอบ” หมายถึง สิทธิประโยชน์ตอบแทนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน แล้วแต่กรณี คือ

๒.๒.๑(๑) การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ

๒.๒.๑(๒) การขอพระราชทานยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร หรือขอแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ อย่างใดอย่างหนึ่ง

๒.๒.๑(๓) การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ

๒.๒.๑(๔) การให้เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.)

๒.๒.๒ “**ข้าราชการ**” ซึ่งจะได้รับสิทธิตามระเบียบนี้ หมายถึง ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน **ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ** **ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการและนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร** ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร เท่านั้น *ไม่รวมถึงลูกจ้างและบุคคลหรือประชาชนทั่วไปแต่อย่างใด*

๒.๒.๓ “**หน้าที่**” หมายถึง “หน้าที่” อันเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นหน้าที่ในด้านใด เช่น ด้านธุรการ การเงิน การบัญชี กำลังพล ป้องกันปราบปราม หรือหน้าที่อื่นใดก็ได้ นอกจากนี้ คำว่าหน้าที่ จะมีที่มาจาก “*กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่ง*” ก็ได้ และกรณีเป็นคำสั่งหรือการสั่งการ จะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ แต่ที่สำคัญจะต้องเป็นการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบตลอดจนข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง หากเป็นคำสั่งหรือการสั่งการโดยมิชอบแล้ว จะไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้

คำว่า “หน้าที่” ดังกล่าว ขอให้พึงสังเกตว่า สำหรับข้าราชการตำรวจแล้วแม้ผู้นั้นจะไม่มีหน้าที่โดยตรงในด้านการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดก็ตาม เช่น เจ้าหน้าที่ด้านกำลังพล เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี เจ้าหน้าที่ด้านอำนวยความสะดวก เจ้าหน้าที่ด้านทะเบียนพล เป็นต้น แต่เมื่อพบการกระทำความผิดซึ่งหน้า ก็จะต้องเข้าปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดนั้น เพราะถือเป็นหน้าที่โดยทั่วไปของข้าราชการตำรวจตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่เช่นนั้น จะมีความผิดฐาน “**ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่**” ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกำหนดให้มีอำนาจและหน้าที่โดยทั่วไปในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะไม่ใช้หน้าที่เฉพาะด้านตามกรอบตำแหน่งหน้าที่ของตนก็ตาม

๒.๒.๔ “**ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติหน้าที่**” หมายถึง ปฏิบัติราชการใดๆ ตามหน้าที่ เช่น ออกตรวจพื้นที่ ฝึกตามแผนการฝึกของหน่วย ฝึกกระโดดร่ม เข้าจับกุมผู้กระทำความผิด เป็นต้น และหมายความรวมถึงห้วงเวลาเดินทางไปและกลับจากการไปราชการ หรือห้วงเวลาเดินทางไปและกลับจากการไปปฏิบัติราชการพิเศษด้วย (ไม่หมายความรวมถึงการเดินทางไปหรือกลับจากการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำตามปกติ) แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่ใช่เวลาระหว่างทางไปในเรื่องส่วนตัวเกินความจำเป็น ไม่เช่นนั้น คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ จะลดบำเหน็จความชอบที่พึงได้รับลงตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดไว้

๒.๒.๕ “**ปราบปรามผู้กระทำความผิด**” หรือ “**ปราบปรามโจรผู้ร้าย**” มีความหมายเช่นเดียวกัน เป็นข้อความที่ปรากฏในระเบียบฯ ข้อ ๗(๑)-๗(๔) และ ข้อ ๑๑ ก(๑)-(๔) หมายถึง “**ป้องกัน ชัดขวาง ระงับ หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาและที่มีโทษทางอาญา**”

จากความหมายของถ้อยคำดังกล่าว จะเห็นว่า เป็นการให้ความหมาย คำว่า “**ปราบปรามผู้กระทำความผิด**” ในลักษณะกว้างๆ อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบซึ่งมีอำนาจวินิจฉัยตีความตามระเบียบนี้และถือเป็นที่สุดที่ผ่านๆ มา จะมีความหมายในลักษณะแคบๆ กล่าวคือ “**จะต้องมีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญาหรือที่มี**

โทษทางอาญาขึ้นก่อนแล้วผู้นั้นได้แสดงพฤติกรรมเข้าปราบปรามหรือเข้าจับกุมผู้กระทำผิดนั้นอย่างใกล้ชิด” ไม่หมายความถึงการปฏิบัติในลักษณะเป็นการป้องกันเหตุ โดยที่ความผิดยังไม่เกิด เช่น การออกตรวจท้องที่ เป็นต้น แต่อย่างไร นอกจากนั้น ก็ไม่หมายความรวมถึง “ขณะเดินทางไปกลับจากการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว” ด้วย

๒.๒.๖ “ได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้าย หรือหากจะกล่าวอีกนัยก็คือ ได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด” หมายถึง กรณีที่ข้าราชการผู้นั้นไม่มีหน้าที่โดยตรงในการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ได้รับคำสั่งโดยชอบให้เข้าช่วยเหลือปราบปรามผู้กระทำความผิด เช่น เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งปกติมีหน้าที่ด้านธุรการกำลังพล ได้รับคำสั่งให้เข้าช่วยเหลือปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด เป็นต้น

๒.๒.๗ “ต่อสู้” หมายถึง ถูกผู้กระทำความผิดประทุษร้ายแล้วผู้นั้นได้กระทำการโต้ตอบไปเพื่อป้องกันพอสมควรแก่เหตุ โดยจะใช้มือเปล่าหรืออาวุธก็ได้ และจะต้องมิใช่เป็นเพียงขั้นตอนหรือวิธีการจับกุมเท่านั้น

๒.๒.๘ “ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต” เป็นถ้อยคำอันเป็นองค์ประกอบร่วมที่ปรากฏในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ข (๑) ๑๑ ข(๒) และ ๑๑ ข(๓) โดยหลักการแล้วมีความหมายโดยสรุป คือ จะต้องเป็นกรณี มีภัยอันตรายหรืออันตรายร้ายแรงใดๆ ที่จะถึงแก่ชีวิตปรากฏอยู่ตรงหน้า โดยจะเป็นภัยอันตรายจากการกระทำของบุคคลหรือธรรมชาติก็ได้ เช่น ภัยจากการถูกผู้กระทำความผิดยิงในระยะใกล้ ภัยจากเปลวเพลิงที่กำลังไหม้ไหม้ ภัยจากวาทภัย หรือภัยจากอุทกภัย เป็นต้น และข้าราชการนายนั้นได้ทราบหรือรู้ถึงความร้ายแรงแห่งภัยอันตรายหรืออันตรายนั้นแล้วว่า อาจทำอันตรายแก่ชีวิตตนได้ แต่ก็มีได้หวั่นเกรงหรือเกรงกลัว โดยได้ยอมเอาตัวเข้าไปเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่นั้นในลักษณะยอมเอาชีวิตเข้าแลก แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่มีวิธีการอื่นใดที่จะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติได้ด้วย และเพื่อความเข้าใจในหลักการดังกล่าว จึงขอยกตัวอย่างประกอบ ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ กรณีภัยจากผู้กระทำความผิด เช่น ขณะที่ จ.ส.ต.แดง และ ส.ต.อ.ดำ ขับขี่รถจักรยานยนต์ออกตรวจพื้นที่รับผิดชอบ พบนายเขียว เดินอยู่ริมถนนท่าทางมีพิรุณ จึงขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าไปใกล้ประมาณ ๑๐ เมตร แล้วแสดงตนเป็นหัวหน้าที่ตำรวจขอตรวจค้นทันทีนั้นนายเขียวได้ชักอาวุธปืนออกมายิงเข้าใส่ จ.ส.ต.แดง และ ส.ต.อ.ดำ จึงรีบพากันกระโดดหลบเป็นเหตุให้กระสุนพลาดไป พร้อมกันนั้น จ.ส.ต.แดง เพียงผู้เดียวได้ใช้อาวุธปืนยิงตอบโต้ป้องกันตัวไป ส่วน ส.ต.อ.ดำ ไม่ได้ยิงตอบโต้ โดยหลบกระสุนอยู่บริเวณใกล้เคียง กรณีเช่นนี้ ถือเป็นกรณปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตเฉพาะราย จ.ส.ต.แดง เพราะภายหลังจากที่รู้ว่ามีความเสี่ยงอันตรายจากกระสุนปืนแล้ว ก็ได้เกรงกลัว โดยได้ยอมเอาตัวเข้าไปเสี่ยงด้วยการยิงตอบโต้กลับไป ส่วน ส.ต.อ.ดำ แม้จะเป็นกรณีที่มีภัยต่อชีวิตจะถึงตัวแล้วก็ตาม แต่ผู้นี้ ก็ได้แสดงพฤติกรรมด้วยการยอมเอาชีวิตเข้าแลกอย่างเช่น จ.ส.ต.แดง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามเกณฑ์ข้างต้น เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๒ กรณีภัยจากธรรมชาติหรือภัยอื่นๆ เช่น เกิดเหตุเพลิงกำลังไหม้ไหม้ รถยนต์ โดยมีคนขับติดอยู่ในรถ จ.ส.ต.ขาว และ ร.ต.ต.เขียว ขับรถยนต์ สายตรวจผ่านมาพบเหตุ จึงจอดรถห่างไปประมาณ ๑๕ เมตร แล้ว จำสืบตำรวจขาว ได้รับเข้าไปจัดประตูรถเพื่อช่วยเหลือคนขับออกมา ส่วน ร.ต.ต.เขียว ได้ยืนอยู่ข้างรถยนต์สายตรวจพร้อมทั้งวิทยุรายงานเหตุต่อผู้บังคับบัญชาและขอกำลังสนับสนุน กรณีเช่นนี้ ถือเป็นกรณปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตเฉพาะ จ.ส.ต.ขาว เพราะได้รู้แล้วว่าเพลิงที่กำลังไหม้ไหม้นั้นอาจทำอันตรายต่อชีวิตตนได้ แต่ก็ได้เกรงกลัว โดยได้ยอมเอาตัวเข้าไปเสี่ยงเพื่อช่วยเหลือคนขับที่ติดอยู่ในรถคันดังกล่าว เป็นต้น

๒.๒.๙ “การปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต” เป็นถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในระเบียบฯ ข้อ ๙(๑) ในด้านความหมายคงมีลักษณะเดียวกันกับคำว่า “การปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต” ตามที่กล่าวมาข้างต้น

๒.๒.๑๐ “พิการ หรือทุพพลภาพ จนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้” เป็นถ้อยคำในระเบียบฯ ข้อ ๗ (๑)-(๔) และข้อ ๙ (๑)-(๕) หมายถึง การออกจากราชการด้วยเหตุที่มีร่างกายพิการหรือเหตุแห่งทุพพลภาพ จะเป็นการถูกสั่งให้ออกโดยผู้มีอำนาจ หรือลาออกเองก็ได้ แต่ข้อสำคัญ การออกจากราชการจะต้องมีสาเหตุโดยตรงมาจากการไม่สามารถรับราชการต่อไปได้อันเนื่องมาจากเหตุแห่งความพิการ หรือทุพพลภาพดังกล่าวซึ่งเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

เรื่องการออกจากราชการเพราะไม่สามารถรับราชการต่อไปได้นี้ หากเป็นกรณีผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ออกโดยชอบ คงจะไม่มีปัญหาใดๆ จะมีปัญหาที่เฉพาะการลาออกเองโดยให้เหตุผลว่าตนมีร่างกายทุพพลภาพไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ กรณีนี้ในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ จะต้องนำรายงานแพทย์ หรือสอบสวนแพทย์ที่ทางราชการรับรอง มาแสดงด้วยว่า ผู้นั้นมีร่างกายทุพพลภาพหรือพิการจนไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ใดๆ ต่อไปได้จริง โดยต้องระบุให้ชัดเจนด้วยว่าตั้งแต่วันที่ใด ไม่เช่นนั้นจะต้องให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ออกเพราะเหตุทุพพลภาพเสียก่อน จึงจะได้รับการพิจารณาสิทธิ

๒.๓ พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ และบำเหน็จความชอบที่จะได้รับ

การให้ “บำเหน็จความชอบ” เป็นกรณีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ หากพิจารณาในแง่ตัวของข้าราชการแล้ว สามารถจำแนกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ ข้าราชการที่ถึงแก่ความตาย หรือพิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ กับ ข้าราชการที่ได้รับบาดเจ็บสาหัส บาดเจ็บหรือไม่บาดเจ็บ หรืออิกนัย คือ กลุ่มที่ยังสามารถรับราชการต่อไปได้

ในกลุ่มแรก หากพิจารณาตามลักษณะการปฏิบัติหน้าที่แล้ว สามารถจำแนกได้เป็น ๒ กรณี คือ “การปฏิบัติหน้าที่ที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือการปราบปรามโจรผู้ร้าย” กับ “การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมิใช่เป็นการปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือกล่าวอิกนัยก็คือการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไป” นั่นเอง การปฏิบัติหน้าที่ที่ปราบปรามโจรผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดถูกกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๗ มี ๔ ข้อย่อย ตั้งแต่ข้อ ๗ (๑) - ข้อ ๗ (๔) แต่ละข้อย่อยจะมีระดับความเข้มของพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ลดหลั่นกันลงไป ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมิใช่ปราบปรามโจรผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดถูกกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๙ มี ๕ ข้อย่อย นับแต่ข้อ ๙ (๑) - ข้อ ๙ (๕) โดยแต่ละข้อย่อยก็จะมีระดับความเข้มของพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ลดหลั่นลงไปตามลำดับเช่นเดียวกัน

สำหรับกลุ่มที่สอง หากจำแนกตามลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ สามารถจำแนกได้เป็น ๒ กรณี แต่จะมีการจำแนกแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ จะจำแนกออกเป็น “การปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิด” กับ “การปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต” โดยการปฏิบัติหน้าที่ที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดถูกกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ก มี ข้อย่อย ได้แก่ ข้อ ๑๑ ก (๑) ข้อ ๑๑ ก (๒) ข้อ ๑๑ ก (๓) และ ข้อ ๑๑ ก (๔) แต่ละข้อย่อยจะมีระดับความเข้มของพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ลดหลั่นลงไป ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตถูกกำหนดเป็นเกณฑ์การพิจารณาไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ข มี ๓ ข้อย่อย ได้แก่

ข้อ ๑๑ ข(๑) ข้อ ๑๑ ข(๒) และข้อ ๑๑ ข(๓) แต่ข้อย่อยทั้ง ๓ ข้อนี้ หากจะจัดลำดับความเข้มของพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่แล้ว คงเป็นเรื่องที่กระทำได้ค่อนข้างลำบาก เพราะในแต่ละข้อ แม้จะมีลักษณะหรือองค์ประกอบร่วมเหมือนกันคือ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต แต่ก็มีส่วนประกอบด้านอื่นๆ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างชัดเจน

การให้บำเหน็จความชอบตอบแทนเป็นกรณีพิเศษสำหรับกลุ่มแรก กับกลุ่มที่สอง จะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กรณีกลุ่มแรก เนื่องจากต้องพ้นจากราชการไปด้วยเหตุแห่งความตายหรือเหตุแห่งความพิการหรือทุพพลภาพ จึงให้บำเหน็จความชอบตอบแทนในรูปของการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ กับการขอแต่งตั้งยศชั้นประทวนหรือขอพระราชทานยศชั้นสัญญาบัตร แล้วแต่กรณี ให้เป็นกรณีพิเศษ และบางกรณีซึ่งมีพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่เข้มข้นมากๆ จะให้สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นโดยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นกรณีพิเศษอีกด้วย ทั้งนี้ การให้บำเหน็จความชอบตอบแทนในลักษณะดังกล่าวนี้มีความเหมาะสมและจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนกรณีกลุ่มที่สอง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ยังสามารถรับราชการต่อไปได้ หากจะให้บำเหน็จความชอบตอบแทนโดยการเลื่อนเงินเดือน ตลอดจนขอแต่งตั้งยศหรือขอพระราชทานยศ และ/หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ อาจส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารงานบุคคลในภาพรวม ดังนั้น การให้บำเหน็จความชอบตอบแทน จึงถูกกำหนดให้อยู่ในรูปของเงินเพิ่มพิเศษเป็นรายเดือนแทนเรียกว่า “เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (คำย่อ คือ พ.ป.ผ.)” โดยจะได้รับเป็นรายเดือนทุกๆ เดือนจนกว่าจะพ้นจากราชการ

สำหรับรายละเอียดการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษในแต่ละกรณีดังกล่าวปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๒.๓.๑ ข้าราชการที่ถึงแก่ความตาย หรือพิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้
(ระเบียบฯ ข้อ ๗ และ ข้อ ๘)

๒.๓.๑(๑) กรณีถึงแก่ความตาย หรือพิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม (ระเบียบฯ ข้อ ๗)

ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ ได้กำหนดว่า “ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้าย หรือได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้ายจนได้รับอันตราย หรือป่วยเจ็บถึงเสียชีวิตหรือไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ ถ้าการเสียชีวิตหรือการป่วยเจ็บนั้น มิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง ให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๗(๑) ผู้ที่ต่อสู้จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือพิการจากการต่อสู้ ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๗ ขั้น

๗(๒) ผู้ปฏิบัติหน้าที่จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือพิการ โดยการกระทำของผู้กระทำความผิด ให้พิจารณาเลื่อนขั้นอัตราเงินเดือนไม่เกิน ๕ ขั้น

๗(๓) ผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือพิการ นอกเหนือไปจากกรณีใน ๗(๑) และ ๗(๒) ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๓ ขั้น

๗(๔) ผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่จนป่วยเจ็บถึงเสียชีวิต ทุพพลภาพ หรือพิการ โดยมีได้ทำการต่อสู้ หรือมิใช่โดยการกระทำของผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เข้าเกณฑ์ตาม ๗(๑) ๗(๒) หรือ ๗(๓) ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๒ ขั้น”

ก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดในแต่ละข้อ ขอให้ย้อนกลับไปพิจารณาและทำความเข้าใจกับคำว่า “ปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม” ที่กล่าวไว้ในส่วนของคำนิยาม ถ้อยคำต่างๆ เสียก่อน เพื่อจะได้นำมาประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบข้อนี้ได้อย่างถูกต้อง เพราะที่ผ่านๆ มา มักมีการเข้าใจคลาดเคลื่อนถึงความหมายของถ้อยคำนี้อยู่เสมอ

สำหรับรายละเอียดของพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละข้อนั้น ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

ข้อ ๗(๑) จะต้องเป็นการเข้าปราบปรามหรือเข้าจับกุมผู้กระทำความผิด โดยได้ต่อสู้กับผู้กระทำความผิดจนเป็นเหตุให้ตนเองถึงแก่ความตายหรือพิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้จากการต่อสู้ นั้น เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วผู้นั้นได้ยิงต่อสู้กับผู้กระทำความผิดจนตนเองถูกกระสุนปืนเสียชีวิต หรือพิการจนต้องออกจากราชการ เป็นต้น (**กรณีข้อนี้ การต่อสู้และถูกกระทำจะต้องเกิดขึ้นในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่เข้าปราบปรามเท่านั้น**)

กรณีข้อ ๗(๒) มีลักษณะพฤติกรรมการปฏิบัติโดยทั่วไปเหมือนกับข้อ ๗(๑) แต่ต่างกันตรงที่ข้อ ๗(๒) การตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการนั้นมิได้เกิดจากการต่อสู้กับผู้กระทำความผิด หากแต่เกิดจากถูกผู้กระทำความผิดกระทำจากการเข้าปราบปรามนั้น เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วถูกผู้กระทำความผิดประทุษร้ายทันที หรือภายหลังจนทำให้เสียชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการ เป็นต้น และหากผู้นั้นกำลังเข้าปราบปรามผู้กระทำความผิดแล้วถูกประทุษร้ายโดยไม่ทราบสาเหตุของการถูกประทุษร้าย จะถือว่ามีสาเหตุมาจากการปราบปรามนั้นโดยอนุโลม (ภายใต้หลักการสันนิษฐานในทางที่เป็นคุณ)

สำหรับข้อ ๗(๓) มักเป็นที่สงสัยของเจ้าหน้าที่หน่วยว่า จะต้องมิพฤติกรรมการอย่างไรจึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิ คำตอบประเด็นนี้ก็คือ ต้องเป็นกรณีเข้าปราบปรามผู้กระทำความผิดแล้วได้รับอันตรายจนถึงแก่ความตายหรือพิการกระทั่งต้องออกจากราชการ โดยมีได้เกิดจากการต่อสู้กับผู้กระทำความผิดตามข้อ ๗(๑) หรือเกิดจากถูกผู้กระทำความผิดกระทำตามข้อ ๗(๒) และต้องไม่ใช่กรณีป่วยเจ็บจากการเข้าปราบปรามตามข้อ ๗(๔) ที่จะกล่าวต่อไปด้วย ตัวอย่างข้อนี้ เช่น **ประสบอุบัติเหตุจนถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการขณะกำลังเข้าปราบปรามหรือจับกุมผู้กระทำความผิด** เป็นต้น นอกจากนี้ ยังอาจหมายความรวมถึงกรณีอื่นๆ ด้วย แต่ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ที่ผ่านๆ มา ยังไม่ปรากฏให้เห็น ดังนั้น จึงไม่ขอกล่าว ณ ที่นี้

การพิจารณาข้อ ๗(๓) บางครั้งพบว่ามี การเข้าใจสับสนกับข้อ ๗(๒) กล่าวคือ ข้อ ๗(๒) เป็นกรณีถูกผู้กระทำความผิดกระทำให้เกิดอันตรายนั้นโดยเจตนา ซึ่งจะเป็นเจตนาประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลก็ได้ แต่ข้อ ๗(๓) อันตรายนั้นไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้กระทำความผิด หากแต่เกิดจากเหตุปัจจัยอื่นๆ เช่น อุบัติเหตุ ประมาท เป็นต้น เช่น ร.ต.ต.(ก) เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วผู้กระทำความผิดพยายามขัดขวางการจับกุมโดยปิดประตูบ้านทับศีรษะ ร.ต.ต.(ก) โดยเจตนาไม่ให้เข้าจับกุม ผลปรากฏว่า ร.ต.ต.(ก) ถูกประตูทับศีรษะถึงแก่ความตาย กรณีนี้ถือเป็นการได้รับอันตรายจนถึงแก่ความตายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดตามข้อ ๗(๒) แต่หากผู้กระทำความผิดเพียงแต่พยายามหลบหนีโดยไม่เจตนาจะให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น เช่น ขณะวิ่งหลบหนีได้เกิดการชนกันกับ ร.ต.ต.(ก) โดยบังเอิญแล้ว ก็จะถือเป็นการประสบอุบัติเหตุจากการเข้าปราบปรามตามข้อ ๗(๓) เป็นต้น

สำหรับข้อ ๗(๔) ต่างจากข้อ ๗(๑)-๗(๓) เพราะเป็นเรื่อง “**ป่วยเจ็บ**” โดยมีสาเหตุมาจากการเข้าปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด **มิใช่ได้รับอันตรายจากการเข้าปราบปราม**

หรือเข้าจับกุม และการป่วยเจ็บนั้นต้องไม่เกิดจากการต่อสู้หรือจากการกระทำของผู้กระทำความผิด อีกทั้งต้องไม่เกิดจากปัจจัยภายในร่างกายของตน เช่น โรครประจำตัว เป็นต้น ด้วย หากแต่เกิดจากปัจจัยด้านการทำงานหรือที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดในพื้นที่ป่าที่มีเชื้อไข้มาลาเรียแล้วติดเชื้อจนทำให้ป่วยเจ็บถึงแก่ความตายหรือทำให้พิการจนต้องออกจากราชอาณาจักร เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วสภาพอากาศในที่ที่เกิดเหตุร้อนจัดทำให้เกิดเป็นลมหมดสติกระทั่งเป็นเหตุให้ล้มลงถึงแก่ความตาย วังไล่จับกุมผู้กระทำความผิดแล้วเกิดเหน้อยจัดทำให้หายใจไม่เป็นปกติจนทำให้หมดสติถึงแก่ความตาย เป็นต้น และในกรณีผู้นั้นมีโรครประจำตัวเป็นฐานเดิมอยู่ก่อนแล้ว แต่ลำพังโรครประจำตัวนั้นไม่เป็นเหตุให้เกิดการป่วยเจ็บ เมื่อมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานมาร่วมด้วยแล้วทำให้เกิดการป่วยเจ็บกระทั่งเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชอาณาจักร จะได้รับการพิจารณาสิทธิตามข้อนี้ด้วย

การพิจารณาข้อ ๗(๔) ที่ผ่านมานี้หน่วยมักสับสนกับข้อ ๗(๓) เช่น ขณะวังไล่จับกุมผู้กระทำความผิดแล้วเกิดหน้ามืดล้มลงศีรษะกระแทกพื้นจนเกิดเลือดคั่งในสมองเป็นเหตุให้เสียชีวิต กรณีนี้มีปัญหาว่า เป็นกรณีประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความตายเนื่องจากการปราบปรามตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๓) หรือเป็นกรณีป่วยเจ็บจนถึงแก่ความตายเนื่องจากการปราบปรามตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๔) ประเด็นนี้ คำตอบคือ ถือเป็นกรณียุติการป่วยเจ็บถึงแก่ความตายเนื่องจากการปราบปรามตามข้อ ๗(๔) เพราะการล้มลงแล้วศีรษะไปกระแทกกับพื้นจนทำให้เสียชีวิตนั้นมีสาเหตุเริ่มมาจากการป่วยเจ็บ คือ อาการหน้ามืด เป็นต้น

อนึ่ง การเสนอขอรับสิทธิตามข้อ ๗(๔) ต้องสอบสวนแพทย์ผู้รักษาหรือชันสูตรพลิกศพผู้นั้นด้วยว่า การป่วยเจ็บจนเสียชีวิตมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามของผู้นั้นหรือไม่ เช่น มีสาเหตุมาจากสภาพอากาศร้อนจัดขณะวังไล่จับกุมผู้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

๒.๓.๑(๒) กรณีถึงแก่ความตาย หรือพิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่นๆ (ที่มีใช่จากการปราบปราม) (ระเบียบฯ ข้อ ๙)

ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ ได้กำหนดว่า “ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติราชการในหน้าที่ ซึ่งมีใช่เป็นการปราบปรามโจรผู้ร้าย จนได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ ถ้าการได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บนั้นมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง ให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ โดยให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๙(๑) ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตและได้รับอันตรายถึงแก่ความตาย ทูพพลภาพ หรือพิการ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการเลื่อนได้ไม่เกิน ๗ ขั้น

๙(๒) ข้าราชการซึ่งถูกประทุษร้าย และได้รับอันตรายถึงแก่ความตาย ทูพพลภาพ หรือพิการ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการเลื่อนได้ไม่เกิน ๕ ขั้น

๙(๓) ข้าราชการซึ่งประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความตาย ทูพพลภาพ หรือพิการ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการเลื่อนได้ไม่เกิน ๓ ขั้น

๙(๔) ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะตรากตรำ เร่งรัด หรือเคร่งเครียดเกินกว่าปกติธรรมดา เป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย ทูพพลภาพ หรือพิการ เลื่อนได้ไม่เกิน ๒ ขั้น

๙(๕) ข้าราชการซึ่งป่วยเจ็บถึงแก่ความตาย ทูพพลภาพหรือพิการ เพราะเหตุจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เลื่อนได้ ๑ ชั้น”

ในด้านพฤติกรรมกรปฏิบัติหน้าที่แต่ละข้อมีลักษณะเฉพาะ คือ กรณีข้อ ๙(๑) คำว่า “**ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต**” ขอให้ย้อนกลับไปดูรายละเอียดที่กล่าวไว้ในเรื่องถ้อยคำต่างๆ และเพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น จึงขอยกตัวอย่างเพิ่มเติม ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ ข้าราชการครูในชนบทขณะสอนนักเรียนในชั้นเรียน เกิดอุทกภัยน้ำป่าหลากมาอย่างฉับพลัน ได้ช่วยพานักเรียนหลบหนีไปได้ บังเอิญมีเด็กนักเรียนถูกน้ำป่าพัดพาไปคนหนึ่ง ครูผู้สอนได้ฝ่ากระแสคลื่นเข้าช่วยเด็กรอดพ้นไปได้ แต่ตนเองต้องจมน้ำตาย หรือศีรษะไปกระแทกโขดหินบริเวณนั้นจนเป็นเหตุให้พิการทางสมองจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ (ต้องออกจากราชการ)

ตัวอย่างที่ ๒ มีเด็กเดินพลัดหลงออกไปกลางถนน หลวง ร.ต.ต.ก ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพบเห็น จึงรีบวิ่งเข้าไปช่วยเหลือนำตัวเด็กออกมาให้พ้นทาง ทั้งๆ ที่เห็นมีรถยนต์จำนวนหลายคันกำลังแล่นผ่านเข้ามาและใกล้จะถึงตัวเด็กแล้ว โดยมีระยะห่างเพียงประมาณ ๒๐ เมตร เป็นเหตุให้ตนเองถูกรถชนเสียชีวิต หรือพิการจนต้องออกจากราชการ เป็นต้น

กรณีข้อ ๙(๒) โดยหลักการแล้ว การถูกประทุษร้ายจนถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการ ต้องมีสาเหตุโดยตรงมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการทั่วไป (ที่มีใช่จากการปราบ) ของผู้นั้น มิใช่เกิดจากเรื่องส่วนตัวหรือจากความผิดของตนเอง และขณะถูกประทุษร้าย ข้าราชการผู้นั้นจะกำลังปฏิบัติหน้าที่ใดๆ หรือไม่ก็ได้ เช่น พนักงานสอบสวนได้ใกล้เกลี้ยคู่อุทธรณ์ในคดีฆาตกรรมคนหนึ่ง ทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่อุทธรณ์ไม่พอใจ จึงได้เข้าทำร้ายพนักงานสอบสวนนายนั้นในทันที หรือในเวลาต่อมาจนเสียชีวิต หรือตกเดือนผู้ได้บังคับบัญชาที่ประทุษติดตนไม่เหมาะสมแล้วถูกผู้ได้บังคับบัญชาประทุษร้ายในทันที หรือในภายหลังจนเสียชีวิต หรือพิการจนต้องออกจากราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ หากข้าราชการผู้นั้นกำลังปฏิบัติหน้าที่ที่มีใช่ปราบแล้วถูกประทุษร้ายจนถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการ โดยไม่ทราบสาเหตุ คณะกรรมการก็จะพิจารณาให้ได้รับสิทธิโดยอนุโลม เช่น กำลังออกตรวจพื้นที่แล้วถูกยิงจนถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการ ผลการสอบสวนพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรงดการสอบสวนและพนักงานอัยการก็ให้งดการสอบสวนด้วยเนื่องจากไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดและสาเหตุการกระทำความผิด เป็นต้น

อนึ่ง กรณีถูกประทุษร้ายจนถึงแก่ความตายขณะกำลังปฏิบัติหน้าที่ที่มีใช่ปราบปราม โดยทราบสาเหตุ แต่ไม่ใช่มีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ใช่มีสาเหตุจากเรื่องส่วนตัว หรือจากความผิดของตนเอง หากแต่เป็นเหตุอื่น เช่น คนร้ายประสงค์จะชิงทรัพย์เจ้าหน้าที่ตำรวจนายนั้น หรือสำคัญผิดในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจนายนั้น เป็นต้น มีปัญหาว่า จะได้รับสิทธิตามระเบียบฯ ข้อ ๙(๒) หรือไม่ ประเด็นนี้หากพิจารณาตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ แล้ว จะไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิ เพราะไม่ได้มีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่ อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบที่ผ่านๆ มา ก็จะพิจารณาให้สิทธิตามระเบียบฯ ข้อ ๙(๒) โดยอนุโลม ทำนองเดียวกับกรณีถูกประทุษร้ายโดยไม่ทราบสาเหตุ

กรณีข้อ ๙(๓) การประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ต้องเป็นกรณีเกิด “อุบัติเหตุ” คือ เหตุสุจริตและต้องเกิดขณะกำลังปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งขณะเดินทางไป-กลับจากการไปปฏิบัติราชการพิเศษนอกเหนือจากหน้าที่ประจำ หรือขณะเดินทางไป-กลับจากการไปราชการด้วย และหน้าที่ที่กล่าวมานี้ต้องมีใช้หน้าที่ด้านการปราบปรามด้วย

การเสนอขอรับสิทธิข้อ ๙(๓) ที่ผ่านๆ ค่อนข้างมีปัญหาพอสมควร กล่าวคือ กรณีข้าราชการตำรวจขับรถเฉี่ยวชนกับรถอื่น จนเป็นเหตุให้ตนเองเสียชีวิต หรือขับรถไปพลิกคว่ำเอง หน่วยมักจะเสนอขอรับสิทธิ โดยไม่พิจารณาก่อนว่าเหตุที่เกิดขึ้น “เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” ของผู้นั้นหรือไม่ ดังนั้น ก่อนเสนอขอรับสิทธิ ขอให้แต่ละหน่วยพิจารณาประเด็นนี้ให้ยุติกันด้วย หากเกิดจาก ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ก็ไม่ควรเสนอขอรับสิทธิไป

ในส่วนของข้อ ๙(๔) เป็นกรณีป่วยเจ็บจนถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการ โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่(ที่มีใช้การปราบ)ตรากตรำ เร่งรัดหรือเคร่งเครียดเกินกว่าปกติธรรมดา มีใช้เกิดจากโรคประจำตัว กล่าวอีกนัยคือ การป่วยเจ็บนั้นต้องมีสาเหตุโดยตรงมาจากงานที่ปฏิบัติซึ่งมีลักษณะตรากตรำ เร่งรัดหรือเคร่งเครียดเกินกว่าปกติธรรมดา และในการเสนอขอรับสิทธิ หน่วยจะต้องทำตารางสรุปพฤติกรรมการปฏิบัติงานประจำตามปกติและงานพิเศษที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังไป ๑ เดือน ของผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย โดยในตารางต้องระบุว่าแต่ละวันผู้นั้นทำงานอะไรบ้าง ในเวลาใดถึงเวลาใด ณ ที่ใด ผู้ที่ทำงานลักษณะเดียวกันนั้นมีทั้งหมดกี่คน นอกจากนี้ ต้องสอบสวนแพทย์ผู้รักษาหรือชั้นสูตรพลิกศพด้วยการป่วยเจ็บจนเสียชีวิตของผู้นั้น มีสาเหตุมาจากการทำงานดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

สำหรับข้อ ๙(๕) เป็นเรื่องของการป่วยเจ็บถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการโดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่(ที่มีใช้จากการปราบ) เช่นเดียวกับข้อ ๙(๔) ต่างกันตรงที่ข้อ ๙(๕) ไม่จำเป็นต้องมีระดับความเข้มของงานถึงขั้นตรากตรำอย่างข้อ ๙(๔) เช่น กำลังยืนอำนวยความสะดวกจราจรปรากฏว่าอากาศร้อนจัดทำให้เกิดเป็นไข้สูงจนถึงแก่ความตาย เป็นต้น และกรณีผู้นั้นมีโรคประจำตัวเป็นฐานเดิมอยู่ก่อนแล้ว แต่โดยลำพังโรคประจำตัวนั้นไม่เป็นสาเหตุให้เกิดการป่วยเจ็บ เมื่อมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานมาร่วมด้วยแล้วจึงทำให้เกิดการป่วยเจ็บกระทั่งเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการ ก็อาจได้รับการพิจารณาสิทธิตามระเบียบข้อนี้ด้วย และที่สำคัญ การเสนอขอรับสิทธิตามระเบียบข้อนี้ จะต้องปฏิบัติเหมือนกับข้อ ๙(๔) กล่าวคือ จะต้องทำตารางสรุปพฤติกรรมการปฏิบัติงานทั้งงานประจำตามปกติและงานพิเศษที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังไป ๑ เดือน ของผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย โดยในตารางต้องระบุว่าแต่ละวันผู้นั้นทำงานอะไรบ้าง ในเวลาใดถึงเวลาใด ณ ที่ใด ผู้ที่ทำงานลักษณะเดียวกันนั้นมีทั้งหมดกี่คน นอกจากนี้ ต้องสอบสวนแพทย์ผู้รักษาหรือชั้นสูตรพลิกศพด้วยการป่วยเจ็บจนเสียชีวิตมีสาเหตุมาจากการทำงานที่กล่าวมาหรือไม่ อย่างไร (หากไม่สอบสวนแพทย์ในประเด็นนี้ คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ จะไม่พิจารณาสิทธิให้เช่นเดียวกัน)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น คงพอทำให้ผู้อ่านเข้าใจหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๑)-๗(๔) และข้อ ๙(๑)-๙(๕) ว่าการจะได้รับสิทธิในแต่ละข้อนั้น จะต้องมียุติกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร อย่างไรก็ตาม การจะได้รับสิทธิ เหตุที่เกิดขึ้นจะต้องไม่เกิดจากความผิด หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองด้วย ทั้งนี้ คำว่า เกิดจากความผิดของตนเอง คงเป็นที่

เข้าใจได้ไม่ยากนัก เช่น ไปดูถูกประชาชนขณะออกตรวจพื้นที่ เป็นเหตุให้ถูกประทุษร้ายตน กลับมา เป็นต้น ส่วนคำว่า ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หมายถึง ขาดความระมัดระวังซึ่งมีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานปกติทั่วไปที่พึงปฏิบัติสำหรับเรื่องนั้นเป็นอย่างมากนั่นเอง

นอกจากนี้ หากในรอบปีงบประมาณที่กระทำความชอบ ผู้นั้นได้กระทำการประพฤดิเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ แล้ว คณะกรรมการฯ อาจลด หรืองดการเลื่อนเงินเดือนลงได้ ตามควรแก่กรณี (ระเบียบฯ ข้อ ๑๕)

หมายเหตุ ข้าราชการ “ผู้ถึงแก่ความตาย” จากการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ หรือ ๙ (ไม่รวมถึงผู้พิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้) **หากปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือนในรอบปีงบประมาณที่เสียชีวิต** จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเพิ่มขึ้นอีก ๑ ชั้น ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ ทวิ เช่น พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ตามข้อ ๗(๑) หรือ ๙(๑) ปกติมีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนไม่เกิน ๗ ชั้น หากในรอบปีงบประมาณที่เสียชีวิตได้ปฏิบัติหน้าที่มาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน จะได้เลื่อนเงินเดือนเพิ่มขึ้นอีก ๑ ชั้น รวมเป็นไม่เกิน ๘ ชั้น เป็นต้น

ข้าราชการตำรวจที่ถึงแก่ความตายหรือพิการจนต้องออกจากราชการซึ่งมี พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ตามข้อ ๗ หรือ ๙ นอกจากจะได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษแล้ว ยังจะได้รับการเลื่อนยศสูงขึ้นด้วย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สรุปได้ ดังนี้

เดิม การขอแต่งตั้งยศหรือการขอพระราชทานยศตามนัยข้อ ๗ และข้อ ๙ มีเกณฑ์การพิจารณาโดยผูกพันกับเงินเดือน กล่าวคือ หากผู้ขอรับสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษแล้วสามารถปรับเทียบเข้าได้กับเงินเดือนของชั้นยศใด (นำเม็ดเงินไปปรับเทียบ มิใช่ใช้บัญชีแสดงการปรับเทียบมาปรับเทียบอย่างเช่นการปรับเทียบระดับเงินเดือนตามปกติทั่วไป) คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ จะอนุมัติให้ขอแต่งตั้งยศ หรือขอพระราชทานยศตามเงินเดือนนั้นให้ และหากสามารถปรับเข้าได้หลายชั้นยศก็จะขอยศสูงสุดให้ เช่น ได้เลื่อนเงินเดือนขึ้นรับอัตรา ๑๖,๘๐๐ บาท ซึ่งสามารถเทียบได้ถึงเงินเดือนระดับ ส.๔ กรณีนี้จะขอยศให้เป็น พ.ต.อ. เป็นต้น ต่อมาคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า เกณฑ์การขอยศดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น เกิดการลักลั่นในการได้รับยศสูงขึ้นสำหรับการมีพฤติกรรมเหมือนกัน เกิดการได้รับยศไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้ปรับปรุงเกณฑ์การขอยศขึ้นใหม่ โดยไม่ผูกพันกับเงินเดือน แต่จะคำนึงถึงพฤติกรรมการปฏิบัติของผู้ขอรับสิทธิเป็นสำคัญ โดยยังมีพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๗ หรือ ๙ เข้มมากก็จะยังได้รับการเลื่อนยศในสัดส่วนที่มากด้วย และเกณฑ์ที่กล่าวมานี้ต่อมาได้รับความเห็นชอบจาก ครม. ในคราวประชุมปรึกษาเมื่อ ๒ ก.ค.๓๙ ให้ใช้บังคับสำหรับพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ๑ ต.ค.๓๗ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ คือ (หนังสือที่ นร ๐๒๑๕/๘๙๔๗ ลง ๕ ก.ค.๓๙ เรื่อง การพิจารณาให้ชั้นยศแก่ข้าราชการที่เสียชีวิตจากปฏิบัติหน้าที่ราชการ)

- พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๗(๑) / ๙(๑)	มีสิทธิได้เลื่อนยศ ๕ ชั้นยศ
- พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๗(๒) / ๙(๒)	มีสิทธิได้เลื่อนยศ ๔ ชั้นยศ
- พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๗(๓) / ๙(๓)	มีสิทธิได้เลื่อนยศ ๓ ชั้นยศ
- พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๗(๔) / ๙(๔)	มีสิทธิได้เลื่อนยศ ๒ ชั้นยศ
- พฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๙(๕)	มีสิทธิได้เลื่อนยศ ๑ ชั้นยศ

การนับยศสูงขึ้น ให้นำต่อกายยศปัจจุบัน และหากผู้นั้นไม่มียศ คือ เป็นชั้นพลตำรวจ ให้ถือว่าผู้นั้นมียศปัจจุบัน เป็น ส.ต.ต. ส่วนกรณีข้าราชการทหาร หากเป็นพลทหาร ก็ให้ถือว่า มียศ ประทวนในลำดับแรก เช่น ส.ต. เป็นต้น เพื่อจะได้ใช้เป็นฐานในการนับชั้นยศที่จะเลื่อนต่อไป

นอกจากนี้ หากมีพฤติกรรมการเข้าเกณฑ์ตามข้อ ๗(๑) หรือ ๙(๑) ซึ่งนับว่าเป็นข้อที่กำหนดพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่เข้มข้นมากที่สุดในกลุ่มข้อ ๗ หรือ ๙ แล้ว ก็จะได้รับสิทธิขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นพิเศษตามเงินเดือนและชั้นยศที่ได้รับ ต่อมาเมื่อ ๒๗ ก.ค.๕๐ ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์ขึ้นใหม่โดยให้ขอได้สูงขึ้นไม่เกิน ๒ ชั้นตรา นับจาก ชั้นตราปัจจุบัน แต่หากไม่เคยได้รับชั้นตราใดมาก่อน ก็ให้ขอในชั้น บ.ม. (มติคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๓๐ เมื่อ ๑๘ พ.ค.๓๐ ประกอบกับหนังสือ สำนักเลขาธิการ ครม. ที่ นร ๐๕๐๘/๔๘๓๔-๔๘๓๕ ลง ๒๗ ก.ค.๕๐)

ตารางที่ ๑

สรุปพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และบำเหน็จความชอบที่จะได้รับ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ.๒๕๒๑ (กรณีผู้เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ)

ข้อ	พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่	บำเหน็จความชอบที่จะได้รับ			
		เงินเดือน (ไม่เกิน)	พ.ป.ผ. (ไม่เกิน)	ยศ	เครื่องราชฯ (ไม่เกิน)
<u>เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ เนื่องจากการ ปราบปรามผู้กระทำความผิด</u>					
๗(๑)	ปราบ+ต่อสู้+เสียชีวิต/พิการต้องออกจากราชการ	๗ ชั้น	-	๕ ยศ	๒ ชั้นตรา
๗(๒)	ปราบ+ถูกระทำ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๕ ชั้น	-	๔ ยศ	-
๗(๓)	ปราบ+เกิดอุบัติเหตุ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๓ ชั้น	-	๓ ยศ	-
๗(๔)	ปราบ+ป่วยเจ็บ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๒ ชั้น	-	๒ ยศ	-
<u>เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ เนื่องจากการปฏิบัติ หน้าที่ที่อื่นๆ (ที่มีใช้การปราบปรามฯ)</u>					
๘(๑)	มิใช่ปราบ+แต่ตรากตรำเร่งรัด/เคร่งเครียดกว่าปกติ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๗ ชั้น	-	๕ ยศ	๒ ชั้นตรา
๘(๒)	มิใช่ปราบ+ถูกระทำ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๕ ชั้น	-	๔ ยศ	-
๘(๓)	มิใช่ปราบ+เกิดอุบัติเหตุ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๓ ชั้น	-	๓ ยศ	-
๘(๔)	มิใช่ปราบ+แต่ตรากตรำเร่งรัด/เคร่งเครียดกว่าปกติ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๒ ชั้น	-	๒ ยศ	-
๘(๕)	มิใช่ปราบ+ป่วยเจ็บ+เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ	๑ ชั้น	-	๑ ยศ	-

- หมายเหตุ ๑. กรณีผู้เสียชีวิต ถ้าในรอบปีงบประมาณที่เสียชีวิต ได้ปฏิบัติหน้าที่มาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนเพิ่มอีก ๑ ชั้น (ตามข้อ ๑๐ ทวิ)
๒. กรณีเครื่องราชฯ หากไม่เคยได้รับชั้นตราใดมาก่อน ก็ให้ขอชั้น บ.ม.

ที่มา : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ ข้อ ๗ และ ๘

๒.๓.๒ ข้าราชการที่บาดเจ็บสาหัส/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บแต่ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามเกณฑ์ที่กำหนด หรืออีกนัยคือ ข้าราชการที่ยังสามารถรับราชการต่อไปได้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑)

๒.๓.๒(๑) กรณีบาดเจ็บสาหัสเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม(ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ก)

ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ก ได้กำหนดพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิด และ พ.ป.ผ. ที่จะได้รับไว้ สรุปได้ ๔ กรณี คือ

ข้อ ๑๑ ก(๑) ได้ต่อสู้ด้วยความกล้าหาญจนเป็นผลดีต่อทางราชการ และได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการต่อสู้ ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๔ ชั้น

ข้อ ๑๑ ก(๒) ได้ทำการต่อสู้จนได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการต่อสู้ ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๓ ชั้น

ข้อ ๑๑ ก(๓) ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการกระทำของผู้กระทำความผิดเนื่องจากการปราบปรามผู้กระทำความผิดนั้น ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๒ ชั้น

ข้อ ๑๑ ก(๔) ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุต่างๆ เนื่องจากการปราบปรามผู้กระทำความผิด โดยอุบัติเหตุนั้นมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ๑ ชั้น

๒.๓.๒(๒) กรณีบาดเจ็บสาหัส/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บ เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ข)

ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ข ได้กำหนดพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต และ พ.ป.ผ. ที่จะได้รับไว้สรุปได้ ๓ กรณี คือ

ข้อ ๑๑ ข(๑) ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตจนได้รับบาดเจ็บจากการกระทำของผู้กระทำความผิด ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๒ ชั้น

ข้อ ๑๑ ข(๒) ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตจนได้รับบาดเจ็บสาหัส ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๒ ชั้น

ข้อ ๑๑ ข(๓) ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ได้รับ พ.ป.ผ. จำนวน ๑ ชั้น

จากหลักเกณฑ์ในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ คำว่า “ปราบปรามผู้กระทำความผิด” ซึ่งเป็นองค์ประกอบร่วมในระเบียบฯ ข้อ ๑๑ ก(๑) – ๑๑ ก(๔) และคำว่า “ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต..” ซึ่งเป็นองค์ประกอบร่วมข้อ ๑๑ ข(๑)-๑๑ ข(๓) โดยข้อเท็จจริงที่ผ่านๆ มาแต่ละหน่วยยังเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงขอให้ย้อนกลับไปดูความหมายของถ้อยคำเหล่านี้ที่กล่าวไว้ในส่วนคำนิยามถ้อยคำต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแต่ต้นเสียก่อน จากนั้นจึงนำมาพิจารณาร่วมกับถ้อยคำหรือองค์ประกอบอื่นๆ ที่เหลือในแต่ละข้อ แล้วก็จะเข้าใจได้ว่าแต่ละข้อหมายความว่ามีการมีพฤติกรรมอย่างไรจึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับ พ.ป.ผ.

สำหรับคำว่า “....ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด” ในข้อ ๑๑ ข(๓) คือตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการนั่นเอง โดยมีหลักการทำนองเดียวกับการพิจารณาคำว่า “ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต” ที่เป็นองค์ประกอบร่วมในข้อ ๑๑ ข และเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น จึงขอยกตัวอย่าง ดังนี้

กรณีข้อ ๑๑ ก(๑) เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วได้ยิงต่อสู้โต้ตอบกันไปมาหลายครั้งในลักษณะกล้าหาญ ไม่หวั่นเกรงอันตรายต่อชีวิตด้วยการยอมเอาชีวิตเข้าแลก จนผู้กระทำ

ความผิดถูกกระสุนปืนถึงแก่ความตาย และตนเองก็ถูกกระสุนปืนของผู้กระทำความผิดได้รับบาดเจ็บสาหัส เป็นต้น

กรณีข้อ ๑๑ ก(๒) มีพฤติกรรมาโดยรวมเหมือนข้อ ๑๑ ก(๑) ต่างกันตรงที่ข้อ ๑๑ ก(๒) มิได้ต่อสู้ในลักษณะกล้าหาญและไม่จำเป็นต้องเกิดผลดีต่อราชการด้วย เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วได้ยิงต่อสู้เป็นเหตุให้ตนเองถูกกระสุนปืนของผู้กระทำความผิดได้รับบาดเจ็บสาหัส เป็นต้น

กรณีข้อ ๑๑ ก(๓) มีพฤติกรรมาโดยรวมเหมือนข้อ ๑๑ ก(๒) ต่างกันตรงที่ข้อ ๑๑ ก(๓) มิได้ต่อสู้กับผู้กระทำความผิดจนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วถูกผู้กระทำความผิดยิงบาดเจ็บสาหัสในขณะนั้นหรือต่อมาในภายหลัง ก็ได้ เป็นต้น

กรณีข้อ ๑๑ ก(๔) เป็นการเข้าปราบปรามผู้กระทำความผิดและขณะเข้าปราบปรามนั้นได้รับบาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วขณะวิ่งไล่จับกุมเกิดลื่นล้มลงจนบาดเจ็บสาหัส เป็นต้น แต่ทั้งนี้ การหกล้มดังกล่าว จะต้องไม่เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองด้วย

กรณีข้อ ๑๑ ข(๑) เช่น ต่อสู้กับผู้กระทำความผิดอย่างใกล้ชิดในลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิต และถูกผู้กระทำความผิดประทุษร้ายจนได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น

กรณีข้อ ๑๑ ข(๒) เช่น เข้าช่วยเหลือคนที่ติดอยู่ในเพลิงที่กำลังไหม้ไหม้รุนแรง เป็นเหตุให้ตนเองถูกไฟคลอกจนได้รับบาดเจ็บสาหัสขณะเข้าปฏิบัติ เป็นต้น

ส่วนข้อ ๑๑ ข(๓) เช่น ยิงต่อสู้กับผู้กระทำความผิดอย่างใกล้ชิดในลักษณะจะเป็นอันตรายต่อชีวิต จนถูกผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตาย โดยที่ตนเองมีได้รับบาดเจ็บ อย่างเช่น คดีวิสามัญฆาตกรรม เข้าช่วยเหลือเด็กที่ติดอยู่ในซากตึกที่มีเหตุเพลิงไหม้อย่างรุนแรง โดยไม่มีวิธีการอื่นที่จะหลีกเลี่ยงได้ เป็นต้น ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาพฤติกรรมเป็นรายบุคคล และในกรณีผู้กระทำความผิดถูกยิงถึงแก่ความตายในคดีวิสามัญฆาตกรรม จะต้องรอผลคดีให้ถึงที่สุดเสียก่อน กล่าวคือ พนักงานอัยการต้องมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่าเป็นการต่อสู้ป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายพอสมควรแก่เหตุหรือไม่

หมายเหตุ ๑. ผู้มีสิทธิได้รับ พ.ป.ผ.หลายครั้งในรอบงบประมาณหนึ่งๆ ต้องนำเอาพฤติกรรมทุกๆ ครั้งในรอบงบนั้น มารวมพิจารณาและนับเข้าด้วยกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าให้นำผลงานในรอบงบบฯ นั้นมารวมพิจารณาทำนองเดียวกับหลักการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี แล้วให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ ว่าสมควรจะอนุมัติให้สิทธิจำนวนกี่ขั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๔) จากระเบียบฯ ข้อนี้ ส่งผลให้การเสนอขอ พ.ป.ผ.สามารถกระทำได้เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้นไปแล้วเสียก่อน

๒. ผู้ที่ได้รับ พ.ป.ผ. เกิน ๑ ขั้น มาแล้ว ถ้าต่อมามีสิทธิได้รับ พ.ป.ผ.เกิน ๑ ขั้น อีก ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาลด พ.ป.ผ.ที่จะได้รับลงคราวละ ๑ ขั้น ทุกรอบปีงบประมาณ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒)

๓. การรับ พ.ป.ผ. จะมีสิทธิรับได้ไม่เกิน ๔ ครั้ง “ในเรื่องเดียวกัน” (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒) ทั้งนี้ คำว่า “ในเรื่องเดียวกัน” ตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะหมายถึง คนร้ายหรือผู้กระทำความผิดในกัก แง่หรือกลุ่มเดียวกัน

๔. ถ้าผู้มีสิทธิได้รับ พ.ป.ผ. เกิดเสียชีวิตหรือออกจากราชการไปก่อนวันที่จะได้รับ พ.ป.ผ. ก็ให้ผู้นั้นได้รับ พ.ป.ผ. ตั้งแต่วันเสียชีวิตหรือวันก่อนวันออกจากราชการนั้น และหากผู้นั้นมีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษด้วย ก็ให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณี

พิเศษหรือ พ.ป.ผ. เพียงอย่างเดียว ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาว่าเห็นสมควรจะให้สิทธิใด (ระเบียบฯ ข้อ ๑๔)

๕. ในปัจจุบันปริมาณที่กระทำความชอบซึ่งเป็นเหตุให้มีสิทธิที่จะได้รับ พ.ป.ผ. หากผู้นั้นมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ คณะกรรมการฯ อาจลด หรืองดการให้ พ.ป.ผ. ลงได้ตามที่เห็นสมควร (ระเบียบฯ ข้อ ๑๕)

ตารางที่ ๒

สรุปพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และบำเหน็จความชอบที่จะได้รับ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ.๒๕๒๑ (กรณีบาดเจ็บสาหัส/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บแต่เสี่ยงต่อชีวิต)

ข้อ	พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่	บำเหน็จความชอบที่จะได้รับ			
		เงินเดือน (ไม่เกิน)	พ.ป.ผ. (ไม่เกิน)	ยศ	เครื่องราชฯ
<u>กรณีบาดเจ็บสาหัสเนื่องจากการปราบปราม</u>					
๑๑ ก(๑)	ปราบ+ต่อสู้+กล้าหาญ+เกิดผลดี+สาหัส	-	๔ ชั้น	-	-
๑๑ ก(๒)	ปราบ+ต่อสู้+สาหัส	-	๓ ชั้น	-	-
๑๑ ก(๓)	ปราบ+ถูกกระทำ+สาหัส	-	๒ ชั้น	-	-
๑๑ ก(๔)	ปราบ+เกิดอุบัติเหตุ+สาหัส	-	๑ ชั้น	-	-
<u>กรณีปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตจนได้รับบาดเจ็บสาหัส/ บาดเจ็บ/ ไม่บาดเจ็บแต่เสี่ยงต่อชีวิต</u>					
๑๑ ข(๑)	เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต+จนบาดเจ็บ+จากการกระทำของผู้กระทำผิด	-	๒ ชั้น	-	-
๑๑ ข(๒)	เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต+สาหัส	-	๒ ชั้น	-	-
๑๑ ข(๓)	เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต+ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด	-	๑ ชั้น	-	-

ที่มา : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ ข้อ ๑๑

ข้อสังเกต : จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น (ทั้งข้อ ๗, ๘ และ ๑๑) จะเห็นว่า กรณีถูกประทุษร้าย หรือประสบอุบัติเหตุจากการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป (ที่มีใช่จากการปราบปรามหรือจากการปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต) หากผลร้ายที่ได้รับไม่ถึงเสียชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการ แล้วจะไม่ได้รับสิทธิตามระเบียบนี้ ต่างจากกรณีปราบปรามหรือปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต ซึ่งจะได้รับสิทธิทุกกรณี ทั้งผู้เสียชีวิต สาหัส บาดเจ็บ หรือไม่บาดเจ็บ เหตุที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะ ระเบียบมุ่งให้บำเหน็จความชอบตอบแทนเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกรณีมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อชีวิตหรือปราบปรามเป็นสำคัญ ส่วนกรณีมิใช่เนื่องจากการเสี่ยงต่อชีวิต หรือปราบปราม จะให้สิทธิต่อเมื่อผลร้ายที่ได้รับรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการซึ่งเป็นการให้บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษภายใต้หลักการที่แท้จริง คือ การสงเคราะห์ช่วยเหลือ

๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินการให้ได้รับสิทธิ

๒.๔.๑ การเสนอขอรับสิทธิ/เอกสารประกอบ

๒.๔.๑.๑ การเสนอขอรับสิทธิ

๒.๔.๑.๑(๑) เมื่อผู้ใดมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จความชอบตามระเบียบนี้ ให้จัดทำคำขอรับสิทธิตามแบบ บ.๑ เสนอต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น เว้นแต่ผู้มีสิทธิไม่อยู่ในวิสัยที่จะจัดทำแบบคำขอรับสิทธิได้ เช่น เสียชีวิต พิกการโดยแขนขาตั่ง ๒ ข้าง หายสาบสูญไปด้วยเหตุต่างๆ ไม่สามารถติดตามตัวได้ เป็นต้น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นจัดทำแทน

หากผู้มีสิทธิในเหตุการณ์เดียวกันมีจำนวนหลายราย ให้จัดทำแบบ บ.๑ แยกเป็นรายบุคคล

กรณีข้าราชการตำรวจที่ได้กระทำความชอบตามระเบียบนี้อยู่ก่อนแล้ว ต่อมาถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ โดยที่ยังมิได้รับการพิจารณาสิทธิ สามารถขอรับสิทธินั้นได้ เพราะระเบียบมิได้ห้ามไว้

๒.๔.๑.๑(๒) ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น (ไม่ต้องอ้างฐานอำนาจใดๆ ในการออกคำสั่งแต่งตั้งฯ เพราะระเบียบมิได้กำหนดไว้ ขอเพียงแต่ให้มีการพิจารณาในรูปคณะกรรมการเท่านั้น) เพื่อสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานให้ครบถ้วน (ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการฯ หากสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสิทธิ หรือเหตุเกิดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งข้อเท็จจริงมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสิทธิโดยปราศจากข้อนำสงสัยใดๆ) และพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) หากพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ให้เสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยัง “ผู้รับผิดชอบ” ในการเสนอเรื่องขอรับสิทธิ คือ ผบ.ตร. (สำหรับบก.ซึ่งไม่สังกัด บช.ใด) หรือ ผบช. (สำหรับหน่วยระดับ บช.)

(๒) หากไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิ เช่น เหตุเกิดจากเรื่องส่วนตัว เกิดจากความผิด หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง หรือพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตามระเบียบฯ ผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะป็นระดับใดควรสั่งระงับเรื่องโดยไม่ต้องเสนอต่อ แล้วแจ้งให้ผู้ขอรับสิทธิหรือทายาททราบ (ควรทำหลักฐานไว้ด้วย)

(๓) หากยังสงสัยว่าเข้าเกณฑ์หรือไม่ ไม่ควรไปตัดสิทธิก่อน ควรเสนอตามลำดับชั้นไปยัง ผบ.ตร. หรือ ผบช. แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าจะเสนอหรือไม่

๒.๔.๑.๑(๓) เมื่อ ผบ.ตร.หรือ ผบช. แล้วแต่กรณี รับเรื่องไว้แล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) หากพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ หรือข้อ ๘ (กรณีเสียชีวิต/พิกการจนต้องออกจากราชการ) ให้จัดทำคำขอรับสิทธิตามแบบ บ.๒ แยกเป็นรายบุคคล เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ (กรณีหนังสือภายนอกนำส่งคณะกรรมการฯ และหลักฐานประกอบ หากเป็นเหตุเดียวกัน ควรใช้ปะหน้าร่วมกัน และใช้หลักฐานประกอบชุดเดียว แต่ แบบ บ.๒ ให้แยกเป็นรายบุคคล เพื่อจะได้ไม่สับสนเปลือง)

กรณีผู้มีสิทธิจะได้รับการเลื่อนเงินเดือนในเหตุการณ์เดียวกันมีหลายราย ให้เสนอขอรับสิทธิไปคราวเดียวกัน เว้นแต่ผู้มีสิทธิอยู่นอกเหนือความ

รับผิดชอบ ก็ให้รวบรวมเสนอเฉพาะผู้อยู่ในความรับผิดชอบ แต่ให้แจ้งต้นสังกัดของผู้อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบทราบเพื่อขอรับสิทธิต่อไปด้วย

สำหรับการขอแต่งตั้งยศชั้นประทวน หรือขอพระราชทานยศ ชั้นสัญญาบัตรเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้มีพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ หรือ ๘ และการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษในกรณีพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๑) หรือ ข้อ ๘(๑) คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณาให้เอง ต้นสังกัดไม่ต้องเสนอขอไป

(๒) หากพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑ (กรณีบาดเจ็บสาหัส บาดเจ็บหรือไม่บาดเจ็บแต่ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต หรืออิกนัยหนึ่งคือ กลุ่มที่ยังรับราชการต่อไปได้) ให้จัดทำคำขอรับสิทธิตามแบบ บ.๓ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ (สำหรับหนังสือภายนอกปะหน้านำเสนอคณะกรรมการฯ ตลอดจนเอกสารหลักฐานประกอบเรื่องซึ่งจะกล่าวต่อไป หากเป็นกรณีเหตุการณ์เดียวกัน ควรใช้หนังสือปะหน้ารวมเป็นฉบับเดียว และใช้เอกสารประกอบชุดเดียว แต่ แบบ บ.๓ ให้แยกเป็นรายบุคคล)

การเสนอขอ พ.ป.ผ. จะกระทำได้ต่อเมื่อพ้นจากปีงบประมาณที่กระทำความชอบไปแล้ว เช่น เหตุเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จะเสนอขอ พ.ป.ผ. ได้ต้องพ้นปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ก่อน หรืออิกนัยคือ เริ่มเสนอได้ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๔๔ เป็นต้น เพราะโดยระเบียบแล้ว หากมีกรณีจะได้รับ พ.ป.ผ. หลายครั้งในรอบปีงบประมาณเดียวกัน จะต้องนำทุกครั้งมารวมพิจารณาเข้าด้วยกันแล้วอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบที่จะอนุมัติให้สิทธิก็ขึ้น

กรณีผู้มีสิทธิจะได้รับ พ.ป.ผ. ในเหตุการณ์เดียวกันมีหลายราย ให้เสนอขอรับสิทธิในคราวเดียวกัน เว้นแต่ผู้มีสิทธิอยู่นอกเหนือความรับผิดชอบ ก็ให้เสนอเฉพาะผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน แต่ให้แจ้งต้นสังกัดของผู้อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบทราบเพื่อเสนอขอรับสิทธิต่อไปด้วย

กรณีมีการย้ายสังกัดไปบางราย และยังมีบางรายอยู่ในสังกัดเดิมที่กระทำความชอบ ให้ต้นสังกัดเดิมรับผิดชอบเสนอขอรับสิทธิให้ทุกราย (กรณีนี้เป็นเกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบกำหนดใหม่ ตามหนังสือ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๒/ว ๑๗๗๐๘ ลง ๑๘ ส.ค.๔๗ ประกอบหนังสือ ทพ.ที่ ๐๐๐๖.๓๔๓/ว ๕๕๔๔ ลง ๙ ก.ย.๔๗)

(๓) หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบพิจารณา โดยควรสั่งระงับเรื่องไป

๒.๔.๑.๑(๔) การดำเนินการขอรับสิทธิรวมทุกชั้นตอนข้างต้น จะต้องแล้วเสร็จสามารถส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบได้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่

(๑) วันถึงแก่ความตาย (กรณีถึงแก่ความตาย)

(๒) วันออกจากราชการ (กรณีทุพพลภาพหรือพิการจนต้องออกจากราชการ)

(๓) วันต้นปีงบประมาณถัดจากปีงบประมาณที่กระทำความชอบ (กรณีขอ พ.ป.ผ.)

ทั้งนี้ หากจำเป็นต้องรอพึงผลคดีที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทำวิสามัญฆาตกรรม ซึ่งต้องรอให้พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องเสียก่อน หรือกรณีเคลือบแคลงสงสัยว่ามีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัวหรือไม่ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ก็ให้นับแต่วันที่ทราบผลคดีถึงที่สุด

๒.๔.๑.๑(๕) การรายงานข้อมูลผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในพึงประมาณที่กระทำความชอบ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) หากผู้ที่ได้รับการพิจารณาสิทธิ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ หรือมีกรณีอื่นใดในพึงประมาณที่กระทำความชอบนั้น เช่น ถูกศาลพิพากษาลงโทษ ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย ถูกฟ้องคดีอาญา ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถูกสอบสวนหรือถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัย เป็นต้น ให้ผู้รับผิดชอบแจ้งคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบทราบ พร้อมกับการส่งเรื่องขอรับสิทธิ

(๒) หาก ผบ.ตร.หรือ ผบช. แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องขอรับสิทธิไปยังคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบแล้ว เพิ่งมาปรากฏภายหลังว่าผู้ที่ได้รับการพิจารณาสิทธิประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่ในพึงประมาณที่กระทำความชอบนั้น ให้ ผบ.ตร. หรือ ผบช. แล้วแต่กรณี รายงานเพิ่มเติมไปยังคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบเหตุ

(๓) เมื่อ ผบ.ตร. หรือ ผบช. แล้วแต่กรณี รายงานตาม (๑) หรือ(๒) แล้ว ต่อมาปรากฏผลเป็นประการใด ให้รายงานไปเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบผลนั้น

๒.๔.๑.๒ เอกสารประกอบการขอรับสิทธิ

๒.๔.๑.๒(๑) กรณีถึงแก่ความตาย/พิการจนต้องออกจากราชการ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม (ระเบียบฯ ข้อ ๗)

(๑) แบบคำขอรับสิทธิ(แบบ บ.๑ และ แบบ บ.๒)

(๒) หนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาว่าไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในรอบปีงๆที่กระทำความชอบ (เหตุที่ต้องมีเพราะหากมีกรณีนี้ คณะกรรมการจะลดหรืองดการเลื่อนเงินเดือนที่จะได้รับลงได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕ และแบบหนังสือรับรองก็ให้ใช้ตามระเบียบงานสารบรรณ)

(๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนก่อนเสียชีวิต หรือก่อนออกจากราชการ แล้วแต่กรณี (ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับและหรือขั้นเงินเดือน ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดๆ เช่น ได้รับการปรับระดับเงินเดือนให้เข้ากับขั้นยศ มีการแก้ไขคำสั่งเงินเดือน มีการออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนย้อนหลังมาในพึงประมาณที่กระทำความชอบ เป็นต้น ก็ให้ระบุข้อเท็จจริงเหล่านี้ให้ชัดเจนพร้อมแนบคำสั่งและหรือหลักฐานประกอบด้วย ไม่เช่นนั้น อาจส่งผลให้การเลื่อนขั้นเงินเดือนซึ่งต้องใช้เงินเดือน ณ วันเสียชีวิต หรือ ณ วันสุดท้ายก่อนออกจากราชการ แล้วแต่กรณี คลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง)

(๔) สำเนาสมุดประวัติหรือ ก.พ.๗

(๕) สำเนารณบัตรและสำเนารายงานชั้นสูตรพลิกศพ

(๖) หลักฐานการแพทย์ที่ยืนยันว่าไม่สามารถรับราชการต่อไปได้

(๗) สำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการกรณีไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ หรือคำสั่งอนุญาตลาออกเพราะเหตุพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้กรณีลาออกเอง

(๘) ผลคดีถึงที่สุดพร้อมหลักฐานประกอบ เช่น สำเนาคำพิพากษา คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ เป็นต้น กรณีมีเหตุสงสัยว่าเป็นเรื่องที่มีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัว หรือเกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง

(๙) กรณีป่วยเจ็บถึงแก่ความตายเนื่องจากการปราบปราม ให้ สบสสวนแพทย์ยืนยันด้วยว่า ป่วยเจ็บถึงแก่ความตายโดยมีสาเหตุมาจากโรคใด กล่าวคือ เกิดจากโรคประจำตัว หรือว่าเกิดจากหน้าที่ และกรณีเกิดจากหน้าที่แล้วเป็นหน้าที่ด้านการปราบปรามตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๔) หรือไม่ อย่างไร หรือว่าเป็นกรณีเกิดจากหน้าที่ทั่วไปตามข้อ ๙(๔) หรือ ๙(๕)

(๑๐) หลักฐานการสั่งปฏิบัติหน้าที่

ก. คำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติหรือคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรณีพิเศษที่เป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายหรือพิการเหตุพลภาพจนต้องออกจากราชการ พร้อมตารางการปฏิบัติหน้าที่ประกอบคำสั่ง

ข. หลักฐานการอนุมัติให้ไปปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง

ค. รายงานประจำวันราชการหรือคดีที่เกี่ยวข้อง

ง. กรณีสั่งด้วยวาจาให้ยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร

อักษร

(๑๑) สำเนาสำนวนคดีอาญา หรือจรรยา (ทั้งสำนวน) และ/หรือสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่หน่วยแต่งตั้งขึ้น **(แล้วแต่กรณีตามความจำเป็นดังที่กล่าวในข้อ ๒.๔.๑.๑(๒))** โดยให้ปรากฏสาระสำคัญและเอกสารหลักฐาน ดังนี้

ก. รายละเอียดพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ขอรับสิทธิทั้งก่อน ขณะและหลังเกิดเหตุว่า ผู้ขอรับสิทธิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างไร เสียชีวิตเพราะเหตุใด และเกิดจากการปราบปรามหรือไม่ กรณีมีผู้กระทำความชอบหลายคน ให้แยกพิจารณาพฤติกรรมการเป็นรายบุคคลว่า ผู้ใดสมควรได้รับบำเหน็จความชอบ หรือไม่ อย่างไร

ข. แผนที่สังเขป โดยให้ปรากฏรายละเอียดดังนี้

- เส้นทางและทิศทางการเดินทาง

- ตำแหน่งและระยะห่างเป็นรายบุคคลทั้งฝ่าย

ปราบปราม และฝ่ายผู้กระทำความผิดขณะยิงต่อสู้กัน

- วิธีกระสุนของฝ่ายปราบปราม และผู้กระทำ

ความผิดในขณะยิงต่อสู้กัน

- สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

ค. อาวุธและจำนวนกระสุนที่ใช้ยิงต่อสู้กับ

ผู้กระทำความผิด โดยให้ระบุชนิด ขนาด ยี่ห้อ กระสุนที่ยิงออกไป กระสุนปืนที่เหลือในซองกระสุนปืนหรือลูกไม่ ความสามารถในการรองรับการบรรจุกระสุนในแต่ละครั้ง ให้ชัดเจนด้วย หากใช้อาวุธ

ป็นราชการ ให้จัดส่งสำเนาหลักฐานการเบิกจ่ายอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนตลอดจนหลักฐานการจำหน่ายกระสุนปืนประกอบการพิจารณาด้วย

๒.๔.๑.๒(๒) กรณีถึงแก่ความตาย/พิการจนต้องออกจากราชการ
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป (มิใช่จากการปราบปราม) (ตามระเบียบฯ ข้อ ๙)

(๑) แบบคำขอรับสิทธิ (แบบ บ.๑ และ แบบ บ.๒)

(๒) หนังสือรับรองความประพฤติของผู้บังคับบัญชาว่า
ไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในรอบปีงบประมาณที่กระทำความชอบ

(๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนก่อนเสียชีวิตหรือก่อน
ออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

(๔) สำเนาสมุดประวัติหรือ ก.พ.๗

(๕) สำเนาใบมรณบัตรและสำเนารายงานการชันสูตร
พลิกศพ

(๖) หลักฐานการแพทย์ที่ยืนยันว่าไม่สามารถรับ
ราชการต่อไปได้

(๗) สำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการกรณีไม่สามารถรับ
ราชการต่อไปได้ หรือคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการกรณีลาออกเองเพราะเหตุทุพพลภาพ
จนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้

(๘) ผลคดีถึงที่สุดพร้อมหลักฐานประกอบ เช่น สำเนา
คำพิพากษา คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ เป็นต้น กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นเรื่องที่มี
สาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัว หรือเกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง

(๙) กรณีป่วยเจ็บจนถึงแก่ความตายตามระเบียบฯ
ข้อ ๙(๔) หรือข้อ ๙(๕) ให้แนบหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้

ก. รายงานของแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ซึ่งได้
ตรวจอาการป่วยเจ็บของผู้ป่วยนั้นว่าเกิดจากสาเหตุใด และเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่
อย่างไร (ประเด็นสาเหตุการเสียชีวิตเนื่องจากการป่วยเจ็บนี้ ที่ผ่านมา แพทย์มักระบุสาเหตุไว้ใน
รายงานชันสูตรพลิกศพ หรือ หลักฐานแสดงสาเหตุการเสียชีวิตเพียงคร่าวๆ เช่น “เสียชีวิตด้วย
โรคหัวใจล้มเหลว” “เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน” “เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจเต้น
ผิดจังหวะ” “เสียชีวิตเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจตายฉับพลัน” เป็นต้น โดยไม่ระบุว่า อาการ
เหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ อย่างไร กรณีเช่นนี้ จะต้องสอบสวนแพทย์ให้ชัดเจนว่า
ภาวะหรืออาการดังกล่าว มีสาเหตุมาจากปฏิบัติราชการหรือเกิดจากการปฏิบัติราชการร่วมด้วย
หรือไม่ อย่างไร)

ข. ตารางแสดงผลการปฏิบัติงานย้อนหลังก่อนเกิด
เหตุ ๑ เดือน โดยให้ระบุรายละเอียดแต่ละวันว่า ผู้ขอรับสิทธิปฏิบัติงานในหน้าที่ปกติและงานที่
ได้รับมอบหมายพิเศษอะไรบ้าง มีปริมาณเท่าใด เริ่มปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละวันตั้งแต่เวลาใดถึงเวลาใด
และลักษณะงานมีความยากง่าย เร่งรัดหรือไม่ อย่างไร ผู้ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันมีกี่คน ทั้งนี้
ให้แนบเอกสารที่ยืนยันการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวด้วย

(๑๐) หลักฐานการสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

ก. คำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และคำสั่งที่
มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพิเศษต่างๆ คำสั่ง พร้อมตารางการปฏิบัติหน้าที่ประกอบคำสั่ง

- ข. หลักฐานการอนุมัติให้ไปปฏิบัติราชการ
- ค. รายงานประจำวันราชการ และคดี
- ง. ถ้าสั่งด้วยวาจา ให้ยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร

(๑๑) สำเนาสำนวนคดีอาญา หรือจรรยาจร (ทั้งสำนวน) และ/หรือสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่หน่วยแต่งตั้งขึ้น **(แล้วแต่กรณีตามความจำเป็นดังที่กล่าวในข้อ ๒.๔.๑.๑(๒))** โดยให้ปรากฏสาระสำคัญและเอกสารหลักฐาน คือ

ก. รายละเอียดพฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ขอรับสิทธิทั้งก่อน ขณะและหลังเกิดเหตุตามความจริงว่า ผู้ขอรับสิทธิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างไร ถึงแก่ความตายหรือทุพพลภาพจนต้องออกจากราชการเพราะเหตุใด และมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่จริงหรือไม่ กรณีมีผู้กระทำความชอบหลายนาย ให้แยกพิจารณาเป็นรายบุคคลว่าผู้ใดสมควรได้รับบำเหน็จความชอบหรือไม่ อย่างไร

ข. แผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุ โดยให้ปรากฏรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

ปฏิบัติหน้าที่จนกระทั่งเกิดเหตุ

- เส้นทางและทิศทางการเดินทางตั้งแต่เริ่ม
- จุด (หรือสถานที่ต่างๆ) ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกจุด เช่น จุดเริ่มต้น จุดที่ได้แวะระหว่างทาง จุดเกิดเหตุ จุดเป้าหมายปลายทางที่จะไปปฏิบัติภารกิจ เป็นต้น พร้อมระยะห่างระหว่างจุดทุกจุด และให้ระบุวันเวลากำกับไว้ในแต่ละจุดด้วย กรณีแวะระหว่างทางให้ระบุให้ชัดเจนว่าแวะด้วยเรื่องใด ใช้เวลานานเท่าใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของผู้ขอรับสิทธิตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุจนกระทั่งเกิดเหตุ

- สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

ตัวอย่าง จ.ส.ต.ดำ เดินทางออกจากสถานีตำรวจไปส่งเอกสารที่ ภ.จว. ระหว่างทางได้แวะไปนำเอาเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมที่บ้านพัก แล้วจึงออกเดินทางต่อไป ต่อมาระหว่างทางได้ประสบอุบัติเหตุขึ้นจนเสียชีวิต กรณีนี้ จะต้องระบุจุดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานี(จุดเริ่มออกเดินทาง) บ้านพัก(จุดแวะระหว่างทาง) จุดเกิดเหตุ และ ภ.จว. (จุดเป้าหมาย) โดยระบุวันเวลากำกับไว้ในแต่ละจุด หรือทำเป็นหมายเหตุแสดงเวลาแต่ละจุดไว้ท้ายแผนที่ๆ ด้วย

๒.๔.๑.๒(๓) กรณีบาดเจ็บสาหัสจากการปราบปราม, บาดเจ็บสาหัส หรือบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต หรือไม่บาดเจ็บแต่ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการตามระเบียบฯ กำหนด (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑)

- (๑) แบบคำขอรับสิทธิ (แบบ บ.๑ และ แบบ บ.๓)
- (๒) หนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาว่า ผู้นั้นไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่ในรอบปีงบประมาณที่กระทำความชอบ
- (๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณที่กระทำความชอบ (ขอให้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเช่นเดียวกับกรณีเงินเดือนผู้เสียชีวิตข้างต้นด้วย)

- (๔) สำเนาสมุดประวัติหรือ ก.พ.๗
- (๕) หลักฐานกรณีบาดเจ็บ/บาดเจ็บสาหัส

- **กรณีบาดเจ็บ** ให้แนบหลักฐาน คือ แบบประวัติการป่วยเจ็บและการรักษาพยาบาล (แบบ บ.๔) โดยให้ปรากฏตำแหน่ง ลักษณะบาดแผล อาการบาดเจ็บ วิธีการรักษา จำนวนวันที่รักษาทั้งในและนอกสถานพยาบาลพร้อม**หลักฐานการลาป่วย**

- **กรณีสาหัส** ให้แนบหลักฐานเช่นเดียวกับกรณีบาดเจ็บ และหากรักษาตัวอยู่ใน รพ. น้อยกว่าหรือมากกว่า ๒๐ วัน ไม่มาก ให้สอบสวนแพทย์ผู้รักษาด้วยว่า อาการบาดเจ็บดังกล่าว มีลักษณะต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ๒๐ วัน หรือไม่ สามารถประกอบกรณียกิจตามปกติได้เกินกว่า ๒๐ วัน หรือไม่ เนื่องจากจำเป็นสำหรับการพิจารณาคำว่า “สาหัส” พร้อมแนบหลักฐานการลาป่วยด้วย

(๖) ผลคดีถึงที่สุดพร้อมหลักฐานประกอบ เช่น สำเนาคำพิพากษา กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าเหตุเกิดจากเรื่องส่วนตัว หรือจากความผิดหรือความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง หรือสำเนาคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการ กรณีกระทำวิสามัญฆาตกรรม เป็นต้น

(๗) หลักฐานการสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

ก. คำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และคำสั่งที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่พิเศษ พร้อมตารางการปฏิบัติหน้าที่ประกอบคำสั่ง

ข. หลักฐานการอนุมัติให้ไปปฏิบัติราชการ

ค. รายงานประจำวันราชการหรือคดี

ง. กรณีสั่งด้วยวาจาให้ยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร

(๘) สำเนาสำนวนคดีอาญาหรือจรรยา (ทั้งสำนวน)

และ/หรือสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ได้รับการแต่งตั้ง (ตามความจำเป็นดังที่กล่าวในข้อ ๒.๔.๑.๑(๒)) โดยให้ปรากฏสาระสำคัญและเอกสารหลักฐาน ดังนี้

ก. รายละเอียดพฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ขอรับสิทธิทั้งก่อน ขณะ และหลังเกิดเหตุว่า ผู้ขอรับสิทธิได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างไร บาดเจ็บเพราะเหตุใดและมีสาเหตุมาจากปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ อย่างไร กรณีมีผู้กระทำความชอบหลายคน ให้แยกพิจารณาพฤติการณ์เป็นรายบุคคลว่า ผู้ใดสมควรได้รับบำเหน็จความชอบหรือไม่ อย่างไร

ข. แผนที่สังเขป โดยให้ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

- เส้นทางและทิศทางการเดินทาง

- ตำแหน่งและระยะห่างเป็นรายบุคคลทั้งฝ่าย

ปราบปรามและฝ่ายผู้กระทำความผิดขณะยิงต่อสู้กัน

- วิธีกระสุนของฝ่ายปราบปราม และผู้กระทำความ

ผิดในขณะยิงต่อสู้กัน

- สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

ค. อาวุธและกระสุนที่ใช้ยิงต่อสู้กับผู้กระทำความผิด โดยให้ระบุชนิด ขนาด ยี่ห้อ กระสุนปืนที่ใช้ยิงออกไป กระสุนปืนที่เหลือในช่องกระสุนปืนหรือลูกไม่ ความสามารถในการรองรับการบรรจุกระสุนในแต่ละครั้ง ให้ชัดเจนด้วยหากใช้อาวุธปืนของราชการ ให้แนบหลักฐานการเบิกจ่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตลอดจนหลักฐานการจำหน่ายกระสุนปืนด้วย

หมายเหตุ : สำเนาเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ใช้ประกอบการขอรับสิทธิ ให้ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ยศ “ร.ต.อ. ขึ้นไป” เป็นผู้รับรองสำเนา

๒.๔.๒ การปฏิบัติหลังจากคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบมีมติ

๒.๔.๒.๑ กรณีคณะกรรมการฯ มีมติอนุมัติเลื่อนเงินเดือน และให้ขอแต่งตั้งยศ
ประทวน หรือขอพระราชทานยศสัญญาบัตร และ/หรือให้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
เป็นกรณีพิเศษ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ หรือ ข้อ ๙)

ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี จะต้องออกคำสั่งเลื่อน
เงินเดือนกรณีพิเศษให้ผู้นั้นตามมติ โดยให้มีผลตั้งแต่วันถึงแก่ความตาย หรือวันก่อนวันออกจาก
ราชการ (กรณีพิการต้องออกจากราชการ) และให้ใช้แบบคำสั่งตามที่ ตร.กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ
(กรุณาไปดูแบบในภาคผนวก)

สำหรับการขอแต่งตั้งยศ การขอพระราชทานยศ และ/หรือการขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษตามมติ ตร. จะเสนอขอให้ เมื่อเสร็จสิ้น จะแจ้งให้
ทราบ ต้นสังกัดไม่ต้องเสนอขอไป

๒.๔.๒.๒ กรณีคณะกรรมการฯ มีมติอนุมัติ พ.ป.ผ. (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑)

ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี (ตร.กำหนดให้ผู้ออกคำสั่ง
เลื่อนเงินเดือนประจำปี เป็นผู้ออกคำสั่ง พ.ป.ผ.โดยอนุโลม) จะต้องออกคำสั่งให้ได้รับ พ.ป.ผ. ตามมติ
โดยให้มีผลตั้งแต่ ๑ ต.ค.ของปีงบประมาณถัดจากปีงบประมาณที่กระทำความชอบ เช่น ปฏิบัติหน้าที่
เข้าหลักเกณฑ์เป็นบำเหน็จความชอบตามระเบียบฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ ผู้มีอำนาจออก
คำสั่งเลื่อนเงินเดือนจะต้องออกคำสั่งให้ได้รับ พ.ป.ผ. โดยให้มีผลตั้งแต่ ๑ ต.ค.๕๕ (งบประมาณ
๒๕๕๖) เป็นต้นไป ส่วนแบบคำสั่ง ก็ให้ใช้ตามแบบที่ ตร.ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเช่นเดียวกัน
(กรุณาไปดูแบบในภาคผนวก)

การคำนวณ พ.ป.ผ.ที่จะได้รับ จะใช้เงินเดือนในปีงบประมาณที่กระทำ
ความชอบเป็นฐานคำนวณ เช่น กระทำความชอบในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ
อนุมัติ พ.ป.ผ.ให้จำนวน ๑ ขั้น และผู้นั้นรับเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ (๑ ต.ค.๕๖ - ๓๐ ก.ย.๕๗)
ในระดับ ป.๑ ขั้น ๕ กรณีนี้ ก็จะต้องนำผลต่างระหว่าง ป.๑ ขั้น ๖ กับ ป.๑ ขั้น ๕ มาเป็นเงิน
พ.ป.ผ.ที่จะได้รับเป็นรายเดือน เป็นต้น

การคำนวณ พ.ป.ผ. กรณีเงินเดือนเต็มขั้นให้นำเงินเดือนในระดับ
ถัดไปมาคิดเพิ่มให้ และถ้าเพิ่มจนหมดแล้ว ก็ให้คิดเป็นเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๕ ของแต่ละขั้นที่เหลือ
(เป็นแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการตามระเบียบฯ นำเรื่องการเลื่อนเงินเดือนเต็มขั้นตามระเบียบฯ
ข้อ ๑๐ มาใช้โดยอนุโลม)

การออกคำสั่ง พ.ป.ผ. ของต้นสังกัดที่ผ่านๆ มา มักมี ความคลาด
เคลื่อนอยู่เสมอ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากขั้นและอัตราเงินเดือนในปีงบประมาณที่กระทำความชอบซึ่ง
นำมาใช้เป็นฐานคำนวณไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ดังนั้น ก่อนออกคำสั่ง พ.ป.ผ. ควรตรวจสอบ
ฐานขั้นและอัตราเงินเดือนให้ถูกต้องก่อนด้วย

ทั้งนี้ เมื่อออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ป.ผ. แล้วแต่กรณี แล้ว ให้
ส่งสำเนาคำสั่งไปยังคณะกรรมการฯ, กรมบัญชีกลาง หรือคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี, งานความชอบ
กรณีพิเศษ ฝ่ายความชอบ ทพ. ตลอดจนหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๒.๓ กรณีคณะกรรมการฯ มีมติเป็นอย่างอื่น

กรณีคณะกรรมการฯ ไม่นอมติตามคำขอ หรือมีมติเป็นอย่างอื่น เช่น ให้รอผลคดี เป็นต้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะแจ้งให้ต้นสังกัดทราบเช่นเดียวกัน และต้นสังกัดจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ขอรับสิทธิหรือทายาท แล้วแต่กรณี ได้ทราบ

ตารางที่ ๑.๓

ขั้นตอนการดำเนินการให้สิทธิตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ (ทุกกรณี)

ลำดับ	ผู้ปฏิบัติ	การปฏิบัติ
๑	ผู้มีสิทธิ	- จัดทำและยื่นคำขอตามแบบ บ ๑ เสนอตามลำดับชั้น (หากผู้มีสิทธิไม่อาจทำได้ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นทำแทน)
๒	ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าหลักเกณฑ์ ให้เสนอเรื่องพร้อมหลักฐานที่กำหนดไปตามลำดับชั้นถึง ผบ.ตร. (สำหรับ บก.ที่ไม่สังกัด บช.ใด) หรือ ผบช. (กรณีหน่วยระดับ บช.) - หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ ควรสั่งระงับเรื่อง
๓	ผบ.ตร. (สำหรับ บก.ที่ไม่สังกัด บช.ใด) หรือ ผบช. (กรณีหน่วยระดับ บช.)	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าหลักเกณฑ์ ให้เสนอขอเลื่อนเงินเดือนโดยใช้แบบ บ ๒ (เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการตามข้อ ๗ หรือ ๘) หรือแบบ บ ๓ (สาเหตุ/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บตามข้อ ๑๑) พร้อมหลักฐานที่กำหนดไปยังคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพฯ หมายเหตุ : กรณีการเลื่อนยศสำหรับผู้เสียชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการตามข้อ ๗ หรือ ๘ และเครื่องราชฯ เฉพาะผู้เข้าเกณฑ์ตามข้อ ๗(๑) หรือ ๘(๑) ไม่ต้องเสนอขอไป คณะกรรมการฯ จะพิจารณาอนุมัติให้เอง - หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ ควรสั่งระงับเรื่อง
๔	คณะกรรมการประจำส่วนราชการคณะที่ ๑ (มี ผบช.สภพ. เป็นประธาน และมีผู้แทนส่วนราชการอื่นๆ เป็นอนุกรรมการ)	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าหลักเกณฑ์ จะมีมติเสนอคณะกรรมการฯ ว่า “ควรอนุมัติ” - หากเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์จะมีมติเสนอคณะกรรมการฯ ว่า “ควรไม่อนุมัติ”
๕	คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ (สำนักนายกรัฐมนตรี)	- มีมติอนุมัติ ไม่นอนุมัติ หรือมีมติเป็นอย่างอื่นแล้วแจ้งต้นสังกัดทราบ
๖	ต้นสังกัด	- ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี (กรณีอนุมัติเลื่อนเงินเดือน) สำหรับยศและหรือเครื่องราชฯ แล้วแต่กรณี ตร.จะดำเนินการให้ - ออกคำสั่ง พ.ป.ผ. โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี (กรณีได้รับอนุมัติ พ.ป.ผ.) - ส่งสำเนาคำสั่งไปยัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, ฝ่ายความชอบ ทพ.,กรมบัญชีกลางหรือคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี ตลอดจนหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ สารบัญเพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑

๒.๕.๑ กรณีข้าราชการตำรวจเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ (ที่มีใช้การป้องกันอธิปไตย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศซึ่งจะกล่าวในส่วนตัวต่อไป) ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ การพิจารณาสิทธิจะเป็นไปตาม ป.ไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๕๗ บทที่ ๓๙ (เดิมเป็นลักษณะที่ ๗๐ บทที่ ๔๔) ว่าด้วยระเบียบการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ.๒๕๐๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (เป็นการนำระเบียบกลางที่ ครม.วางไว้ใช้บังคับกับข้าราชการทุกประเภทมารวมไว้ใน ป.ไม่เกี่ยวกับฯ แต่ปัจจุบันระเบียบกลางดังกล่าวได้ยกเลิกแล้ว ดังนั้น ระเบียบไม่เกี่ยวในข้อนี้จึงถูกยกเลิกโดยปริยาย) มีเกณฑ์การพิจารณาสรุปได้ ดังนี้

(๑) ถึงแก่ความตายเพราะถูกทำร้ายเนื่องจากการปราบปราม เลื่อนได้ไม่เกิน ๖ ชั้น

(๒) ถึงแก่ความตายเพราะปฏิบัติราชการในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต เลื่อนได้ไม่เกิน ๕ ชั้น

(๓) ถึงแก่ความตายโดยถูกประทุษร้าย เลื่อนได้ไม่เกิน ๓ ชั้น

(๔) ถึงแก่ความตายโดยอุบัติเหตุ เลื่อนได้ไม่เกิน ๒ ชั้น

(๕) ถึงแก่ความตายเพราะปฏิบัติหน้าที่ตรากตรำหรือเร่งรัดกว่าการปฏิบัติธรรมดา เลื่อนได้ ๑ ชั้น

๒.๕.๒ ผู้ที่เคยได้รับ พ.ป.ผ. และออกจากราชการไปแล้ว ต่อมาบรรจุกลับเข้ารับราชการ ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ พ.ป.ผ.ต่อไป (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร ๐๒๐๒/ว ๖๓ ลงวันที่ ๑๑ ก.ค.๑๖ เรื่อง สิทธิการรับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ ประกอบกับที่ นร ๐๒๐๑/๑๕๘๘๖ ลง ๖ ต.ค.๓๒ เรื่อง การให้เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดของผู้ขอกลับเข้ารับราชการ) และควรออกคำสั่งให้ได้รับอีกครั้ง โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนโดยอ้างที่มา คือ คำสั่งเดิม ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการนำไปเป็นหลักฐานเบิกจ่ายต่อไป

๒.๕.๓ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ หรือบำเหน็จความชอบตามระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดสำหรับเหตุการณ์อันเดียวกันไปแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จความชอบตามระเบียบนี้ ได้แก่ การเลื่อนเงินเดือน, พ.ป.ผ., ยศ, เครื่องราชฯ อีก (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗)

๒.๕.๔ ระเบียบนี้ มิได้ให้สิทธิในด้าน “ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ” เหมือนอย่างระเบียบ บ.ท.ช. ดังนั้น เมื่อจะขอรับสิทธิประเภทนี้ จึงต้องไปอาศัยระเบียบอื่นที่ว่าด้วยการนั้น คือ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๔๖ (เดิมคือ ๒๕๑๖)

ส่วนที่ ๓

การให้บำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบค่าทดแทน
และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือ
ราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ
พ.ศ.๒๕๒๑ (คำย่อคือ ระเบียบ บ.ท.ช.)

๓.๑ ส่วนนำ

การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการป้องกันอธิปไตย ด้านความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ มีผู้ร่วมปฏิบัติหลายฝ่าย แต่ละฝ่ายต่างก็ได้วางระเบียบเพื่อให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติ เช่น **ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยบำเหน็จพิเศษในเวลาเหตุฉุกเฉิน ระเบียบว่าด้วยการพิจารณาบำเหน็จพิเศษสำหรับการสู้รบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์** เป็นต้น แต่ข้อบังคับและระเบียบเหล่านี้ล้วนเป็นการให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นกำลังพลของหน่วยงานเจ้าของระเบียบคือ กระทรวงกลาโหม มิได้ใช้บังคับโดยทั่วไปแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ครม.ในคราวประชุมเมื่อ ๘ ก.พ.๒๑ จึงวางระเบียบกลางนี้ขึ้นโดยมุ่งให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนครอบคลุมถึงผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการ เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศอย่างทั่วถึงเรียกว่า ระเบียบ สร.ว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ.๒๕๒๑ (เรียกโดยย่อว่า “ระเบียบ บ.ท.ช.”) โดยได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๕ ตอนที่ ๒๓ ลง ๒๘ ก.พ.๒๑ และใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาสิทธิตามระเบียบนี้ อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ (เรียกโดยย่อว่า ก.บ.ท.ช.) มี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ การวินิจฉัยของ ก.บ.ท.ช. ถือเป็นที่สุด

๓.๒ ความหมายของถ้อยคำต่างๆ ในระเบียบ บ.ท.ช.

ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาโดยละเอียด คงต้องทำความเข้าใจกับถ้อยคำต่างๆ ที่ใช้ในระเบียบ บ.ท.ช. ก่อน ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ “**บำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือ**” ตามระเบียบ บ.ท.ช. มีความหมายโดยสรุป คือ

๓.๒.๑.๑ **บำเหน็จความชอบ** ได้แก่

(๑) การเลื่อนเงินเดือน/ ค่าจ้างเป็นกรณีพิเศษ

(๒) บำเหน็จพิเศษสำหรับการสู้รบ ได้แก่ เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) และ เงินรางวัลสำหรับการสู้รบ (สำหรับประชาชนทั่วไป)

๓.๒.๑.๒ **ค่าทดแทน** ได้แก่

- (๑) ค่าทดแทนชีวิต
- (๒) ค่าทดแทนความพิการ/ทุพพลภาพจนต้องออกจากราชการ
- (๓) ค่าทดแทนการสูญเสียอวัยวะ (ตามที่กำหนด)

๓.๒.๑.๓ **การช่วยเหลือ** คือ การให้เงินช่วยเหลือสงเคราะห์ ได้แก่

- (๑) **ค่าจัดการศพ**
- (๒) **เงินช่วยเหลือดำรงชีพ** ผู้พิการทุพพลภาพขนาดหนักตามที่กำหนด ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งต่อการประกอบอาชีพหรือดำรงชีพ
- (๓) **ค่ารักษาพยาบาล**
- (๔) **เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน**

๓.๒.๒ “**เจ้าหน้าที่/ประชาชน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือราชการ**” ซึ่งจะได้รับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. ได้แก่

๓.๒.๒.๑ **ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างประจำ** ในส่วนราชการ องค์การของรัฐ กิจการของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บังคับบัญชา และสมาชิกกองอาสา รักษา ดินแดนและประชาชนซึ่งทางราชการได้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันอธิปไตย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือ

๓.๒.๒.๒ **บุคคลใดๆ** ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ รับรองว่าเป็นผู้ซึ่งได้ช่วยเหลือราชการในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ

๓.๒.๓ “**การปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ**” หมายถึง ลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะ ดังนี้

๓.๒.๓.๑ การป้องกัน ชัดขวาง ระวัง หรือปราบปรามภัยรุกรานราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเป็นการรุกรานด้วยกำลังทหาร หรือกลุ่มบุคคลถืออาวุธ รวมตลอดถึงการรักษาความปลอดภัยชายแดนน่านน้ำภายในอาณาเขตทะเลหลวงและทางอากาศ

๓.๒.๓.๒ การป้องกัน ชัดขวาง ระวังหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยร้ายแรงต่อชาติ รวมตลอดถึงการแทรกซึมบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ

๓.๒.๓.๓ การป้องกัน ชัดขวาง ระวังหรือปราบปรามการก่อความไม่สงบเรียบร้อยของประเทศ การจลาจลหรือวินาศกรรม

๓.๒.๓.๔ การระงับหรือบรรเทาภัยพิบัติร้ายแรง หรือขนาดใหญ่ อันเกิดจากการกระทำของกระบวนการก่อการร้ายหรือศัตรูตามที่คณะกรรมการกำหนด

๓.๓ **พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ และบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือที่จะได้รับ**

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. จะได้รับบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือจำแนกได้ ๓ กรณี ดังนี้

๓.๓.๑ **กรณีผู้เสียชีวิต**

ผู้เสียชีวิต จะได้รับสิทธิ ๕ ลักษณะ คือ

๓.๓.๑.๑ **การเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง เป็นกรณีพิเศษ**

การเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างกรณีพิเศษ กำหนดไว้โดยระเบียบฯ ข้อ ๗ มี
เกณฑ์การพิจารณาสรุปได้ ๔ กรณี คือ

(๑) **สู้รบ/ต่อสู้ จนเสียชีวิต** ให้พิจารณาเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง ไม่เกิน
๙ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๑)

(๒) **เสียชีวิตโดยการกระทำของศัตรู** ให้พิจารณาเลื่อนเงินเดือน/
ค่าจ้าง ไม่เกิน ๗ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๒)

(๓) **ประสบอุบัติเหตุจนเสียชีวิต** ให้พิจารณาเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง
ไม่เกิน ๕ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๓)

(๔) **ป่วยเจ็บจนเสียชีวิต** ให้พิจารณาเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง ไม่เกิน
๓ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๔)

ในรอบปีงบประมาณที่เสียชีวิต หากผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่มาไม่น้อยกว่า
๖ เดือน จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนเพิ่มขึ้นอีก ๑ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๕)

การเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง จะใช้**ขั้นเงินเดือน/ค่าจ้างที่ได้รับ ณ วัน
เสียชีวิต** มาเป็นฐานการเลื่อน และให้รับตั้งแต่วันเสียชีวิต เป็นต้นไป (ระเบียบฯ ข้อ ๑๓ ประกอบข้อ
๑๙) อย่างไรก็ตาม การที่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างดังกล่าว เหตุที่เกิดขึ้นจะต้องไม่เกิดจาก
ความผิด หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองด้วย นอกจากนี้ หากในรอบ
ปีงบประมาณที่กระทำความชอบ ผู้นั้นประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ ก.บ.ท.ช.
อาจลดหรืองดการเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างที่จะได้รับลงได้ตามสมควร (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

หมายเหตุ ประชาชนที่เสียชีวิตจากการช่วยเหลือราชการด้านนี้
จะไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง เนื่องจากไม่มีบัญชีเงินเดือน/ค่าจ้างที่ทางราชการกำหนด

๓.๓.๑.๒ ค่าทดแทนการเสียชีวิต

การให้เงิน**ค่าทดแทนการเสียชีวิต** เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐(๑) ,
๒๑, ๒๒ และ ๒๓ โดยจะจ่ายเป็นเงินให้อีกส่วนหนึ่งนอกจากการเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างที่ได้รับตาม
ระเบียบฯ ข้อ ๗ โดยจ่ายให้ **๒๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง** แต่การเสียชีวิต **จะต้องเกิดจากการ
ต่อสู้/หรือจากการกระทำของศัตรู ไม่เช่นนั้น จะได้รับเพียง ๑/๒ ของอัตราที่กำหนด** (ระเบียบฯ
ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑) นอกจากนี้ ทั้งกรณีแรกและกรณีหลัง เหตุจะต้องไม่เกิดจากความผิดหรือความ
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองด้วย (ระเบียบฯ ข้อ ๒๔)

การคำนวณ**ค่าทดแทน** จะต้องนำเอา**เงินเดือน/ค่าจ้างสุดท้ายก่อน
เสียชีวิต** มารวมกับเงินเพิ่มต่างๆ ได้แก่ พ.ส.ร., พ.ป.ผ., เงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา,
เงินเพิ่มพิเศษสำหรับเลื่อนฐานะ, เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ ที่ได้รับอยู่
ก่อนแล้ว มาเป็นฐานคำนวณ กรณีเงินเดือน/ค่าจ้างที่ได้รับน้อยกว่าเงินเดือนทหารระดับ ป.๑ ชั้น ๑
หรือกรณีประชาชนทั่วไปซึ่งไม่มีบัญชีเงินเดือน/ค่าจ้างจากทางราชการ ให้ถือเงินเดือนทหาร ป.๑ ชั้น
๑ เป็นฐานคำนวณแทน (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓)

๓.๓.๑.๓ ค่าจัดการศพ

ผู้ที่เสียชีวิตตามระเบียบ บ.ท.ช. จะได้รับ**ค่าจัดการศพ** ไม่เกิน
๒๐,๐๐๐ บาท (ระเบียบฯ ข้อ ๒๕)

๓.๓.๑.๔ การขอยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ

การขอยศเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้เสียชีวิต/พิการต้องออกจากราชการ
ตามระเบียบ บ.ท.ช. จะมีเฉพาะทหาร/ตำรวจ โดยระเบียบ มิได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้ว่า

จะให้ขอยศใด และ ก.บ.ท.ช. ก็ไม่มีอำนาจพิจารณาด้วย คงมีเพียงระเบียบฯ ข้อ ๙ ที่กำหนดไว้สรุปได้ว่า “กรณีทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ หรือผู้บังคับบัญชา และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน รายใดได้รับการเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้างตามระเบียบนี้แล้ว ให้ปรับขั้นยศระดับหรือตำแหน่ง เพื่อให้ตรงกับขั้นหรือชั้นเงินเดือนหรือค่าจ้างได้ตามระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น” แต่กระทั้งปัจจุบัน ทั้งทหาร/ตำรวจต่างก็มีได้วางระเบียบมารองรับข้อนี้ ดังนั้น จึงมักเกิดคำถามว่า แล้วจะขอยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้อย่างไร คำตอบ คือ การปฏิบัติสำหรับทหาร จะใช้เงินเดือนที่เลื่อนขั้นรับมาเป็นตัวกำหนดขั้นยศที่จะขอ โดยหากเงินเดือนที่ได้รับเป็นกรณีพิเศษตามระเบียบนี้ สามารถปรับเทียบเข้าได้กับเงินเดือนของขั้นยศใด (ดูจากเม็ดเงิน) ก็จะขอยศนั้นให้ หากสามารถปรับเทียบเข้าได้หลายยศก็จะขอยศสูงสุดให้ โดยให้มีผลตั้งแต่วันเสียชีวิต หรือก่อนวันออกจากราชการ แล้วแต่กรณี ในส่วนของตำรวจ ก็ถือปฏิบัติทำนองเดียวกัน

สำหรับการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรณีพิเศษ ระเบียบ บ.ท.ช. มิได้กำหนดเกณฑ์การดำเนินการไว้ และ ก.บ.ท.ช. ไม่มีอำนาจพิจารณาให้เช่นเดียวกัน ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา กรณีทหาร จะพิจารณาขอพระราชทานให้เฉพาะผู้มีพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ **ข้อ ๗.๑ (กรณีต่อสู้)** โดยจะขอชั้นใดนั้นก็จะเป็นไปตามบัญชีแสดงเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับขั้นยศและเงินเดือนต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯลฯ พ.ศ.๒๕๓๖ และในส่วนของข้าราชการตำรวจ ก็ถือปฏิบัติทำนองเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน สำนักเลขาธิการ กรม. ได้กำหนดเกณฑ์การขอขึ้นใหม่เมื่อปี ๒๕๕๐ โดยให้ขอได้ไม่เกิน ๒ ชั้นตรา นับจากชั้นตราปัจจุบัน และหากผู้ยื่นไม่เคยได้รับชั้นตราใดมาก่อน ก็ให้ขอในชั้น บ.ม. นอกจากนี้ ในกรณีของผู้เสียชีวิตจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามข้อ ๗.๒ ก็ให้ขอตามเกณฑ์ดังกล่าวด้วยตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ สร.ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๐

๓.๓.๑.๕ ค่ารักษาพยาบาล และเงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน (ในห้วงที่รักษาจะเสียชีวิต)

(๑) ค่ารักษาพยาบาล (ก่อนเสียชีวิต)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. จนได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บ โดยมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง ต้องเข้ารับการรักษายาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ จะได้รับค่ารักษาพยาบาลตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษา เว้นแต่มีสิทธิได้รับตามระเบียบราชการหรือหน่วยงานอื่น และถ้าไม่มีสถานพยาบาลของราชการ หรือกรณีมีเหตุจำเป็นฉุกเฉิน ก็ให้เข้ารับการรักษานในสถานพยาบาลเอกชนได้ โดยให้ได้รับค่ารักษาเต็มจำนวน (ระเบียบฯ ข้อ ๒๖)

ค่าห้อง/อาหารของผู้ป่วย ค่าพยาบาลพิเศษ และค่าซื้ออวัยวะเทียม ให้เบิกได้ตามที่จ่าย แต่ไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด (ระเบียบฯ ข้อ ๒๗)

(๒) เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน (ก่อนเสียชีวิต)

ผู้ได้รับอันตราย/ป่วยเจ็บจากการต่อสู้/จากการกระทำของศัตรู จะได้รับ “เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน” ดังนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๘)

ก. ๑/๓๐ ของเงินเดือน/ค่าจ้าง (กรณีอยู่รักษาตัวในสถานพยาบาล) และ

ข. ๑/๖๐ ของเงินเดือน/ค่าจ้าง (กรณีพักฟื้นตามคำสั่งแพทย์)

การคำนวณเงินชดเชยฯ จะนำเอาเงินเดือน/ค่าจ้าง (ณ เวลาที่รักษาซึ่งอาจไม่เท่ากันในแต่ละห้วงของรายหนึ่งๆ หากมีหลายห้วงและเงินเดือนแต่ละห้วงต่างกัน ก็ต้องคิดเป็นห้วงๆ แล้วนำมารวมกัน) มารวมกับเงินเพิ่มต่างๆ ได้แก่ พ.ป.พ., พ.ส.ร., เงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา สำหรับเลื่อนฐานะ และสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ ที่ได้รับอยู่ก่อนแล้ว มาเป็นฐานคำนวณ

กรณีเงินเดือน/ค่าจ้างของผู้ใช้นั้นน้อยกว่าทหารระดับ ป.๑ ชั้น ๑ หรือกรณีประชาชนทั่วไปซึ่งไม่มีบัญชีอัตราเงินเดือน/ค่าจ้างจากราชการ ให้ถือเงินเดือนทหารระดับ ป.๑ ชั้น ๑ เป็นเกณฑ์คำนวณ และการคำนวณถ้ามีเศษของบาท ให้ปัดเป็น ๑ บาท

ตารางที่ ๔

สรุปพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ และบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือที่จะได้รับตามระเบียบ บ.ท.ช. (กรณีเสียชีวิต)

ข้อ	พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่	บำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ						
		เงินเดือน (ไม่เกิน)	ค่าทดแทน	การช่วยเหลือต่างๆ			อื่นๆ	
				ค่าจัดการศพ (ไม่เกิน)	ค่ารักษาพยาบาล	เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน (ก่อนเสียชีวิต)	ยศ	เครื่องราชฯ (ไม่เกิน)
๗.๑	สู้รบ/ต่อสู้+จนเสียชีวิต	๙ ชั้น	๒๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง	๒๐,๐๐๐ บาท	ตามระเบียบข้อ ๒๖-๒๗	๑/๓๐ ของเงินเดือน (กรณีรักษาใน รพ.) ๑/๖๐ ของเงินเดือน (กรณีพักฟื้น)	ตามเงินเดือน	๒ ชั้นตรา
๗.๒	ถูกกระทำ+โดยค้ ต รุ + จ นเสียชีวิต	๗ ชั้น	๒๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง	๒๐,๐๐๐ บาท	ตามระเบียบข้อ ๒๖-๒๗	๑/๓๐ ของเงินเดือน (กรณีรักษาใน รพ.) ๑/๖๐ ของเงินเดือน (กรณีพักฟื้น)	ตามเงินเดือน	-
๗.๓	อุบัติเหตุ+จนเสียชีวิต	๕ ชั้น	๑๒.๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง	๒๐,๐๐๐ บาท	ตามระเบียบข้อ ๒๖-๒๗	-	ตามเงินเดือน	-
๗.๔	ป่วยเจ็บ+จนเสียชีวิต	๓ ชั้น	๑๒.๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง	๒๐,๐๐๐ บาท	ตามระเบียบข้อ ๒๖-๒๗	-	ตามเงินเดือน	-

- หมายเหตุ**
๑. ประชาชนทั่วไป จะไม่ได้เลื่อนชั้น เพราะไม่มีบัญชีเงินเดือน/ค่าจ้างตามที่ทางราชการกำหนดไว้
  ๒. ฐานเงินเดือน/ค่าจ้างที่ใช้คำนวณค่าทดแทน กรณีผู้ใช้บัญชีเงินเดือนของทางราชการ หากเงินเดือนที่ได้รับน้อยกว่าเงินเดือนทหารระดับ ป.๑ ชั้น ๑ ให้ใช้เงินเดือนทหารระดับ ป.๑ ชั้น ๑ เป็นเกณฑ์คำนวณ ส่วนประชาชนทั่วไป ก็ให้ใช้ฐานเงินเดือนนี้มาเป็นเกณฑ์คำนวณ
  ๓. ยศ จะขอให้เฉพาะทหาร/ตำรวจ โดยจะขอให้ตามเงินเดือนที่ได้รับตามระเบียบนี้ และต้นสังกัดจะต้องเสนอขอภายหลังจากออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนไปแล้ว
  ๔. กรณีเครื่องราชฯ หากไม่เคยได้ชั้นตราใด ให้ขอชั้น บ.ม.
  ๕. กรณีถูกประทุษร้ายตามข้อ ๗.๒ จากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะขอเครื่องราชฯ ให้ด้วย ทำนองเดียวกับข้อ ๗.๑ สำหรับกรณีโดยทั่วไป***

ที่มา : ระเบียบ บ.ท.ช.

๓.๓.๒ กรณีผู้ทุพพลภาพ/พิการ จนต้องออกจากราชการ

ผู้ทุพพลภาพ/พิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้จากการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. จะได้รับสิทธิ ๕ ประการ คือ

๓.๓.๒.๑ การเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง เป็นกรณีพิเศษ

การเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ ใช้เกณฑ์เหมือนกับผู้เสียชีวิต แต่มีข้อแตกต่างจากผู้เสียชีวิต ๓ ประการ คือ

(๑) ในรอบปีงบประมาณที่ออกจากราชการ แม้จะได้ปฏิบัติหน้าที่มาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ก็จะไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน/ค่าจ้างเพิ่มอีก ๑ ขั้น ขณะที่ผู้เสียชีวิตจะได้รับสิทธินี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๗.๕)

(๒) ฐานเงินเดือนที่ใช้ในการเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง จะใช้เงินเดือน/ค่าจ้างที่ได้รับ ณ วันสุดท้ายก่อนออกจากราชการ ส่วนผู้เสียชีวิตจะใช้ ณ วันเสียชีวิต (ระเบียบฯ ข้อ ๑๓ ประกอบข้อ ๑๙)

(๓) วันมีผลในการเลื่อนเงินเดือน จะมีผลตั้งแต่วันที่ก่อนวันออกจากราชการ ขณะที่ผู้เสียชีวิตจะมีผลตั้งแต่วันที่เสียชีวิต (ระเบียบฯ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๙)

๓.๓.๒.๒ ค่าทดแทน (ที่ไม่สามารถรับราชการต่อไปได้)

การให้เงินค่าทดแทนความพิการทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐(๒) , ๒๑, ๒๒ และ ๒๓ จะให้สิทธิเฉพาะผู้ที่รับราชการ (ประชาชนทั่วไปไม่มีสิทธิได้รับ) โดยจะจ่าย ๓๐ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง(มากกว่าผู้เสียชีวิตซึ่งได้รับ ๒๕ เท่า) แต่การทุพพลภาพ จะต้องเกิดจากการต่อสู้หรือจากการกระทำของศัตรู ไม่เช่นนั้นจะได้รับเพียง ๑/๒ ของอัตราดังกล่าว (ระเบียบฯ ข้อ ๒๐(๒) และข้อ ๒๑) และทั้งกรณีแรกและกรณีหลัง เหตุจะต้องไม่เกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองด้วย (ระเบียบฯ ข้อ ๒๔)

การคำนวณค่าทดแทน ใช้เกณฑ์เดียวกันกับการคำนวณค่าทดแทนการเสียชีวิต คือ ใช้เงินเดือน/ค่าจ้างก่อนออกจากราชการ รวมกับเงินเพิ่มต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วเป็นฐานคำนวณ (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓)

๓.๓.๒.๓ การให้เงินช่วยเหลือดำรงชีพ (ผู้พิการทุพพลภาพขนาดหนัก)

ผู้พิการทุพพลภาพไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ จะได้รับ “เงินช่วยเหลือดำรงชีพ” (มีลักษณะเดียวกับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ) ซึ่งจะจ่ายให้เป็นรายเดือน เดือนละไม่เกิน ๒ เท่า ของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นต่ำ แต่จะต้องเป็นกรณีเหตุมิได้เกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง และต้องเป็นกรณีพิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพตามที่กำหนด ดังนี้ (ระเบียบข้อ ๒๕ ทวิ)

- (๑) อัมพาตทั้งตัว
- (๒) อัมพาตครึ่งตัว
- (๓) อัมพาตครึ่งซีก ซึ่งฟื้นฟูบำบัดสิ้นสุดแล้วยังไม่สามารถเดินได้ หรือเดินได้โดยต้องใช้เครื่องช่วยพยุง และไม่สามารถใช้แขนและมือข้างที่เป็นอัมพาตได้
- (๔) ตาบอดสองข้าง
- (๕) แขนขาดสองข้าง หรือมือขาดสองข้าง

- (๖) แขนขาดข้างหนึ่งกับมือขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๗) ขาขาดสองข้าง หรือขาขาดข้างหนึ่งกับเท้าขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๘) เท้าขาดข้างหนึ่งกับมือหรือแขนขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๙) สมองเสื่อมหรือได้รับบาดเจ็บถาวรจนทำให้ไม่รู้สึกตัวและไม่สามารถรักษาให้ดีขึ้นได้

สามารถรักษาให้ดีขึ้นได้

(๑๐) เป็นลมชักชนิดรุนแรง ซึ่งพิสูจน์ได้แน่ชัดทางการแพทย์แล้วว่า เนื่องจากบาดเจ็บที่ศีรษะ และมีอาการชักถึงขั้นหมดสติไม่รู้สึกตัวรวมกันไม่ต่ำกว่า ๗ ครั้งในรอบปี แม้ว่าจะได้รับการควบคุมอาการชัก และดูแลรักษาอย่างถูกต้องจากแพทย์โดยสม่ำเสมอแล้วก็ตาม

(๑๑) เป็นโรคจิตซึ่งมีอาการแสดงของโรค รวมกันไม่ต่ำกว่า ๖๐ วันขึ้นไปในรอบปี และแพทย์ลงความเห็นว่าไม่สามารถรักษาได้หายขาดได้

(๑๒) โรค หรือความพิการที่มีสภาพอาการไม่ตรงตาม (๑) - (๑๑) รวมทั้งโรคหรือความพิการอื่นมิได้กล่าวไว้ แต่มีสภาพพิการทุพพลภาพอย่างเด่นชัดให้อยู่ในดุลพินิจของคณะอนุกรรมการ ซึ่ง ก.บ.ท.ช. แต่งตั้งขึ้น โดยประกอบด้วยแพทย์อย่างน้อย ๓ คน พิจารณาเสนอ ก.บ.ท.ช. อนุมัติเป็นราย ๆ ไป

หมายเหตุ ๑. ระเบียบฯ มิได้นำเอาเงื่อนไขการออกจากราชการ มาเป็นตัวกำหนดสิทธิ หากแต่ใช้อาการบาดเจ็บที่ได้รับเป็นตัวกำหนด ดังนั้น ข้าราชการ/ลูกจ้างของราชการ หากมีอาการตามข้อหนึ่งข้อใดข้างต้นแล้ว แม้จะไม่ถูกให้ออกจากราชการ ก็จะได้รับสิทธิ ขณะเดียวกัน แม้ผู้นั้นจะถูกให้ออกจากราชการ แต่มีอาการไม่เป็นไปตามที่กำหนด ก็จะไม่ได้รับสิทธิ

๒. ผู้ที่ได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันไม่น้อยกว่า ๒ เท่าของเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นต่ำแล้ว หมดสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือดำรงชีพ เว้นแต่ได้รับน้อยกว่าอัตราดังกล่าวก็จะมีสิทธิได้รับในส่วนที่ขาด (ส่วนใหญ่ข้าราชการจะไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือดำรงชีพ เพราะปกติบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับ มักจะมากกว่าอัตราดังกล่าวอยู่แล้ว จึงส่งผลให้ผู้มีสิทธิได้รับในทางปฏิบัติจริง มีเพียงข้าราชการชั้นผู้น้อยที่เงินเดือนต่ำ รับราชการมาไม่นาน และประชาชนทั่วไปที่ช่วยเหลือราชการตามระเบียบนี้ เท่านั้น)

๓.๓.๒.๔ คำรักษาพยาบาล และเงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน

หลักการให้สิทธิเหมือนกับกรณีผู้เสียชีวิต

๓.๓.๒.๕ การขอยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นกรณีพิเศษ

การขอยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้ทุพพลภาพ/พิการจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ ใช้เกณฑ์เดียวกันกับผู้เสียชีวิต จะต่างกันเฉพาะวันมีผลดำรงยศสูงขึ้น โดยผู้เสียชีวิตจะมีผลตั้งแต่วันเสียชีวิต แต่ผู้ทุพพลภาพ/พิการจนต้องออกจากราชการจะมีผลตั้งแต่วันที่ก่อนวันออกจากราชการ

ตารางที่ ๕
สรุปพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่ และบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ
ที่จะได้รับตามระเบียบ บ.ท.ช. (กรณีไม่สามารถรับราชการต่อไปได้)

ข้อ	พฤติกรรม การปฏิบัติ หน้าที่	สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ						
		เงินเดือน (ไม่เกิน)	ค่า ทดแทน	การช่วยเหลือต่างๆ			อื่นๆ	
				เงินดำรงชีพ (ไม่เกิน)	ค่ารักษา พยาบาล	เงินชดเชยการ ป่วยเจ็บเป็นรายวัน	ยศ	เครื่องราชฯ (ไม่เกิน)
๗.๑	ผู้รับ/ต่อผู้+จน พิการต้องออกจาก ราชการ	๙ ชั้น	๓๐ เท่า ของ เงินเดือน/ ค่าจ้าง	๒ เท่า ของ เงินเดือน ข้าราชการพล เรือนชั้นต่ำ/ เดือน	ตาม ระเบียบ ข้อ ๒๖- ๒๗	๑/๓๐ ของเงินเดือน (กรณีรักษาใน รพ.) ๑/๖๐ ของเงินเดือน (กรณีพักฟื้น)	ตาม เงินเดือน	๒ ชั้นตรา
๗.๒	ถูกกระทำ+โดย ศัตรู+จนพิการ ต้องออกจาก ราชการ	๗ ชั้น	๓๐ เท่า ของ เงินเดือน/ ค่าจ้าง	๒ เท่า ของ เงินเดือน ข้าราชการพล เรือนชั้นต่ำ/ เดือน	ตาม ระเบียบ ข้อ ๒๖- ๒๗	๑/๓๐ ของเงินเดือน (กรณีรักษาใน รพ.) ๑/๖๐ ของเงินเดือน (กรณีพักฟื้น)	ตาม เงินเดือน	-
๗.๓	ประสบอุบัติเหตุ จนพิการกระทันหัน ต้องออกจาก ราชการ	๕ ชั้น	๑๕ เท่า ของ เงินเดือน/ ค่าจ้าง	๒ เท่า ของ เงินเดือน ข้าราชการพล เรือนชั้นต่ำ/ เดือน	ตาม ระเบียบ ข้อ ๒๖- ๒๗	-	ตาม เงินเดือน	-
๗.๔	ป่วยเจ็บ+จน พิการต้องออกจาก ราชการ	๓ ชั้น	๑๕ เท่า ของ เงินเดือน/ ค่าจ้าง	๒ เท่า ของ เงินเดือน ข้าราชการพล เรือนชั้นต่ำ/ เดือน	ตาม ระเบียบ ข้อ ๒๖- ๒๗	-	ตาม เงินเดือน	-

- หมายเหตุ**
๑. ประชาชนทั่วไป จะไม่ได้เลื่อนชั้น เพราะไม่มีบัญชีเงินเดือน/ค่าจ้างตามที่ทางราชการกำหนดไว้
  ๒. ค่าทดแทนตามตารางนี้ จะได้รับเฉพาะผู้ที่ออกจากราชการเท่านั้น
  ๓. ฐานเงินเดือนที่ใช้คำนวณค่าทดแทนและเงินชดเชย ใช้หลักการเดียวกันกับผู้เสียชีวิต
  ๔. ผู้มีสิทธิได้รับเงินดำรงชีพ จะเป็นข้าราชการหรือประชาชนก็ได้ ถ้ามีอาการทุพพลภาพจนเป็นอุปสรรคยิ่งในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีพตามที่กำหนดในระเบียบนี้ (ส่วนใหญ่ข้าราชการ จะไม่มีสิทธิได้รับ เพราะได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพอันมีลักษณะคล้ายกันไปแล้วซึ่งระเบียบกำหนดให้หมดสิทธิรับซ้ำซ้อนกันอีก)
  ๕. ยศ จะขอให้เฉพาะทหาร/ตำรวจ โดยขอให้ตามเงินเดือนที่ได้รับตามระเบียบนี้ และต้นสังกัดจะต้องเสนอขอภายหลังจากออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนไปแล้ว
  ๖. กรณีเครื่องราชฯ หากไม่เคยได้ชั้นตราใด ก็ให้ขอชั้น บ.ม.
  ๗. กรณีถูกประทุษร้ายตามข้อ ๗.๒ จากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะขอเครื่องราชฯ ให้ด้วย ทำนองเดียวกับข้อ ๗.๑ สำหรับกรณีโดยทั่วไป ***

ที่มา : ระเบียบ บ.ท.ช.

๓.๓.๓ กรณีผู้บาดเจ็บสาหัส/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บแต่ปฏิบัติหน้าที่เข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนด

การปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. จนบาดเจ็บ บาดเจ็บสาหัส หรือไม่บาดเจ็บ แต่มีพฤติกรรมเข้าเกณฑ์ที่ ก.บ.ท.ช.กำหนด หรืออีกนัย คือ กลุ่มที่ยังสามารถรับราชการต่อไปได้ จะได้รับสิทธิ ดังนี้

๓.๓.๓.๑ เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.)

การให้ พ.ส.ร. เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ มีหลายกรณี คือ

(๑) สู้รบ/ต่อสู้ ด้วยความกล้าหาญ จนบาดเจ็บสาหัส หรือสู้รบ/ต่อสู้ จนเป็นผลดีแก่หน่วย จนได้รับบาดเจ็บสาหัสจะได้รับ พ.ส.ร. ไม่เกิน ๔ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๑)

คำว่า “สู้รบ/ต่อสู้ด้วยความกล้าหาญ” หมายถึง สู้รบ/ต่อสู้โดยไม่หวั่นเกรงอันตรายด้วยการยอมเอาชีวิตเข้าแลกเพื่อให้ภารกิจสำเร็จหรือเพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น ทั้งนี้ ต้องเป็นการแสดงพฤติกรรมเป็นรายบุคคลโดยไม่ต้องคำนึงถึงผลสำเร็จของหน่วย

คำว่า “สู้รบ/ต่อสู้ จนเป็นผลดีแก่หน่วย จนได้รับบาดเจ็บสาหัส” หมายถึง

- สามารถสังหารหรือจับศัตรูได้ หรือ
- ทำลาย/ยึดยุทธโปกรณ์สำคัญหรืออาวุธสงครามได้ หรือ
- ทำลาย/ยึดค่ายหรือฐานปฏิบัติการได้ หรือ
- ในการสู้รบ/ต่อสู้ทางเรือสามารถทำความเสียหายแก่ฝ่ายศัตรูจนศัตรูต้องล้มเลิกการปฏิบัติการ ทั้งนี้ จะต้องเปรียบเทียบกำลังรบหรือขีดความสามารถของทั้ง ๒ ฝ่าย ตลอดจนความเสียหายที่ฝ่ายเราได้รับประกอบด้วย

- การสู้รบหรือต่อสู้ครั้งนั้นเป็นผลให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส และผลที่ได้รับจากการสู้รบหรือต่อสู้ ฝ่ายเราอาจได้รับความเสียหายบ้างขึ้นอยู่กับความได้เปรียบเสียเปรียบของสถานการณ์

สำหรับคำว่า “บาดเจ็บสาหัส” หมายถึง ต้องรักษาเกินกว่า ๒๐ วัน ทั้งในและนอกสถานพยาบาลตามความเห็นแพทย์ และอยู่ในดุลยพินิจของ ก.บ.ท.ช. ที่จะพิจารณาลักษณะบาดแผล อาการบาดเจ็บ ตลอดจนอาการทุกขเวทนาประกอบกันด้วย

(๒) สู้รบ/ต่อสู้ จนเป็นผลดีแก่หน่วย หรือสาหัสจากการ สู้รบ/ต่อสู้ จะได้รับ พ.ส.ร. ไม่เกิน ๓ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๒)

คำว่า “สู้รบ/ต่อสู้ จนเป็นผลดีแก่หน่วย” ตามข้อนี้ หมายถึง การต่อสู้กับศัตรูเมื่อฝ่ายเราเป็นฝ่ายเข้าปราบปราม หรือเมื่อฝ่ายเราถูกโจมตี โดยคำนึงถึงกำลังพลทั้ง ๒ ฝ่าย ลักษณะภูมิประเทศ ระยะเวลาที่ต่อสู้ และผลดีที่ปรากฏ ดังนี้

- สามารถสังหารหรือจับศัตรูได้ หรือ
- สามารถยึดยุทธโปกรณ์ที่สำคัญ หรืออาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมากหรือเอกสารลับที่สุดที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง หรือ
- สามารถยึดค่ายหรือฐานปฏิบัติการที่สำคัญได้หลายแห่ง หรือ
- กรณีอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมา ให้อยู่ในดุลยพินิจของ ก.บ.ท.ช. ที่จะพิจารณาเป็นรายเฉพาะกรณีๆ ไป

(๓) ผู้รับ/ต่อสู้อันตรายหรือสาเหตุจากการกระทำของศัตรูจะได้รับ พ.ส.ร.ไม่เกิน ๒ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๓)

คำว่า “บาดเจ็บ” หมายถึง ต้องรักษาเกินกว่า ๗ วัน ทั้งในและนอกสถานพยาบาลตามความเห็นแพทย์ และกรณีรักษาไม่เกิน ๗ วัน ก.บ.ท.ช.จะให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้นหรือไม่ก็ได้

(๔) บาดเจ็บจากการกระทำของศัตรู หรือสาเหตุจากอุบัติเหตุ เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ โดยมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือความผิดของตน จะได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๔ วรรคแรก)

กรณีผู้รับ/ต่อสู้อันตราย แต่ไม่บาดเจ็บ อาจได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ท.ช.กำหนด (ระเบียบ บ.ท.ช. ข้อ ๑๐.๔ วรรคสอง) (กรณีนี้ ก.บ.ท.ช. ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้ คือ ต้องผู้รับ/ต่อสู้อันตรายหรือควบคุมการผู้รับ/ต่อสู้อย่างใกล้ชิดซึ่งฝ่ายเราบาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิต แต่หากฝ่ายศัตรูเสียชีวิตหรือจับได้ ก็จะเข้าเกณฑ์กรณีเป็นผลดีแก่หน่วยตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๒ ซึ่งจะมีสิทธิได้รับ พ.ส.ร.ไม่เกิน ๓ ชั้น)

(๕) ปฏิบัติหน้าที่ในย่านอันตรายตามที่ ก.บ.ท.ช. กำหนดด้วยความเรียบร้อยติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน (ช่วงเวลาติดต่อกัน ๖ เดือน ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรอบงบประมาณเดียวกัน) จะได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในย่านอันตรายซึ่งได้ทำการสู้รบหรือต่อสู้อันตราย หรือให้การสนับสนุนหน่วยภาคพื้นดินในการสู้รบหรือต่อสู้อันตรายโดยมีระยะเวลาารวมกันในรอบปีงบประมาณเดียวกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน จะได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๕)

ย่านอันตรายดังกล่าว ปัจจุบัน ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ ๔ อำเภอของสงขลา ได้แก่ เทพา จะนะ นาทวี และสะบ้าย้อย และผู้ที่ได้รับสิทธิจะต้องบรรจุเป็นกำลังพลของ กอ.สสจ.จชต. (ปัจจุบัน คือ กอ.รมน.ภาค ๔)

(๖) ปฏิบัติงานกับเรือของกองทัพเรือ/เรือของตำรวจน้ำ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะที่เรือนั้นทำการสู้รบ จนทำให้เจ้าหน้าที่ประจำเรือเสียชีวิต/บาดเจ็บสาหัสจากการสู้รบ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๖)

(๗) ปฏิบัติงานในอากาศ ซึ่งทำการในอากาศและทำการบนอากาศยานเป็นประจำที่ทำการบินเข้าไปปฏิบัติภารกิจในย่านอันตราย หรือในพื้นที่ที่หน่วยภาคพื้นกำลังสู้รบ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น ตามจำนวนเที่ยวบิน ดังนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๗)

- การปฏิบัติภารกิจโจมตีเป้าหมายภาคพื้น การลาดตระเวน การบินคุ้มกัน และการบินสกัดกั้น หรือภารกิจอื่นๆ ที่สนับสนุนการโจมตีเป้าหมายภาคพื้น ต้องมีจำนวนเที่ยวบินรวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐ เที่ยวบิน

- การปฏิบัติภารกิจการส่งกำลังบำรุง การปฏิบัติทางจิตวิทยา การทิ้งวัตถุเคมีทางอากาศ การค้นหาและกู้ภัย ต้องมีจำนวนเที่ยวบินรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐ เที่ยวบิน

- การปฏิบัติภารกิจทางธุรการ หรือภารกิจอื่นๆ ต้องมีจำนวนเที่ยวบินรวมกันไม่น้อยกว่า ๔๐ เที่ยวบิน

(๘) ปฏิบัติงานในอากาศ หรือผู้ที่ไปปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ ซึ่งอยู่ในอากาศยานที่ได้ทำการสู้รบ หรือได้ทำการเสี่ยงอันตราย จนอากาศยานถูกยิงมีร่องรอยเป็นหลักฐาน ๑ ครั้ง หรือหลายครั้งในรอบปีงบประมาณ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๘)

ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานในอากาศยานใด ปฏิบัติทั้งภารกิจการรบ และภารกิจสนับสนุนการรบ การนับเที่ยวบินรวม ให้นับเที่ยวบินของแต่ละประเภททดแทนกันได้ โดยเปลี่ยนให้เป็นภารกิจประเภทเดียวกันตามอัตราส่วนเที่ยวบินภารกิจการรบต่อเที่ยวบินภารกิจสนับสนุนการรบเป็น ๒ ต่อ ๓ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐.๙)

การคำนวณเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) จะใช้เงินเดือนใน ปิงบประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นฐานคำนวณเหมือน พ.ป.ผ. และหากมีพฤติกรรมการปฏิบัติหลายครั้ง ในรอบงบเดียวกัน จะนำทุกครั้งมารวมพิจารณา ส่วนจะให้ พ.ส.ร. กี่ขั้นนั้น ขึ้นอยู่กับ ก.บ.ท.ช. จะเห็นสมควร จึงส่งผลให้เสนอขอ พ.ส.ร. ได้ จะต้องพ้นจากปิงบประมาณที่กระทำความชอบนั้นไป ก่อนเหมือนกับ พ.ป.ผ. สำหรับวันมีผลที่จะได้รับ พ.ส.ร. จะได้รับตั้งแต่วันต้นปิงบประมาณถัดจาก ปิงบประมาณที่กระทำความชอบนั้นเหมือน พ.ป.ผ. เช่นเดียวกัน

การคำนวณ พ.ส.ร. กรณีผู้มีเงินเดือนเพิ่มขึ้น จะเพิ่มขึ้น การมีเศษ ของบาท เงินเดือนในระดับไม่เพียงพอที่จะนำมาคิดคำนวณ จะมีวิธีคิดอย่างไร ประเด็นเหล่านี้ ก.บ.ท.ช.ได้เคยตอบข้อหารือตามที่ กพ.ขอหารือไปแล้ว ขอให้ดูรายละเอียดในหนังสือต่อไปนี้

๑. หนังสือ คณะกรรมการพิจารณำาเน็จความชอบ ค่าทดแทนและ การช่วยเหลือ (ก.บ.ท.ช.) ที่ นร ๐๑๐๒/๒๒๕๔ ลง ๒๖ มิ.ย.๕๐ เรื่อง ตอบข้อหารือการคำนวณเงิน เพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) **(กรณีมีเศษของบาท ไม่ต้องปัดเศษ)**

๒. หนังสือ คณะกรรมการพิจารณำาเน็จความชอบ ค่าทดแทนและ การช่วยเหลือ (ก.บ.ท.ช.) ที่ นร ๐๑๐๒/๓๓๖๑ ลง ๒๕ ก.ย.๕๐ เรื่อง ตอบข้อหารือการคำนวณเงิน เพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) **(กรณีเพิ่มขึ้นหรือจะเพิ่มขึ้น)**

๓. หนังสือ กพ. ที่ ๐๐๐๔.๓๓/๑๐๒๙๗ ลง ๒ พ.ย.๕๐ เรื่อง การคิด คำนวณ พ.ส.ร. ตามระเบียบ บ.ท.ช. **(กรณีมีเศษของบาท และเต็มหรือจะเพิ่มขึ้น)**

กรณีประชาชน ซึ่งไม่มีเงินเดือนหรือค่าจ้างตามบัญชีเงินเดือนค่าจ้าง ของราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่จะนำมาใช้เป็นฐานคำนวณ ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ กำหนดให้จ่าย เป็นเงินก้อนเดียวเรียกว่า “เงินรางวัลสำหรับการสู้รบ” ในอัตรา ดังนี้

(๑) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๔ ขั้น หรือชั้น ให้ได้รับเงินรางวัล สำหรับการสู้รบ คนละ ๔,๘๐๐ บาท (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑.๑)

(๒) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๓ ขั้น หรือชั้น ให้ได้รับเงินรางวัล สำหรับการสู้รบ คนละ ๓,๖๐๐ บาท (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑.๒)

(๓) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๒ ขั้น หรือชั้น ให้ได้รับเงินรางวัล สำหรับการสู้รบ คนละ ๒,๔๐๐ บาท (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑.๓)

(๔) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ขั้น หรือชั้น ให้ได้รับเงินรางวัล สำหรับการสู้รบ คนละ ๑,๒๐๐ บาท (ระเบียบฯ ข้อ ๑๑.๔)

ทั้งนี้ ถ้าต่อมาผู้นั้นบรรจุเข้ารับราชการหรือทำงานในองค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เงินรางวัลสำหรับการสู้รบที่เคยได้รับ จะต้องปรับเปลี่ยนเป็น พ.ส.ร. โดยจะได้รับใน อัตรา ๑/๑๒ ของเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ และจะให้สิทธิรับหลังจากวันที่มีสิทธิได้รับเงินรางวัล สำหรับการสู้รบนั้นไม่น้อยกว่า ๑ ปี

หมายเหตุ ๑. การรับ พ.ส.ร. จะรับได้ไม่เกิน ๔ ครั้ง (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒) ส่วน พ.ป.ผ. จะรับได้ไม่เกิน ๔ ครั้ง สำหรับคนร้ายแก๊ง หรือก๊กเดียวกัน ถ้าต่างแก๊งหรือก๊กกันก็รับได้โดยไม่จำกัด จำนวนครั้ง

๒. ผู้มีสิทธิรับ พ.ส.ร. หลายครั้งในปีงบประมาณหนึ่งๆ ต้องนำเอากรณีเหล่านั้นมารวมพิจารณาและนับเข้าด้วยกัน และอยู่ในดุลยพินิจของ ก.บ.ท.ช. ว่าสมควรจะอนุมัติให้สิทธิจำนวนกี่ขั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๕)

๓. ผู้ได้รับ พ.ส.ร. เกิน ๑ ขั้น มาแล้ว ถ้าต่อมามีสิทธิได้รับ พ.ส.ร. เกิน ๑ ขั้นอีก ให้ ก.บ.ท.ช. พิจารณาลด พ.ส.ร. ที่จะได้รับลงคราวละ ๑ ขั้น ทุกรอบปีงบประมาณ แต่หากลดแล้วจะได้รับน้อยกว่า ๑ ขั้น ก็ให้ได้รับ ๑ ขั้น (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒)

๔. ถ้าผู้มีสิทธิได้รับ พ.ส.ร. เสียชีวิต/ออกจากราชการไปก่อนวันที่จะได้รับ พ.ส.ร. (คือเสียชีวิตไปก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดจากปีงบประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่) ก็ให้ได้รับ พ.ส.ร. ตั้งแต่วันเสียชีวิตหรือวันก่อนวันออกจากราชการนั้น และหากมีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษด้วย ก็ให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ แต่ทั้งนี้ หาก พ.ส.ร. สูงกว่า ก็ให้นำ พ.ส.ร. มาเปลี่ยนเป็นการเลื่อนเงินเดือนแทน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๓)

๕. ในรอบปีงบประมาณที่กระทำความชอบ หากผู้นั้นประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ ก.บ.ท.ช. อาจลดหรืองด พ.ส.ร. ได้ตามที่เห็นสมควร (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

๓.๓.๓.๒ ค่าทดแทน (กรณีสูญเสียอวัยวะ)

ผู้สูญเสียอวัยวะ ซึ่งเกิดจากการต่อสู้ หรือจากการกระทำของศัตรู แต่ไม่เป็นเหตุให้ออกจากราชการ จะได้รับ “ค่าทดแทนการสูญเสียอวัยวะ” โดยจะจ่ายครั้งเดียวตามอัตราในระเบียบฯ ข้อ ๒๐ (๓) - (๑๙) ดังนี้

- (๑) แขนขาดข้างหนึ่งได้ ๒๔ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๒) ขาขาดข้างหนึ่งได้ ๒๒ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๓) มือขาดข้างหนึ่งได้ ๑๘ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๔) เท้าขาดข้างหนึ่งได้ ๑๕ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๕) ตาบอดข้างหนึ่งได้ ๑๑ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๖) หูหนวกทั้งสองข้างได้ ๙ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๗) หูหนวกข้างหนึ่งได้ ๔ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๘) นิ้วหัวแม่มือขาดนิ้วหนึ่งได้ ๔ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๙) นิ้วชี้ขาดนิ้วหนึ่งได้ ๓ เท่าครึ่ง ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๐) นิ้วกลางขาดนิ้วหนึ่งได้ ๓ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๑) นิ้วนางขาดนิ้วหนึ่งได้ ๒ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๒) นิ้วก้อยขาดนิ้วหนึ่งได้ ๑ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๓) นิ้วหัวแม่มือเท้าขาดนิ้วหนึ่งได้ ๓ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๔) นิ้วเท้าอื่นขาดนิ้วหนึ่งได้ ๑ เท่า ของเงินเดือน/ค่าจ้าง
- (๑๕) สูญเสียอวัยวะสืบพันธุ์หรือความสามารถสืบพันธุ์ได้ ๒๕ เท่าของเงินเดือน/ค่าจ้าง

(๑๖) การสูญเสียอวัยวะอื่นใด นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ใน (๑) ถึง (๑๕) จะได้รับเงินค่าทดแทนเป็นจำนวนเท่าใด ให้อยู่ในดุลยพินิจของ ก.บ.ท.ช. เป็นผู้กำหนดพิจารณาเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการสูญเสียอวัยวะนั้น กับผลที่เกิดจากการสูญเสียอวัยวะตามที่กล่าวไว้ใน (๑) ถึง (๑๕) เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเงินค่าทดแทน

(๑๗) การสูญเสียอวัยวะหลายส่วนให้คำนวณเงินค่าทดแทนทุกส่วน แต่เมื่อรวมกันแล้วเงินค่าทดแทนต้องไม่เกิน ๓๐ เท่าของเงินเดือนหรือค่าจ้าง

กรณีสูญเสียอวัยวะ **โดยมิได้เกิดจากการต่อสู้หรือเกิดจากการกระทำของศัตรู** จะได้รับค่าทดแทนเพียง % ของอัตราดังกล่าว (ระเบียบฯ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑) และหากเหตุเกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง จะหมดสิทธิได้รับ (ระเบียบฯ ข้อ ๒๔)

การคำนวณค่าทดแทนอวัยวะ ขอให้ย้อนกลับไปดูเกณฑ์การคำนวณค่าทดแทนชีวิต หรือค่าทดแทนความพิการจนต้องออกจากราชการ เพราะใช้เกณฑ์เดียวกัน (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓)

๓.๓.๓.๓ ค่ารักษาพยาบาล/เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน

ผู้บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. จะได้รับค่ารักษาพยาบาล และจะได้เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน ระหว่างรักษาตัวตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖, ข้อ ๒๗ และ ข้อ ๒๘ ด้วย (ขอให้กลับไปดูรายละเอียดในกรณีผู้เสียชีวิต)

ตารางที่ ๖

สรุปพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่ และบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ
ที่จะได้รับ ตามระเบียบ บ.ท.ช. (กรณีสาเหตุ, บาดเจ็บ, ไม่บาดเจ็บ)

ข้อ	พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่	สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ			
		พ.ส.ร. (ไม่เกิน)	ค่าทดแทนการ สูญเสียอวัยวะ	การช่วยเหลือต่างๆ	
				ค่ารักษา พยาบาล	เงินชดเชยการ ป่วยเจ็บรายวัน
๑๐.๑	- สู้อุป/ต่อสู้อย่างกล้าหาญ+สาเหตุ - สู้อุป/ต่อสู้อุบัติเหตุต่อหน่วย+สาเหตุ	๔ ชั้น	ตามข้อ ๒๐-๒๑ (กรณีสูญเสีย อวัยวะ)	ตามข้อ ๒๖-๒๗ (กรณีสาเหตุ)	ตามข้อ ๒๘ (กรณีสาเหตุ)
๑๐.๒	- สู้อุป/ต่อสู้อุบัติเหตุเป็นผลดีแก่หน่วย เช่น วิ สามัคคีธรรมผู้ก่อความไม่สงบ เป็นต้น - สาเหตุจากการสู้อุป/ต่อสู้อุบัติเหตุ	๓ ชั้น	ตามข้อ ๒๐-๒๑ (กรณีสูญเสีย อวัยวะ)	ตามข้อ ๒๖-๒๗ (กรณีสาเหตุ)	ตามข้อ ๒๘ (กรณีสาเหตุ)
๑๐.๓	- สู้อุป/ต่อสู้อุบัติเหตุ - สาเหตุจากการกระทำของศัตรู(ไม่ได้สู้อุบัติเหตุ)	๒ ชั้น	ตามข้อ ๒๐-๒๑ (กรณีสูญเสีย อวัยวะ)	ตามข้อ ๒๖-๒๗ (กรณีบาดเจ็บ - สาเหตุ)	ตามข้อ ๒๘ (กรณีบาดเจ็บ - สาเหตุ)
๑๐.๔	- บาดเจ็บ+จากการกระทำของศัตรู หรือ - สาเหตุจากอุบัติเหตุต่างๆ - สู้อุป/ต่อสู้อุบัติเหตุไม่บาดเจ็บ(แต่มีฝ่ายเราเสียชีวิต หรือสาเหตุ) อาจได้รับ พ.ส.ร.๑ ชั้น	๑ ชั้น	ตามข้อ ๒๐-๒๑ (กรณีสูญเสีย อวัยวะ)	ตามข้อ ๒๖-๒๗ (กรณีบาดเจ็บ - สาเหตุ)	ตามข้อ ๒๘ (กรณีบาดเจ็บ จากถูกกระทำ เท่านั้น)
๑๐.๕	- ปฏิบัติหน้าที่เรียบร้อยในยานอันตรายตามที่ ก.บ.ท.ช.กำหนด ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน (ปัจจุบันคือ ยะลา,ปัตตานี,นราธิวาส และ ๔ อำเภอสงขลา)	๑ ชั้น	-	-	-
	- ปฏิบัติหน้าที่ยานอันตรายซึ่งได้สู้อุปหรือต่อสู้อุบัติเหตุ หรือสนับสนุนหน่วยภาคพื้นในการสู้อุปหรือ ต่อสู้อุบัติเหตุโดยมีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือนใน รอบปีงบประมาณ	๑ ชั้น	-	-	-
๑๐.๖	ปฏิบัติงานกับเรือของกองทัพเรือหรือเรือของ ร.น. ขณะที่เรือนั้นกำลังสู้อุปจนเจ้าหน้าที่ ประจำเรือเสียชีวิตหรือสาเหตุจากการสู้อุป	๑ ชั้น	-	-	-
๑๐.๗	ปฏิบัติงานในอากาศยานซึ่งทำการในอากาศและ ทำการบนอากาศยานเป็นประจำที่บินเข้าไป ปฏิบัติในยานอันตรายตามข้อ ๑๐.๕ หรือใน พื้นที่ที่หน่วยภาคพื้นกำลังสู้อุป	๑ ชั้น	-	-	-
๑๐.๘	ปฏิบัติงานในอากาศยานหรือปฏิบัติการตามหน้าที่ ซึ่งอยู่ในอากาศยานที่ทำการสู้อุป หรือได้ทำ การเสี่ยงอันตรายจนอากาศยานถูกยิงมี ร่องรอย ๑ ครั้ง หรือหลายครั้งในรอบ ปีงบประมาณ	๑ ชั้น	-	-	-

หมายเหตุ กรณีประชาชนจะได้รับ “เงินรางวัลสำหรับการสู้อุป” แทน “พ.ส.ร.”

ที่มา : ระเบียบ บ.ท.ช.

๓.๔ ขั้นตอนการดำเนินการให้ได้รับสิทธิ

การเสนอขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. มีขั้นตอนสรุปได้ ดังนี้

๓.๔.๑ การเสนอขอรับสิทธิ/เอกสารประกอบ

๓.๔.๑.๑ การเสนอขอรับสิทธิ

๓.๔.๑.๑(๑) เมื่อมีผู้อยู่ในเกณฑ์จะได้รับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. ถือเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น (ไม่ต้องอ้างอิงอำนาจใดๆ ในการออกคำสั่งแต่งตั้งฯ เพราะระเบียบมิได้กำหนดไว้ ขอเพียงแต่ให้มีการพิจารณาในรูปคณะกรรมการเท่านั้น) เพื่อสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานให้ครบถ้วน (ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการฯ หากสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสิทธิ หรือเหตุเกิดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งข้อเท็จจริงมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสิทธิโดยปราศจากข้อสงสัยใดๆ) และพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) หากเข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ให้เสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่ยื่นคำขอ คือ ผบก. ขึ้นไป เพื่อพิจารณา

(๒) หากไม่อยู่ในเกณฑ์จะได้รับสิทธิ เช่น เหตุเกิดจากเรื่องส่วนตัว จากความผิดของตน จากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตน หรือโดยพฤติกรรมไม่อยู่ในเกณฑ์ เป็นต้น ให้ผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะป็นระดับใด ควรสั่งระงับเรื่อง แล้วแจ้งให้ผู้ขอรับสิทธิหรือทายาททราบ (ควรทำบันทึกเป็นหลักฐานไว้เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาภายหลัง)

(๓) หากยังสงสัยว่าเข้าเกณฑ์หรือไม่ ไม่ควรไปตัดสิทธิก่อน โดยควรเสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยัง ผบก. เพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าจะเสนอหรือไม่

๓.๔.๑.๑(๒) เมื่อ ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป รับเรื่องแล้วต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) หากพฤติกรรมเข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ (กรณีเสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ) ให้จัดทำคำขอรับสิทธิตามแบบ บ.ท.ช.๑ แยกเป็นรายบุคคล เสนอต่อ ก.บ.ท.ช.

(๒) หากเห็นว่าเข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ และ ๑๑ (กรณีสาเหตุ/บาดเจ็บ/หรือไม่บาดเจ็บ) ให้จัดทำคำขอรับสิทธิตามแบบ บ.ท.ช.๒ ซึ่งเป็นแบบคำขอเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) หรือหากเป็นกรณีประชาชนทั่วไป จะเรียกว่าแบบคำขอ “เงินรางวัลสำหรับการสู้รบ” เสนอต่อ ก.บ.ท.ช. โดยแยกเป็นรายบุคคล

การเสนอขอ พ.ส.ร. สามารถทำได้เมื่อพ้นปีงบประมาณที่กระทำความชอบไปแล้ว เช่น เหตุเกิดปีงบประมาณ ๒๕๔๔ จะเสนอขอ พ.ส.ร. ได้ ต้องพ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ก่อน หรืออีกนัยคือ เสนอได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค.๔๔ เป็นต้น

(๓) หากอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับค่าทดแทนค่ารักษาพยาบาลหรือค่าช่วยเหลือต่างๆ เช่น ค่าจัดการศพ เงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน เป็นต้น ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ - ๒๘ ให้ทำคำขอตามแบบ บ.ท.ช.๓ ซึ่งเป็นแบบคำขอรับค่าทดแทนและเงินช่วยเหลือต่างๆ เสนอต่อ ก.บ.ท.ช. โดยแยกเป็นรายบุคคล

กรณีตามข้อ (๑) - (๓) หากผู้มีสิทธิในเหตุการณ์เดียวกันมีหลายราย ให้เสนอขอรับสิทธิพร้อมกัน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องขอรับสิทธิไปภายหลัง ก็ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นไปประกอบการพิจารณาด้วย

(๔) หากไม่เข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ก็ไม่จำเป็นต้องเสนอเรื่องไปให้ ก.บ.ท.ช. พิจารณา โดยควรส่งเรื่องไป

๓.๔.๑.๑(๓) การเสนอขอรับสิทธิรวมทุกขั้นตอน จะต้องแล้วเสร็จสามารถส่งเรื่องไปยัง ก.บ.ท.ช. ได้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่

(๑) วันถึงแก่ความตาย (กรณีถึงแก่ความตาย)

(๒) วันออกจากราชการ (กรณีทุพพลภาพ/พิการจนต้องออกจากราชการ)

(๓) วันต้นปีงบประมาณถัดจากปีงบประมาณที่กระทำ ความชอบ (กรณีขอ พ.ส.ร.)

ทั้งนี้ ทุกๆ กรณีที่กล่าวมา หากเป็นที่สงสัยว่าเป็นเรื่องที่มีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัวหรือไม่ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งบางเรื่องจำเป็นต้องรอผลคดีมาประกอบการพิจารณา ก็ให้นับตั้งแต่วันที่รู้ผลแห่งคดีถึงที่สุด

๒.๔.๑.๑(๔) ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖ กรณีผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในปีงบประมาณที่กระทำ ความชอบ ก.บ.ท.ช. อาจลดหรืองดการเลื่อนเงินเดือนหรือ พ.ส.ร. ได้ ดังนั้น การเสนอขอรับสิทธิ จะต้องรายงานเหตุเหล่านี้ไปพร้อมกับการขอรับสิทธิด้วย

๓.๔.๑.๒ เอกสารประกอบการขอรับสิทธิ

การขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. ต้องแนบหลักฐาน ดังนี้

๓.๔.๑.๒(๑) การขอเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้างเป็นกรณีพิเศษ (กรณีผู้เสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ)

(๑) แบบคำขอรับสิทธิ (แบบ บ.ท.ช.๑) แยกเป็นรายบุคคล

(๒) หนังสือรับรองความประพฤติของผู้บังคับบัญชาว่าไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในงบประมาณที่กระทำ ความชอบ

(๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนก่อนเสียชีวิต หรือก่อนออกจากราชการ แล้วแต่กรณี (กรณีมีการเปลี่ยนแปลงระดับและหรือขึ้นเงินเดือน ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดๆ เช่น ได้รับการปรับระดับเงินเดือนให้เข้ากับขั้นยศ มีการแก้ไขคำสั่งเงินเดือน มีการออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนย้อนหลังมาในปีงบประมาณที่กระทำ ความชอบ เป็นต้น ให้ระบุข้อเท็จจริงเหล่านี้ให้ชัดเจนพร้อมแนบคำสั่งและหรือหลักฐานประกอบด้วย ไม่เช่นนั้น อาจส่งผลให้การเลื่อนขึ้นเงินเดือนซึ่งต้องใช้เงินเดือน ณ วันเสียชีวิตหรือวันสุดท้ายก่อนออกจากราชการ แล้วแต่กรณี คลาดเคลื่อนไป)

(๔) สำเนาสมุดประวัติหรือ ก.พ.๗

(๕) สำเนามรณบัตรและสำเนารายงานชันสูตรพลิกศพ

(๖) หลักฐานการแพทย์ที่ยืนยันว่าไม่สามารถรับราชการต่อไปได้

(๗) สำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการกรณีไม่สามารถรับราชการต่อไปได้แล้วถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพราะเหตุทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้กรณีลาออกเอง

(๘) ผลคดีถึงที่สุดพร้อมหลักฐานประกอบ เช่น สำเนาคำพิพากษา คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการ เป็นต้น กรณีสงสัยว่าเป็นเรื่องที่มีสาเหตุมาจากเรื่องส่วนตัว หรือจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง

(๙) กรณีถึงแก่ความตายเนื่องจากการป่วยเจ็บ ให้แนบรายงานของแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ซึ่งได้ตรวจอาการป่วยเจ็บของข้าราชการตำรวจผู้นั้นว่าป่วยเจ็บถึงแก่ความตายด้วยโรคใด และเกี่ยวเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.หรือไม่ (หากไม่ชัดเจนให้สอบสวนแพทย์ยืนยันว่าป่วยเจ็บถึงแก่ความตายด้วยสาเหตุใด และเกิดจากการปฏิบัติราชการด้าน บ.ท.ช. หรือไม่อย่างไร)

(๑๐) หลักฐานการสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

ก. คำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.ที่เป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย/พิการทุพพลภาพจนต้องออกจากราชการ พร้อมตารางการปฏิบัติหน้าที่ประกอบคำสั่ง

ข. หลักฐานการอนุมัติให้ไปปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง

ค. รายงานประจำวันธุรการหรือคดีที่เกี่ยวข้อง
ง. กรณีสั่งด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชายืนยันด้วย

(๑๑) สำเนาสำนวนคดี (ทั้งสำนวน) และ/หรือสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้น (แล้วแต่ความจำเป็นตามที่ได้กล่าวในข้อ ๓.๔.๑.๑(๑)) โดยให้ปรากฏสาระสำคัญและเอกสารหลักฐาน ดังนี้

ก. รายละเอียดพฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ขอรับสิทธิทั้งก่อน ขณะ และหลังเกิดเหตุ ว่า ผู้ขอรับสิทธิได้ปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.อย่างไร เสียชีวิตเพราะเหตุใดและมีสาเหตุมาจากปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.หรือไม่ อย่างไร ได้ต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามหรือไม่ อย่างไร กรณีมีผู้กระทำความชอบในคราวเดียวกันหลายคน ให้แยกพิจารณาพฤติกรรมเป็นรายบุคคลว่า ผู้ใดสมควรจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษหรือไม่ อย่างไร

ข. แผนที่ตั้งเขต โดยให้ปรากฏ

- เส้นทางและทิศทางการเดินทาง
- ตำแหน่งและระยะห่างเป็นรายบุคคล

ของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้ามขณะยิงต่อสู้กัน

- วิธีกระสุนของฝ่ายเรา และฝ่ายตรงข้าม
- สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

ค. อาวุธและกระสุนที่ฝ่ายเราใช้อย่างต่อสู้ โดยให้ระบุชนิด ขนาด ยี่ห้อ กระสุนปืนที่ใช้อย่างออกไป กระสุนปืนที่เหลือในซองกระสุนปืนหรือลูกไม่ความสามารถในการรองรับการบรรจุกระสุนในแต่ละครั้ง ให้ชัดเจนด้วยหากใช้อาวุธปืนของราชการ ให้แนบหลักฐานการเบิกจ่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตลอดจนหลักฐานการจำหน่ายกระสุนปืนประกอบการพิจารณาด้วย

(๑๒) กรณีถูกประทุษร้ายเสียชีวิตในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ หากยังไม่ชัดเจนว่าถูกประทุษร้ายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน ระวัง ชัดขวางหรือปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่ของผู้คนหรือไม่ ก็ให้ ผวจ. ผบช. หรือแม่ทัพภาค ๔ ขึ้นไป มีหนังสือรับรองเป็นหลักฐานด้วยว่า เป็นกรณีถูกประทุษร้ายโดยกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน ระวัง ชัดขวางหรือปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่ของผู้คน (กรณีนี้เป็นหลักเกณฑ์เพิ่มเติมที่ ก.บ.ท.ช.กำหนดขึ้นใช้เป็นพิเศษสำหรับเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะ) เว้นแต่ปรากฏชัดว่าเหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ สร.ฯลฯ ๒๕๒๑ ซึ่งจะต้องขอรับสิทธิตามระเบียบนั้น หรือเกิดจากเรื่องส่วนตัวซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิใดๆ

๓.๔.๑.๒(๒) การขอ พ.ส.ร. หรือเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ (กรณีสาหัส/บาดเจ็บ/ไม่บาดเจ็บแต่มีพฤติกรรมเข้าเกณฑ์ที่ ก.บ.ท.ช.กำหนด)

(๑) แบบคำขอ พ.ส.ร. (แบบ บ.ท.ช.๒) แยกเป็นรายบุคคล

(๒) หนังสือรับรองความประพฤติของผู้บังคับบัญชาว่าไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ในพึงประมาณที่กระทำความชอบ

(๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนในพึงประมาณที่กระทำความชอบ (ขอให้ดูเรื่องการออกคำสั่ง พ.ป.ผ. เพื่อป้องกันการผิดพลาดเกี่ยวกับเงินเดือนที่ใช้ในการคิดคำนวณ)

(๔) สำเนาสมุดประวัติหรือ ก.พ.๗

(๕) หลักฐานกรณีบาดเจ็บ/สาหัส

- กรณีบาดเจ็บ ให้แนบหลักฐาน คือ แบบประวัติการป่วยเจ็บและการรักษาพยาบาล (แบบ บ.ท.ช.๖) ซึ่งจะต้องปรากฏตำแหน่ง ลักษณะบาดแผล อาการบาดเจ็บ วิธีการรักษา จำนวนวันที่รักษาทั้งในและนอกสถานพยาบาล และหลักฐานการลาป่วย

- กรณีสาหัส ให้แนบหลักฐานเหมือนกรณีบาดเจ็บ และหากน่าจะมีปัญหาว่าเป็นกรณีสาหัสหรือไม่ ก็ให้สอบสวนแพทย์ด้วยว่า อาการบาดเจ็บมีลักษณะป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนา หรือประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วันหรือไม่ อย่างไร พร้อมแนบหลักฐานการลาป่วยด้วย

(๖) ผลคดีถึงที่สุดพร้อมหลักฐานประกอบ เช่น สำเนาคำพิพากษา กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าการได้รับบาดเจ็บอาจเกิดจากเรื่องส่วนตัว หรือเกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง หรือสำเนาคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการ กรณีกระทำวิสามัญฆาตกรรมโจรก่อความไม่สงบ เป็นต้น

(๘) หลักฐานการสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

ก. คำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช. พร้อมทั้งตารางการปฏิบัติหน้าที่ประกอบคำสั่ง

ข. กรณีสั่งด้วยวาจา ให้สอบสวนผู้บังคับบัญชา ยืนยัน

(๙) สำเนาสำนวนคดี (ทั้งสำนวน) และ/หรือสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ได้รับการแต่งตั้ง (ตามความจำเป็นซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๓.๔.๑.๑(๑)) โดยให้ปรากฏสาระสำคัญและหลักฐาน ดังนี้

ก. รายละเอียดพฤติการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้
ขอรับสิทธิทั้งก่อน ขณะ และหลังเกิดเหตุว่า ผู้ขอรับสิทธิได้ปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.อย่างไร บาดเจ็บ
เพราะเหตุใดและมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.หรือไม่ ได้ทำการต่อสู้กับฝ่ายตรงข้าม
หรือไม่ ด้วยอาวุธชนิดใด อย่างไร กรณีมีผู้กระทำความชอบในคราวเดียวกันหลายคน ให้แยก
พิจารณาพฤติการณ์เป็นรายบุคคลว่า ผู้ใดสมควรได้รับ พ.ส.ร.ตามระเบียบ บ.ท.ช. ข้อใด อย่างไร

ข. แผนที่ตั้งเขตแสดงพฤติการณ์ต่อสู้กับฝ่ายตรงข้าม
โดยให้ปรากฏ

- เส้นทางและทิศทางการเดินทาง
- ตำแหน่งและระยะห่างเป็นรายบุคคลของ
ฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้ามขณะยิงต่อสู้กัน
- วิธีกระสุนของฝ่ายเรา และฝ่ายตรงข้าม
- สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

ค. อาวุธและกระสุนที่ฝ่ายเราแต่ละคนใช้ยิงต่อสู้
โดยให้ระบุชนิด ขนาด ยี่ห้อ กระสุนปืนที่ใช้ยิงออกไป กระสุนปืนที่เหลือในซองกระสุนปืนหรือลูกไม่
ความสามารถในการรองรับการบรรจุกระสุนในแต่ละครั้ง ให้ชัดเจนด้วยหากใช้อาวุธปืนของราชการ
ให้แนบหลักฐานการเบิกจ่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตลอดจนหลักฐานการจำหน่ายกระสุนปืน
ประกอบการพิจารณาด้วย

(๑๐) กรณีถูกประทุษร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ หากยังไม่ชัดเจนว่าถูกประทุษร้ายจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน ระวัง ชัดขวางหรือ
ปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่ของผู้นั้นหรือไม่ ก็ให้ ผวจ. ผบช. หรือแม่ทัพภาค ๔ ขึ้น
ไป มีหนังสือรับรองเป็นหลักฐานประกอบด้วยว่า เป็นกรณีถูกประทุษร้ายจากกลุ่มผู้ก่อความไม่
สงบในพื้นที่ โดยมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน ระวัง ชัดขวางหรือปราบปราม
การก่อความไม่สงบในพื้นที่ของผู้นั้น (กรณีนี้เป็นข้อกำหนดเพิ่มเติมที่ ก.บ.ท.ช. กำหนดขึ้นใช้เป็น
พิเศษสำหรับเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะ) เว้นแต่เหตุเกิดจากการปฏิบัติ
หน้าที่ตามระเบียบ สร.ฯลฯ ๒๕๒๑ ซึ่งจะต้องขอรับสิทธิตามระเบียบนั้น หรือ เกิดจากเรื่อง
ส่วนตัวซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิใดๆ

๓.๔.๑.๒(๓) การขอรับค่าทดแทน/ค่าจัดการศพ/เงินชดเชยการ
ป่วยเจ็บเป็นรายวัน

(๑) แบบคำขอรับสิทธิ (แบบ บ.ท.ช.๓) ให้แยกเป็น
รายบุคคล

(๒) หลักฐานอื่นๆ ให้นำเรื่องการขอเลื่อนเงินเดือน
หรือการขอ พ.ส.ร. แล้วแต่กรณี มาประกอบเรื่องเพราะใช้ทำนองเดียวกัน

๓.๔.๒ การปฏิบัติภายหลังจาก ก.บ.ท.ช. มีมติ

๓.๔.๒.๑ กรณี ก.บ.ท.ช. มีมติอนุมัติเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ส.ร. หรือเงินรางวัล
สำหรับการสู้รบ

หาก ก.บ.ท.ช. อนุมัติเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ส.ร. หรือเงินรางวัล
สำหรับการสู้รบ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะส่งมติ ก.บ.ท.ช. ให้ผู้ยื่นคำขอ ๑ ชุด ผู้มีอำนาจ

สั่งเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ส.ร. หรือเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ ๑ ชุด และกรมบัญชีกลางหรือ คลังจังหวัด ๑ ชุด เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

เมื่อต้นสังกัดได้รับแจ้งมติแล้ว จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีอนุมัติเลื่อนเงินเดือน/ค่าจ้าง

ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำปี จะต้องออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้างให้ผู้นั้น (ตามแบบคำสั่งที่ ตร.กำหนดเป็นการเฉพาะ โปรดดูใน ภาคผนวก) โดยใช้ฐานเงินเดือน ณ วันเสียชีวิต หรือ ณ วันก่อนออกจากราชการ (กรณีพิจารณาต้องออกจากราชการ) มาเป็นฐานคำนวณ และให้มีผลตั้งแต่วันที่เสียชีวิต หรือวันก่อนวันออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

การขอยศเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้มีพฤติกรรมเข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้มีพฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗.๑ - ๗.๒ ตร.จะดำเนินการให้เอง ไม่ต้องเสนอขอไป

(๒) กรณีอนุมัติ พ.ส.ร.

ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี จะต้องออกคำสั่งให้ผู้นั้นได้รับ พ.ส.ร. ตามมติ (ใช้แบบคำสั่งที่ ตร.กำหนด กรุณาดูในผนวก)

การออกคำสั่ง พ.ส.ร. จะใช้เงินเดือนในปีงบประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่มาเป็นฐานคำนวณ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ของปีงบประมาณถัดไป

การออกคำสั่ง พ.ส.ร. ที่ผ่านๆ มา บางครั้งมีความคลาดเคลื่อนไป สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากขั้นและอัตราเงินเดือนในปีงบประมาณที่กระทำความขอซึ่งนำมาใช้เป็นฐานคำนวณไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งอาจเกิดจากการแก้ไขคำสั่งเงินเดือนของผู้นั้น การปรับระดับเงินเดือนให้ตรงกับขั้นยศ หรืออื่นๆ ดังนั้น ขอให้พึงระวังด้วย

กรณีเงินเดือนในระดับไม่เพียงพอคิดคำนวณ พ.ส.ร. หรือกรณีเงินเดือนเต็มขั้น จะเต็มขั้น หรือคิดแล้วมีเศษของบาท จะต่างจาก พ.ป.ผ. โดยขอให้ย้อนกลับไปดูรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนท้ายของข้อ ๓.๓.๓.๑

(๓) กรณีอนุมัติเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ (ประชาชน)

กรณีนี้มีเฉพาะประชาชนทั่วไป ในการปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่มีอำนาจออกคำสั่ง ดำเนินการออกคำสั่งให้ได้รับตามมติและดำเนินการเบิกจ่ายต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการออกคำสั่งต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปยัง ก.บ.ท.ช. (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลางหรือคลังจังหวัด และ งานความชอบกรณีพิเศษ ฝ่ายความชอบ ทพ. รวมทั้งหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒.๒ กรณี ก.บ.ท.ช. อนุมัติเงินค่าทดแทน และเงินช่วยเหลือต่างๆ

หาก ก.บ.ท.ช. อนุมัติค่าทดแทน และเงินช่วยเหลือต่างๆ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะส่งมติของ ก.บ.ท.ช. ให้ผู้เบิก กับกรมบัญชีกลาง หรือคลังจังหวัดผู้จ่าย และจะส่งคำขอคืนผู้มีอำนาจหน้าที่ยื่นคำขอ เมื่อผู้มีอำนาจหน้าที่ยื่นคำขอได้รับแจ้งมติแล้ว จะต้องเบิกจ่ายตามระเบียบของกระทรวงการคลังต่อไปโดยเร็ว

การจ่ายค่าจัดการศพ ให้จ่ายแก่หน่วยราชการ หรือบุคคลที่จัดการศพของผู้เสียชีวิต

การจ่ายเงินตามระเบียบ บ.ท.ช. ข้อ ๒๙ วรรคแรก ให้ผู้ยื่นคำขอตรวจสอบผู้มีสิทธิรับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินต่อไป การจ่ายเงิน

ตามระเบียบ บ.ท.ช. ข้อ ๒๙ วรรคหลัง ถ้ามีหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินค่าทดแทนไว้ ก็ให้จ่ายตามที่แสดงเจตนาระบุ แต่ถ้าไม่มี ให้ผู้ยื่นคำขอตรวจสอบผู้มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการสำหรับผู้ที่ได้รับบำนาญพิเศษเพื่อจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินต่อไป

เมื่อจ่ายเงินค่าทดแทนและการช่วยเหลือแล้ว ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ยื่นคำขอแจ้งไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทราบด้วย

๓.๔.๒.๓ กรณี ก.บ.ท.ช. มีมติไม่อนุมัติคำขอ หรือมีมติเป็นอย่างอื่น

บางครั้ง ก.บ.ท.ช. อาจมีมติไม่อนุมัติตามคำขอหรือมีมติเป็นอย่างอื่น เช่น ให้ออกผลคดี เป็นต้น กรณีเช่นนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะแจ้งให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ยื่นคำขอทราบเช่นเดียวกัน และผู้ยื่นคำขอดังกล่าวจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ขอรับสิทธิหรือทายาทได้ทราบต่อไปด้วย

ตารางที่ ๗

สรุปขั้นตอนการดำเนินการให้ได้รับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. (ทุกกรณี)

ลำดับ	ผู้ปฏิบัติ	การปฏิบัติ
๑	ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น	- ตรวจสอบและรวบรวมหลักฐานแล้วเสนอขอรับสิทธิตามลำดับชั้น
๒	ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าเกณฑ์ ให้เสนอเรื่องไปยัง ผบก. - หากไม่เข้าเกณฑ์ ควรสั่งระงับเรื่องไป
๓	ผบก. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าเกณฑ์ ให้เสนอเรื่องไปยัง ก.บ.ท.ช. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยใช้ แบบ บ.ท.ช.๑ (กรณีขอเลื่อนเงินเดือน), แบบ บ.ท.ช.๒ (กรณีขอรับเงิน พ.ส.ร.หรือรางวัลสำหรับการสู้รบ) และแบบ บ.ท.ช.๓ (กรณีขอรับเงินค่าทดแทนและเงินช่วยเหลือต่างๆ) - หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ ควรสั่งระงับเรื่องไป
๔	คณะอนุกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ (กรณีขอเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ส.ร.หรือเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ) และคณะอนุกรรมการพิจารณาค่าทดแทนและการช่วยเหลือ (กรณีขอรับค่าทดแทน/การช่วยเหลือ)	ตรวจสอบและพิจารณา - หากเห็นว่าเข้าหลักเกณฑ์ จะมีมติเสนอ ก.บ.ท.ช. ว่า “ควรอนุมัติ” - หากเห็นว่าไม่เข้าหลักเกณฑ์ จะมีมติเสนอ ก.บ.ท.ช. ว่า “ควรไม่อนุมัติ”
๕	ก.บ.ท.ช.	มีมติอนุมัติ/ ไม่อนุมัติ แล้วแจ้งต้นสังกัดทราบ
๖	ต้นสังกัด	- ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี(กรณีอนุมัติเลื่อนเงินเดือน) ส่วนยศและหรือเครื่องราชฯ ตร.จะดำเนินการให้แล้วจะแจ้งให้ทราบ - ออกคำสั่ง พ.ส.ร. โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี (กรณีอนุมัติ พ.ส.ร.) - ออกคำสั่งให้รับเงินรางวัลสู้รบ (กรณีอนุมัติสิทธินี้ ซึ่งจะมีเฉพาะประชาชนทั่วไป) - ส่งสำเนาคำสั่งไปยัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, กระทรวงการคลัง, งานความชอบกรณีพิเศษ ทพ. และกรมบัญชีกลางหรือคลังจังหวัด แล้วแต่กรณี และหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง - เบิกจ่ายเงินค่าทดแทน/เงินช่วยเหลือ(กรณีอนุมัติ) แล้วแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ทราบด้วย

๓.๕ สารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบ บ.ท.ช.

๓.๕.๑ ผู้ที่เคยได้รับ พ.ส.ร. และออกจากราชการไปแล้ว ต่อมาได้บรรจุกลับเข้ารับราชการ ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ พ.ส.ร.ต่อไปอีก (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร ๐๒๐๒/ว ๖๓ ลงวันที่ ๑๑ ก.ค.๑๖ เรื่อง สิทธิการรับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ ประกอบกับที่ นร ๐๒๐๑/๑๕๘๘๖ ลง ๖ ต.ค.๓๒ เรื่อง การให้เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดของผู้ขอกลับเข้ารับราชการ) และควรออกคำสั่งให้ได้รับอีกครั้ง โดยผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนประจำปี โดยอ้างที่มา คือ คำสั่งเดิม ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการเบิกจ่าย

๓.๕.๒ เงื่อนไขบางประการของการขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช.

๓.๕.๒.๑ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ หรือบำเหน็จความชอบตามระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดสำหรับเหตุการณ์เดียวกันไปแล้ว หมดสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จความชอบ ได้แก่ การเลื่อนเงินเดือน หรือ พ.ส.ร./เงินรางวัลสำหรับสู้รบ ตามระเบียบนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗)

๓.๕.๒.๒ กรณีเงินค่าทดแทนทุกชนิด หากได้รับเงินทำขวัญหรือเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันจากทางราชการไปแล้ว หมดสิทธิที่จะได้รับเงินค่าทดแทนตามระเบียบนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๒๔)

๓.๕.๒.๓ กรณี*คำรักษาพยาบาล* หากมีสิทธิได้รับตามระเบียบของทางราชการ หรือหน่วยงานอื่นแล้วจะไม่มีสิทธิรับตามระเบียบนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๒๖)

๓.๖ ข้อเปรียบเทียบระหว่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ กับระเบียบ บ.ท.ช.

ที่ผ่านๆ มาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการขอบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษของแต่ละหน่วย มักเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ กับระเบียบ บ.ท.ช. ดังนั้น จึงขอสรุปความเหมือนและความแตกต่างของระเบียบทั้ง ๒ ฉบับไว้ดังปรากฏตามตาราง และคำอธิบายท้ายตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๘

ข้อเปรียบเทียบระหว่างระเบียบ บ.ท.ช. กับ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑

ข้อเปรียบเทียบ	ระเบียบ	
	ระเบียบ บ.ท.ช.	ระเบียบ สร. ๓๓๓ ๒๕๒๑
ผู้จะได้รับสิทธิ	ข้าราชการ/พนักงานรัฐ/บุคคลทั่วไป	ข้าราชการ
ลักษณะหน้าที่	ป้องกันอภัย/รักษาความมั่นคง/รักษาความสงบเรียบร้อยของชาติ	ปราบปรามผู้กระทำความผิดทั่วไปและหน้าที่อื่นๆ
สิทธิประโยชน์	<u>บำเหน็จความชอบ</u> - เงินเดือน/ยศ/เครื่องราชฯ - พ.ส.ร./เงินรางวัลสู้รบ	<u>บำเหน็จความชอบ</u> - เงินเดือน/ยศ/เครื่องราชฯ - พ.ป.ผ.
	<u>เงินค่าทดแทน</u> - เงินทดแทนการเสียชีวิต - เงินทดแทนการออกจากราชการ - เงินทดแทนการสูญเสียอวัยวะ	ไม่มี
	<u>เงินช่วยเหลือ/สงเคราะห์</u> - ค่าจัดการศพ - เงินดำรงชีพผู้พิการขนาดหนัก - ค่ารักษาพยาบาล - เงินชดเชยการป่วยเจ็บรายวัน	ไม่มี
การบาดเจ็บจากหน้าที่แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิ	- มี ๑ กรณี คือ - อุบัติเหตุ+บาดเจ็บ (ไม่ถึงสาหัส) จากการปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช.	- มีหลายกรณี คือ (๑) ถูกกระทำ+บาดเจ็บ/สาหัส จากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ (มิใช่จากการปราบ) (๒) อุบัติเหตุ+บาดเจ็บ/สาหัส จากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ (มิใช่จากการปราบ) (๓) อุบัติเหตุ+บาดเจ็บ (ไม่ถึงสาหัส) จากการปฏิบัติหน้าที่ปราบ
ขึ้นเงินเดือน	๓ - ๙ ชั้น	๑ - ๗ ชั้น
พ.ส.ร./พ.ป.ผ.	๑ - ๔ ชั้น	๑ - ๔ ชั้น
อำนาจการให้ขอยศ	ก.บ.ท.ช. ไม่มีอำนาจ	คณะกรรมการฯ มีอำนาจ
หลักเกณฑ์การขอยศ	ขอให้ตามเงินเดือน	ขอให้ตามพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่
อำนาจการให้ขอเครื่องราชฯ	ก.บ.ท.ช. ไม่มีอำนาจ	คณะกรรมการฯ มีอำนาจ
หลักเกณฑ์การขอเครื่องราชฯ	ไม่มีกำหนดไว้ ทางปฏิบัติ ตร.จะขอให้เฉพาะเข้าเกณฑ์ข้อ ๗.๑ โดยขอให้ไม่เกิน ๒ ชั้นตรา (กรณีเหตุเกิดจากความไม่สงบใน จชต. จะขอให้ข้อ ๗.๒ ด้วย)	มีกำหนดไว้โดยมติคณะกรรมการฯซึ่งให้ขอเฉพาะพฤติกรรมเข้าเกณฑ์ข้อ ๗(๑)/๙(๑) โดยจะขอให้ไม่เกิน ๒ ชั้นตรา

ที่มา : ระเบียบ บ.ท.ช. และระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จากตารางดังกล่าว จะพบว่าระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ กับระเบียบ บ.ท.ช. มีความเหมือนกันบางประการ คือ จำนวนขั้นของ พ.ป.ผ. กับ พ.ส.ร. โดยมีขอบเขตขั้นสูงสุดและต่ำสุดเท่ากัน นอกนั้นเห็นได้ชัดว่ามีความแตกต่างกัน ดังนี้

๑. ผู้จะได้รับสิทธิ

ผู้จะได้รับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. จะเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ ลูกจ้างของรัฐ หรือบุคคลอื่นใดก็ได้ ขณะที่ผู้จะได้รับสิทธิตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ จะต้องเป็น “ข้าราชการ”

๒. ลักษณะหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบ บ.ท.ช. จะต้องเป็นการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันอธิปไตย รักษาความมั่นคง หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นหน้าที่ระดับมหภาค ขณะที่หน้าที่ตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ คงเป็นเพียงหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดทั่วไปและหน้าที่อื่นต่างๆ ไปของข้าราชการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นหน้าที่ในระดับจุลภาค และเพื่อความเข้าใจจึงขอยกตัวอย่างประกอบ ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ เจ้าหน้าที่ ตชด. ออกลาดตระเวนตามแนวชายแดนเพื่อป้องกันการรุกรานจากนอกราชอาณาจักร เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. หากระหว่างลาดตระเวนเกิดอุบัติเหตุตกเขาเสียชีวิต จะต้องขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช.

ตัวอย่างที่ ๒ เจ้าหน้าที่ ตชด. ออกลาดตระเวนตามแนวชายแดนเพื่อป้องกันการรุกรานจากนอกราชอาณาจักร ปกติเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. แต่หากระหว่างลาดตระเวนได้พบเหตุการณ์โจรกรรมรถแล้วเกิดการยิงต่อสู้กับผู้กระทำความผิดจนเสียชีวิต กรณีเช่นนี้จะต้องขอรับสิทธิตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ เพราะพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นเหตุให้เสียชีวิต เป็นกรณีปราบปรามผู้กระทำความผิดโจรกรรมรถตามปกติทั่วไป มิใช่การป้องกันหรือรักษาอธิปไตย รักษาความมั่นคง หรือความสงบเรียบร้อยของประเทศตามระเบียบ บ.ท.ช.

จากตัวอย่างที่ยกมา สรุปได้ว่า กรณีใดจะเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบใดนั้น ต้องถือตามพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นสาเหตุให้เสียชีวิต/บาดเจ็บเป็นสำคัญ ว่าเป็นเรื่องการป้องกันอธิปไตยฯ ตามระเบียบ บ.ท.ช. หรือว่าเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไป ตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑

๓. สิทธิประโยชน์

สิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. มีหลายลักษณะกว่าในระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ โดยระเบียบ บ.ท.ช. จะมีทั้งการตอบแทนในรูปบำเหน็จความชอบ ได้แก่ การเลื่อนเงินเดือน การให้ พ.ส.ร. เงินรางวัลสำหรับการสู้รบ และในรูปของค่าทดแทนกับการช่วยเหลือต่างๆ ได้แก่ เงินทดแทนการเสียชีวิต เงินทดแทนการต้องออกจากราชการ เงินทดแทนการสูญเสียอวัยวะ เงินค่าจัดการศพเงินดำรงชีพผู้ที่ต้องออกจากงาน เงินค่ารักษาพยาบาล และเงินชดเชยการป่วยเจ็บเป็นรายวัน รวมทั้งการขอยศและเครื่องราชฯ ให้เป็นกรณีพิเศษ ขณะที่ตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ จะให้สิทธิประโยชน์เฉพาะในรูปของบำเหน็จความชอบ ได้แก่ เงินเดือน ยศ เครื่องราชฯ และ พ.ป.ผ. ส่วนการทดแทนช่วยเหลือ จะต้องไปขอตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงิน ทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๔๖ แต่ก็ได้รับสิทธิไม่น้อยกว่าที่มีในระเบียบ บ.ท.ช.

๔. การบาดเจ็บจากหน้าที่แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสิทธิ

กรณีบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ บ.ท.ช. แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์จะได้รับสิทธิ มีเพียงกรณีเดียว คือ ประสบอุบัติเหตุจนได้รับบาดเจ็บ(ไม่ถึงสาหัส) จากการปฏิบัติหน้าที่ด้าน บ.ท.ช. แต่ระเบียบ สร.ฯลฯ ๒๕๒๑ มีหลายกรณี ได้แก่

๔.๑ ถูกกระทำ+บาดเจ็บ/สาหัส จากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ (มิใช่ปราบ)

๔.๒ อุบัติเหตุ+บาดเจ็บ/สาหัส จากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ (มิใช่ปราบ)

๔.๓ อุบัติเหตุ+บาดเจ็บ (ไม่ถึงสาหัส) จากการปฏิบัติหน้าที่ปราบ

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว บางท่านอาจมองว่า เป็นช่องว่างของระเบียบ แต่ความจริงแล้ว นั่นคือ หลักการอันแท้จริงของระเบียบโดยเฉพาะระเบียบ สร.ฯลฯ ๒๕๒๑ นั้น มุ่งให้บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษตอบแทนเฉพาะรายที่มีพฤติกรรมเข้มข้น คือ ปราบหรือเสี่ยงต่อชีวิตเท่านั้น ส่วนกรณีมิใช่จากการปราบปรามหรือเสี่ยงต่อชีวิต คงให้สิทธิตอบแทนเฉพาะรายที่ได้รับผลร้ายรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต/พิการจนต้องออกจากราชการ

๕. จำนวนขั้นเงินเดือน

จำนวนขั้นเงินเดือนที่จะได้รับตามระเบียบ บ.ท.ช. ต่ำสุดคือ ๓ ขั้น สูงสุด คือ ๙ ขั้น ขณะที่จำนวนขั้นตามระเบียบ สร.ฯลฯ ด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ ต่ำสุดคือ ๑ ขั้น และสูงสุดคือ ๗ ขั้น ซึ่งน้อยกว่าขั้นต่ำสุดและสูงสุดของระเบียบ บ.ท.ช.

๖. อำนาจการให้ขั้นยศ

คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ (ก.บ.ท.ช.) ตามระเบียบ บ.ท.ช. ไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติว่าจะให้ยศใดให้แก่ผู้ใด แต่คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ตามระเบียบ สร.ฯลฯ ด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ มีอำนาจอนุมัติ

๗. หลักเกณฑ์การขอยศ

ตามระเบียบ สร.ฯลฯ ด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ จะมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนถือปฏิบัติ คือ หลักเกณฑ์การให้ขั้นยศตามมติ ครม.เมื่อ ๒ ก.ค.๓๙ โดยลักษณะของเกณฑ์จะคำนึงถึงพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ กล่าวคือ ยิ่งพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่เข้มข้นมาก จะยิ่งได้รับการขอยศสูงขึ้นตามไปด้วย เช่น ต่อสู้จนเสียชีวิต จะได้รับการขอยศสูงขึ้น ๕ ขั้นยศ นับจากยศปัจจุบัน เข้าจับกุมแล้วถูกผู้กระทำผิดยิงเสียชีวิตโดยมิได้ต่อสู้เสียชีวิต จะได้รับการขอยศสูงขึ้นเพียง ๔ ขั้นยศ เป็นต้น

สำหรับระเบียบ บ.ท.ช. ปัจจุบันยังไม่มีเกณฑ์ที่ชัดเจนออกบังคับสำหรับการขอยศในทางปฏิบัติที่ผ่านๆ มา ตร.จะถือเกณฑ์ทำนองเดียวกับทหาร โดยจะขอให้ตามเงินเดือนที่ได้รับ ซึ่งหากเงินเดือนที่ได้รับปรับเทียบเข้าได้กับเงินเดือนของยศใด ก็ขอขอยศนั้นให้ ทั้งนี้ เงินเดือนที่ว่านี้จะดูจากเม็ดเงิน เช่น เงินเดือนที่ได้รับ คือ ๑๖,๘๐๐ บาท สามารถปรับเทียบเข้าได้กับเงินเดือนระดับ ส.๔ ซึ่งเป็นเงินเดือนของยศ พ.ต.อ. ก็จะขอยศ พ.ต.อ. ให้เป็นกรณีพิเศษ

๘. อำนาจการให้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ตามระเบียบ สร.ฯลฯ ด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ ก.บ.ท.ช. ตามระเบียบ บ.ท.ช. ไม่มีอำนาจ

๙. หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ มีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนให้ปฏิบัติ คือ หลักเกณฑ์ตามมติคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ โดยเกณฑ์นี้ จะขอให้เฉพาะผู้มีพฤติกรรมเข้มข้นมากที่สุด คือ เข้าเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗(๑) กรณีต่อสู้อันตรายต่อชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการ และ ๙(๑) กรณีปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตจนเสียชีวิตหรือพิการจนต้องออกจากราชการ โดยแต่เดิมจะขอให้ตามชั้นยศที่ได้รับใหม่ ตามมติที่คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบได้วางไว้ แต่ปัจจุบันจะขอให้ได้ไม่เกิน ๒ ชั้นตรา เว้นแต่ไม่เคยได้รับชั้นตราใดมาก่อน ก็จะขอชั้น บ.ม. (เพื่อให้สามารถขอพระราชทานเพลิงศพได้) ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดเมื่อปี ๒๕๕๐

สำหรับระเบียบ บ.ท.ช. ไม่มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้ การปฏิบัติที่ผ่านมา ๓๖.จะถือปฏิบัติทำนองเดียวกันกับทหาร คือ จะขอพระราชทานให้ในกรณีผู้มีพฤติกรรมเข้มข้นที่สุดในระเบียบนี้ คือ พฤติกรรมเข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗.๑ โดยขอให้ตามชั้นยศที่ได้รับใหม่ ต่อมาได้ขอให้กรณีข้อ ๗.๒ ในกรณีเหตุเกิดจากความไม่สงบใน จชต.ด้วย และปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นกรณีข้อ ๗.๑ หรือ ๗.๒ ก็จะขอให้ได้ไม่เกิน ๒ ชั้นตรา เว้นแต่ไม่เคยได้รับชั้นตราใดมาก่อน ก็จะขอชั้น บ.ม. ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดเมื่อปี ๒๕๕๐

ประเด็นที่หน่วยมักเกิดข้อสงสัย

เกี่ยวกับการเสนอขอรับสิทธิบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ

ค่าทดแทนและการช่วยเหลือ

๑. เมื่อมีเหตุการณ์เสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่เกิดขึ้น เป็นหน้าที่ของ ผู้ใดที่จะต้องดำเนินการขอรับสิทธิตามระเบียบ
- เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (ชั้นใกล้ชิดผู้มีสิทธิมากที่สุด)
๒. เมื่อมีเหตุเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นควรดำเนินการอย่างไร
- ตรวจสอบเบื้องต้นก่อนว่า เหตุเกิดจากปฏิบัติหน้าที่ด้านใด หากเป็นด้านป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของชาติ ก็ให้ไปพิจารณาขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช. แต่หากเป็นหน้าที่อื่นๆ ก็ให้ขอรับสิทธิตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๔๖
๓. การเสนอขอรับสิทธิ จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือไม่ อย่างไร
- โดยปกติ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการชั้นประมาณ ๓ คน เพื่อรวบรวมหลักฐาน (จะเรียกคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสืบสวนข้อเท็จจริง หรือตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ และจะอ้างฐานอำนาจในการออกคำสั่งหรือไม่ก็ได้ เพราะระเบียบมิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะขอเพียงแต่ให้มีการดำเนินการในรูปคณะกรรมการเพื่อให้มีน้ำหนักควรแก่การรับฟังเท่านั้น ก้พอ) เว้นแต่

(๑) เป็นเรื่องที่มีสำนวนคดีมาเกี่ยวข้องและข้อเท็จจริงในสำนวนคดีมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสินธิได้อย่างถูกต้อง โดยปราศจากประเด็นเคลือบแคลงน่าสงสัยใดๆ เช่น ยิงต่อสู้กับผู้กระทำผิดจนผู้กระทำผิดถึงแก่ความตาย (คดีวิสามัญฆาตกรรม) ซึ่งอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ยิงแล้ว ผู้ยิงสามารถขอรับสิทธิเป็น พ.ป.ผ.ตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการให้

บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ ข้อ ๑๑ ข(๓) ได้ โดยแนบสำเนาสำนวนคดีและหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องจากอัยการก็พอ หรือ

(๒) เหตุเกิดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และข้อเท็จจริงมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับการพิจารณาสิทธิได้ โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงน่าสงสัยใดๆ เช่น นำกำลังพลออกลาดตระเวนแต่งเครื่องแบบเรียบร้อย ระหว่างลาดตระเวนได้ถูกผู้ก่อความไม่สงบลอบวางระเบิดเป็นเหตุให้เสียชีวิตทันที กรณีนี้ถือว่ามี ความชัดเจนที่จะสามารถขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช.ข้อ ๗.๒ ได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารวบรวมหลักฐาน เป็นต้น

๔. กรณีมีการประกาศให้พื้นที่ใดเป็นพื้นที่ที่มีสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง ตาม พ.ร.ก.บริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ ผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งเพื่อควบคุมสถานการณ์ดังกล่าว จะถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้านความมั่นคง หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของชาติ ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะได้รับสิทธิต่างๆ ตามระเบียบ บ.ท.ช. หรือไม่ อย่างไร

- ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบดังกล่าว สามารถเสนอขอรับสิทธิตามระเบียบ บ.ท.ช.ได้

๕. การขอรับสิทธิต่างๆ ข้างต้น มีอายุความหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มีกำหนด แต่หากขอล่าช้าต้องชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทนและการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยของประเทศ พ.ศ.๒๕๒๑ (ระเบียบ บ.ท.ช.) และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนแนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

๑. งานความชอบกรณีพิเศษ ฝ่ายความชอบ ทพ. อาคาร ๑๙ ชั้น ๖ แขวงวังใหม่ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๓๘ และ ๐ ๒๒๕๒ ๔๙๒๑

๒. กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๕๑๒

*** คู่มือการขอรับสิทธิ กฎ ระเบียบ แบบฟอร์มต่างๆ ตลอดจนตัวอย่างสำนวนเรื่องการขอรับสิทธิ ดาวน์โหลดได้ที่ www.Personnel.Police.go.th (กองทะเบียนพล ตร.)

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.อ.อรรถภณ วิลารวรรณ รอง ผบก.ทพ.	มือถือ ๐๘๕-๙๙๗๗๑๗๔
๒. พ.ต.อ.วัชรธนา มีขำ ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.	มือถือ ๐๘๙-๙๒๒๒๘๒๕
๓. พ.ต.อ.บริสุทธิ์ นุศรีวอ ผกก.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ.	มือถือ ๐๘๗-๙๙๙๗๔๔๕

เอกสารประกอบการบรรยาย

กลุ่ม “งานกำลังพล”

ชุดวิชา “การลาสำหรับข้าราชการตำรวจ”

หัวข้อการบรรยาย

ประเภทการลา

บททั่วไปว่าด้วยการลา

การลาประเภทต่างๆ

- การลาป่วย
- การลาคลอดบุตร
- การลาไปช่วยเหลือภรรยาที่คลอดบุตร
- การลากิจส่วนตัว
- การลาพักผ่อน
- การลาอุปสมบทหรือประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
- การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล
- การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ
- การให้ข้าราชการของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

การลาสำหรับข้าราชการตำรวจ

ประเภทการลา

การลาของข้าราชการตำรวจ ถือเป็นปฏิบัติตามระเบียบ สร.ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๕ กำหนดการลาไว้ ๑๑ ประเภท ได้แก่

๑. การลาป่วย
๒. การลาคลอดบุตร
๓. การลาไปช่วยเหลือภรรยาที่คลอดบุตร***เพิ่มมาใหม่
๔. การลากิจส่วนตัว
๕. การลาพักผ่อน
๖. การลาอุปสมบท หรือประกอบพิธีฮัจย์
๗. การลาเข้ารับการตรวจเลือก หรือเข้ารับการเตรียมพล
๘. การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย
๙. การลาไปปฏิบัติงานองค์การระหว่างประเทศ
๑๐. การลาติดตามคู่สมรส
๑๑. ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ***เพิ่มมาใหม่

สำหรับการจ่ายเงินเดือนระหว่างลา เป็นไปตาม พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย ฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๕๕

บททั่วไปว่าด้วยการลา

๑. การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการเสนอ หรือจัดส่งใบลา อนุญาตให้ลา ให้นับต่อเนื่องกันโดยนับวันหยุดราชการที่อยู่ระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลาด้วย เช่น ขอลา ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และจันทร์ ให้นับวันเสาร์และอาทิตย์รวมเป็นวันลาด้วย จำนวน ๔ วัน แต่หากขอ ลาศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ เช่นนี้มีข้ออยู่ระหว่างวันลาประเภทเดียวกันนับไม่ได้ นับได้เพียงวันศุกร์วันเดียว

๒. การคำนวณวันลา สำหรับลาคลอดบุตร ลาอุปสมบท ลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ลาเข้ารับการตรวจเลือก เข้ารับการเตรียมพล ลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ลาไปปฏิบัติงาน ในองค์การระหว่างประเทศ และลาติดตามคู่สมรส ให้นับต่อเนื่อง

๓. การคำนวณวันลาป่วย ให้นับเฉพาะวันทำการ สำหรับวันลาป่วยตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ให้นับต่อเนื่อง

๔. การคำนวณวันลาสำหรับวันลาไปช่วยเหลือภรรยาที่คลอดบุตร วันลากิจส่วนตัวและ วันลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ

๕. การลาป่วย ลากิจส่วนตัว ซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะเป็นในปีเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าจำนวนวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตระดับใด ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต

๖. ข้าราชการที่ถูกเรียกตัวกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาให้ถือว่าการลาเป็นอัน สิ้นสุดก่อนวันเดินทางกลับ และวันราชการเริ่มต้นตั้งแต่วันออกเดินทางกลับเป็นต้นไป

๗. การลาครึ่งวันในตอนเช้า หรือตอนบ่าย ให้นับเป็นการลาครึ่งวัน (ตามประเภทของการลานั้น ๆ)

๘. ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลา หากประสงค์จะยกเลิกวันลา ให้เสนอขอยกเลิกวันลา และให้ถือว่าการลาเป็นอันสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ

๙. ผู้มีอำนาจพิจารณา หรืออนุญาตการลา จะมอบหมายหรือมอบอำนาจ ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้พิจารณาหรืออนุญาตแทนก็ได้โดยทำเป็นหนังสือ

การลาประเภทต่างๆ

การลาป่วย

๑. ให้เสนอใบลาป่วย ก่อน หรือในวันที่ลา เว้นแต่กรณีจำเป็นจะส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้

๒. ในกรณีที่ป่วยจนไม่สามารถลงชื่อในใบลาได้ ให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว

๓. การลาป่วยตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์

๔. การลาป่วยไม่ถึง ๓๐ วัน ไม่ว่าจะเป็นการลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งติดต่อกัน ผู้มีอำนาจอนุญาตจะสั่งให้มีใบรับรองแพทย์ประกอบใบลา หรือสั่งให้ไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการก็ได้

๕. ในปีงบประมาณหนึ่ง การลาป่วยธรรมดาโดยได้รับเงินเดือนไม่เกิน ๖๐ วันทำการ แต่หากต้องรักษาตัวเกินกว่า ๖๐ วันทำการ อธิบดีจะอนุญาตให้ลาป่วยต่อไปอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วันทำการ (ตาม พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕)

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร.	ตามความเห็นสมควร	
ผบช.	ไม่เกิน ๑๒๐ วัน	
ผบก.	ไม่เกิน ๖๐ วัน	
ผกก. /หน.สถานีตำรวจ	ไม่เกิน ๖๐ วัน	
สว.	ไม่เกิน ๓๐ วัน	

การลาคลอดบุตร

๑. ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาคลอดบุตรก่อนหรือในวันที่ลา กรณีไม่สามารถลงชื่อในใบลาได้ให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือส่งใบลาโดยเร็ว

๒. ข้าราชการ มีสิทธิลาคลอดบุตรโดยได้รับเงินเดือน ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๙๐ วัน (นับตามปีงบประมาณ) โดยไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์ (ตาม พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕)

๓. การลาคลอดบุตรจะลาในวันที่คลอด วันก่อน หรือหลังคลอดก็ได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน

๔. กรณีที่ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตรและได้หยุดราชการไปแล้ว แต่ไม่คลอดตามที่กำหนดไว้ สามารถขอลองวันลาคลอดบุตรได้ โดยถือเอาวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลากิจส่วนตัว

๕. การลาคลอดบุตรที่คาบเกี่ยวกับการลาประเภทใด ซึ่งยังไม่ครบกำหนดการลานั้นให้ถือว่าการลานั้นสิ้นสุดลงและนับเป็นการลาคลอดบุตรนับแต่วันที่เริ่มลาคลอดบุตร เช่น ข้าราชการสตรีอยู่ระหว่างการลาศึกษาต่อเมื่อมีครรภ์และประสงค์จะลาคลอดบุตร เมื่อได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตรได้แล้ว การลาศึกษาต่อย่อมสิ้นสุดลง แต่หากไม่ประสงค์จะให้การศึกษาต่อสิ้นสุดลง ก็ต้องใช้สิทธิการลาคลอดบุตรในระหว่างลาศึกษาต่อ

๖. หากประสงค์จะเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร สามารถลาจิจเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อไปได้อีก ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลา

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร.	ไม่เกิน ๙๐ วัน	ได้รับเงินเดือน
ผบช.	ไม่เกิน ๙๐ วัน	สามารถลาจิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องต่อไปอีกได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่ได้รับเงินเดือน
ผบก.	ไม่เกิน ๙๐ วัน	
ผกก. /หน.สถานีตำรวจ	ไม่เกิน ๙๐ วัน	
สว.	ไม่มีอำนาจ	

การลาไปช่วยเหลือภรรยาที่คลอดบุตร

๑. ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันคลอดบุตร และมีสิทธิลาได้ติดต่อกันไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๒. ต้องเป็นภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. ผู้มีอำนาจอนุญาตอาจให้แสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตด้วยก็ได้

๔. ข้าราชการซึ่งลาไปช่วยเหลือภริยาคลอดบุตรภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ภริยาคลอดบุตร ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ แต่ถ้าเป็นการลาเมื่อพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ภริยาคลอดบุตร ไม่ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลา เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปเห็นสมควรจะให้อำนาจจ่ายเงินเดือนระหว่างการลานั้นก็ได้ แต่ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร.	๑๕ วัน	ได้รับเงินเดือน
ผบช. (ได้รับมอบอำนาจจาก ผบ.ตร. ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๓๑/๒๕๕๕ ลง ๑๐ พ.ค.๒๕๕๕)	๑๕ วัน	ได้รับเงินเดือน

การลาจิสส่วนตัว

๑. ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาจิสส่วนตัวต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงหยุดราชการได้

๒. กรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรออนุญาตได้ทัน หรือไม่สามารถจัดส่งใบลาได้ก่อนให้หยุดราชการไปก่อนได้ แต่ต้องชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และจัดส่งหรือเสนอใบลาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาในวันแรกที่มาปฏิบัติงาน

๓. ข้าราชการมีสิทธิลาจิส โดยได้รับเงินเดือนปีละไม่เกิน ๔๕ วันทำการ

๔. ข้าราชการที่ลาคลอดบุตรแล้ว มีสิทธิลาจิสส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน

๕. ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาจิสส่วนตัวแล้ว หากมีราชการจำเป็น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาต จะเรียกตัวกลับมาปฏิบัติราชการก็ได้ ยกเว้น ลาจิสส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตร

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร. ผบช.	ตามที่เห็นสมควร ไม่เกิน ๔๕ วัน	- ข้าราชการลาจิสส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตร เพิ่มเติมได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่ได้ รับเงินเดือน
ผบก.	ไม่เกิน ๓๐ วัน	
ผกก./หน.สถานีตำรวจ	ไม่เกิน ๓๐ วัน	
สว.	ไม่เกิน ๑๕ วัน	

การลาพักผ่อน

๑. ในปีงบประมาณหนึ่ง ข้าราชการ มีสิทธิลาพักผ่อนได้ ๑๐ วันทำการ

๒. การสะสมวันลาพักผ่อนในปีใด ถ้ามิได้ใช้สิทธิลาพักผ่อนประจำปี หรือลาไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมกับปีต่อไปได้ แต่รวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ

๓. ผู้ที่รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี (ปีงบประมาณ) ให้มีสิทธินำวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

๔. ข้าราชการที่ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีแรกที่ได้รับการบรรจุราชการและปฏิบัติราชการยังไม่ครบ ๖ เดือน ได้แก่

- ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรก
- ผู้ลาออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว ต่อมาได้รับการบรรจุเข้ารับราชการอีก
- ผู้ลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแล้ว

ต่อมาได้บรรจุเข้ารับราชการอีกหลังจาก ๖ เดือนนับแต่วันที่ออกจากราชการ

- ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่นๆ ยกเว้น กรณีไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ (มีสิทธิลาพักผ่อนในปีงบประมาณที่ได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่บรรจุกลับ)

๕. เมื่อได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนแล้ว หากมีราชการจำเป็น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวกลับมาปฏิบัติราชการก็ได้

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร.	ตามสิทธิ	
ผบช.	ตามสิทธิ	
ผบก.	ตามสิทธิ	
ผกก. /หน.สถานีตำรวจ	ตามสิทธิ	
สว.	ตามสิทธิ	

การลาอุปสมบทหรือประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ซาอุดีอาระเบีย

๑. ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนวันอุปสมบทหรือก่อนวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ในกรณีมีเหตุพิเศษไม่สามารถยื่นใบลาก่อน ๖๐ วันได้ให้ชี้แจงเหตุผลตามความจำเป็นและให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณา

๒. การพิจารณาหรืออนุญาตให้ลาอุปสมบทให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ลาเสนอความเห็นว่าจะสมควรจะอนุญาตให้ลาอุปสมบทได้หรือไม่ โดยพิจารณาถึงหน้าที่และการงานของผู้ลาว่าจะเสียหายเพียงใดหรือไม่

๓. เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายได้อนุญาตให้ข้าราชการตำรวจลาอุปสมบทแล้ว ให้ออกหนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบทตามแบบตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบท พ.ศ. ๒๕๒๑

๔. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ต้องอุปสมบทหรือออกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มลา และต้องกลับมารายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วันนับแต่วันที่ลาสิกขา (นับวันที่ลาสิกขาเป็นวันที่ ๑) หรือวันที่เดินทางกลับถึงประเทศไทย พร้อมหนังสือรับรองจากวัด ซึ่งแสดงว่าผู้ลาได้อุปสมบทและลาสิกขาตามที่ได้รับอนุญาต

๕. กรณีที่ผู้ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลาอุปสมบท หรือได้รับอนุญาตให้ลาไปประกอบ พิธีฮัจย์หากปรากฏว่ามีปัญหาอุปสรรคทำให้ไม่สามารถอุปสมบทหรือไปประกอบพิธีฮัจย์ ให้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามปกติและขอถอนวันลาตามแบบใบขอยกเลิกวันลา พร้อมทั้งส่งหนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการอุปสมบทต่อผู้บังคับบัญชาที่พิจารณาอนุญาตเพื่ออนุญาตให้ถอนวันลา โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลาอีกส่วนตัว

๖. ให้ลาโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาไม่เกิน ๑๒๐ วัน (**ต้องรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน + ไม่เคยอุปสมบท (เว้นแต่เป็นการอุปสมบทตามมติ ครม.ที่มีให้ถือเป็นวันลา) หรือเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์มาก่อน**)

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี	ตามที่ขอลา	- มีสิทธิลาโดยได้รับเงินเดือนไม่เกิน ๑๒๐ วัน - รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน - ขณะรับราชการยังไม่เคยอุปสมบท(หรือเคยแต่เป็นการอุปสมบทตามมติ ครม.ที่มีให้ถือเป็นวันลา) หรือไม่เคยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์
ผบ.ตร.	ตามที่ขอลา	
ผบก.(ได้รับมอบอำนาจจาก ผบ.ตร.ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๗๑/๒๕๕๕ ลง ๑๐ พ.ค. ๒๕๕๕)	ตามที่ขอลา	

หมายเหตุ : การลาประเภทนี้ หากไม่นำเรื่องการรับเงินเดือนระหว่างลามาคิดแล้ว จะลากี่ครั้งๆ ละกี่วัน ก็ได้ ตามจิตศรัทธา แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาตามที่เห็นสมควรด้วย

การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

๑. การเข้ารับการตรวจเลือก หมายความว่า เข้ารับการตรวจเลือกเพื่อรับราชการเป็นทหารกองประจำการ

๒. เข้ารับการเตรียมพล หมายความว่า เข้ารับการระดมพล เข้ารับการตรวจสอบพล เข้าฝึกวิชาการทหาร หรือเข้ารับการทดสอบความพร้อมพร้อมตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๓. เมื่อได้รับหมายเรียกเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล ให้รายงานการลาต่อผู้บังคับบัญชาไม่น้อยกว่า ๔๘ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ได้รับหมายเรียกเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

๔. ให้ไปเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล ตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องรอลำสั่งอนุญาต

๕. การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือการเตรียมพลเป็นการหยุดราชการซึ่งไม่นานจนเกินไป จึงให้ลาหยุดราชการได้ แต่หากถูกเลือกแล้วถูกเกณฑ์ให้เข้ากองประจำการ (การรับราชการทหาร) ซึ่งมีกำหนดอย่างช้า ๒ ปี จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖. เมื่อพ้นจากการเข้ารับการเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล ให้มารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๗ วัน เว้นแต่กรณีจำเป็นจะขยายเวลาให้ได้แต่รวมแล้วไม่เกิน ๑๕ วัน (พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือนฯ พ.ศ.๒๕๓๕)

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี	ตามที่กำหนดในหมายเรียก	
ผบ.ตร.	ตามที่กำหนดในหมายเรียก	
ผบช.	ตามที่กำหนดในหมายเรียก	

การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

๑. การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ มี ๒ กรณี คือ

๑.๑ ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ สามารถลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

๑.๒ ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ เพราะเหตุอื่น และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าสามารถรับราชการต่อไปได้ สามารถลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ

๒. มีสิทธิลาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา ซึ่งต้องเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรการกุศลอันเป็นสาธารณณะ หรือสถาบันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการ เป็นผู้จัดหรือร่วมจัด แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๓. ให้เสนอใบลาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณา พร้อมทั้งแสดงหลักสูตรที่ประสงค์จะลา เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้

ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา	จำนวนวันลา	หมายเหตุ
นายกรัฐมนตรี/ผบ.ตร.	๑๒ เดือน	
ผบช.	๖ เดือน	

การให้ข้าราชการของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธ.ค.๒๕๕๐ เห็นชอบให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของหน่วยงานรัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม ณ สถานปฏิบัติธรรมที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ครั้งหนึ่งตลอดอายุราชการ เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน

หลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์การให้ข้าราชการสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรมถือเสมือนเป็นวันปฏิบัติราชการ

๑. ถือศีลและปฏิบัติธรรม เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม และให้ถือเป็นวันปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ จะต้องยื่นคำขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน ในกรณีที่มีเหตุพิเศษไม่อาจเสนอ

ขออนุญาตล่วงหน้าได้ ให้ชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นประกอบการขออนุญาต และให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะพิจารณาให้หรือไม่ให้ก็ได้

๒. ถือศีลแล้วต้องอยู่สำนักปฏิบัติธรรม

๓. ถือศีล ๘

๔. นุ่งขาว ห่มขาว

๕. การปฏิบัติธรรม ๒ ลักษณะ

- โจนम्म เรียกว่า นักบวช

- ไมโจนम्म เรียกว่า บวชศีลจาริณี

แนวทางปฏิบัติ

๑. ทำหนังสือขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน

๒. ตรวจสอบรายชื่อสำนักปฏิบัติธรรมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาให้การรับรอง

๓. ติดต่อขอใบสมัคร กรอกรายละเอียดแล้วยื่นใบสมัครไปที่สำนักปฏิบัติธรรมที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกแห่ง

๔. เดินทางไปปฏิบัติธรรม ที่สำนักปฏิบัติธรรม และต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดของสำนักปฏิบัติธรรม โดยเคร่งครัด

๕. รับจุฬบัตรเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาถือศีลและปฏิบัติธรรม เพื่อเป็นหลักฐานแสดงต่อผู้บังคับบัญชา และเก็บในสมุดประวัติ

๖. หน่วยงานต้นสังกัดแจ้งให้สำนักงานพระพุทธศาสนาทราบ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๕

๒. พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบท พ.ศ. ๒๕๒๑

๔. ระเบียบ ก.ต.ช.ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของ ผบ.ตร.ในฐานะอธิบดีหรือแทน ผบ.ตร. พ.ศ.๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๕

๕. ป. ไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๒๑ ว่าด้วย การลาของข้าราชการตำรวจ

๖. ประกาศ สนง.พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในการให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรมในสำนักปฏิบัติธรรมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรับรอง

๗. คำสั่ง ตร. ที่ ๒๗๑/๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจพิจารณาและอนุญาตการลาของข้าราชการตำรวจและลูกจ้างประจำ

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. (งานการลา/ให้ออก) โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๖๒-๓ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๑๕๘๓

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.ท.หญิง ลิปดาวรรณ เพชรสังหาร รอง ผกก.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. มือถือ ๐๘๕-๘๒๗-๗๕๔๔

๒. พ.ต.ท.พิษณุ กุศลสารทูล สว.ฝ่ายความชอบ ทพ. มือถือ ๐๘๑-๓๑๒-๔๐๑๐

----- จบ -----

เอกสารประกอบการบรรยาย
กลุ่ม “งานกำลังพล”
ชุดวิชา “การสงเคราะห์ข้าราชการกรณีป่วยเจ็บ
/บาดเจ็บจากหน้าที่”

หัวข้อการบรรยาย

การสงเคราะห์ด้วยการอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบกำหนด (เกินกว่า ๑๒๐ วันทำการ) และได้รับเงินเดือนเต็มระหว่างที่ลา

- หลักเกณฑ์การสงเคราะห์ โดยอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบว่าด้วยการลา กำหนด และให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเต็มในระหว่างที่ลา

- ขั้นตอนการขอสงเคราะห์โดยการขออนุญาตลาเกินกว่าที่ระเบียบว่าด้วยการลา กำหนด และให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเต็มระหว่างที่ลา/เอกสารประกอบ

การสงเคราะห์โดยอนุมัติให้รับราชการต่อไปในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสม

- หลักเกณฑ์การสงเคราะห์ โดยการอนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย

- ขั้นตอนการขอสงเคราะห์ โดยการขออนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย/ เอกสารประกอบ

สารพันปัญหาการสงเคราะห์ฯ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

การสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับบาดเจ็บ/ป่วยเจ็บ เนื่องจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่

ข้าราชการซึ่งได้รับอันตราย(บาดเจ็บ) หรือป่วยเจ็บ เนื่องจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ จะได้รับสิทธิสงเคราะห์ช่วยเหลือจากภาครัฐในรูปแบบต่างๆ หลายประการ เช่น รัฐออกค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทั้งหมด การอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบการลากำหนดโดยให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเต็มในระหว่างที่ลานั้น การอนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย ในกรณีพิการทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นได้ (ซึ่งทำให้ขาดคุณสมบัติในการรับราชการตำรวจตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามการเป็นข้าราชการตำรวจ ปกติต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน) หากยังพอปฏิบัติงานในบางตำแหน่งหน้าที่ได้และเจ้าตัวสมัครใจที่จะรับราชการต่อไป ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ.๒๔๙๘ ปัจจุบันคือ ฉบับ พ.ศ.๒๕๔๖ (ให้ยกเลิกฉบับ พ.ศ.๒๔๙๘) แต่ในที่นี่ จะขอกล่าวเพียง ๒ ประการ ได้แก่

๑. การอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบว่าด้วยการลา กำหนด และให้มีสิทธิรับเงินเดือนเต็มในระหว่างที่ลานั้น (ม.๗)

๒. การอนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย กรณียังสามารถปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ได้และสมัครใจรับราชการต่อไปในตำแหน่งหน้าที่อื่นนั้น (ม.๘) (ไม่เช่นนั้นต้องสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน)

การสงเคราะห์ด้วยการอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบกำหนด (เกินกว่า ๑๒๐ วันทำการ) และให้รับเงินเดือนเต็มระหว่างที่ลา

๑. หลักเกณฑ์การสงเคราะห์ โดยอนุญาตให้ลาเกินกว่าที่ระเบียบว่าด้วยการลา กำหนด และให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเต็มในระหว่างที่ลา

- เป็นข้าราชการ ซึ่งได้รับอันตราย (บาดเจ็บ) หรือป่วยเจ็บ โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็หน้าทีด้านใดก็ตาม

๒. ขั้นตอนการขอสงเคราะห์โดยการขออนุญาตลาเกินกว่าที่ระเบียบว่าด้วยการลา กำหนด และให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเต็มระหว่างที่ลา/ เอกสารประกอบ

หน่วยต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น (ไม่ต้องอ้างฐานอำนาจตามกฎหมาย) เพื่อพิจารณาให้ได้ว่าความเป็นกรณีบาดเจ็บหรือป่วยเจ็บ โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือไม่ อย่างไร หากเกิดจากหน้าที่ ให้เสนอเรื่องตามลำดับชั้นพร้อมเอกสารหลักฐานตามที่กำหนดดังต่อไปนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน สกพ.) เพื่อพิจารณานำเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัด (นายกรัฐมนตรี) พิจารณาอนุญาต ต่อไป

- (๑) คำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่
- (๒) รายงานประจำวันการออกไปปฏิบัติหน้าที่
- (๓) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
- (๔) สำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่
- (๕) บันทึกปากคำผู้บังคับบัญชา และผู้เกี่ยวข้อง
- (๖) หลักฐานการได้รับอนุญาตให้ลาป่วยเพื่อรักษาพยาบาลเพราะเหตุได้รับอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติหน้าที่ (ห่าง ๑๒๐ วันทำการแรก หลังเกิดเหตุ)
- (๗) ใบแสดงความเห็นแพทย์ที่ทางราชการรับรอง
- (๘) สำเนารายงานการสอบสวน หรือสำเนาสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือสำเนาคำพิพากษาคดี ในกรณีถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายจากการกระทำผิดอาญาของผู้หนึ่งผู้ใด
- (๙) สำเนาหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น คำสั่งอนุญาตให้ออกจากราชการ, หลักฐานยืนยันว่า ผู้นั้นได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการหลังจากได้รับการรักษาจนหายแล้ว หลักฐานการได้รับเงินช่วยเหลือ, แผนที่เกิดเหตุ เป็นต้น

การสงเคราะห์โดยอนุมัติให้รับราชการต่อไปในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสม

๑. หลักเกณฑ์การสงเคราะห์ โดยการอนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย

- ข้าราชการที่จะได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ๔ ประการ ได้แก่

๑.๑ ได้รับบาดเจ็บ/ป่วยเจ็บ เนื่องจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่

๑.๒ ส่งผลให้พิการ/ทุพพลภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นได้ (กรณีเช่นนี้ ถือเป็นกรณขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นข้าราชการตำรวจ ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีคำสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ)

๑.๓ ยังพอปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่เหมาะสมกับร่างกายได้

๑.๔ สมควรใจที่จะรับราชการต่อไป

หมายเหตุ : ๑. กรณีมิได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ จะไม่ได้รับสิทธินี้ จะต้องสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ เท่านั้น

๒. กรณีเป็นไปตามข้อ ๑.๑ - ๑.๓ แต่ไม่สมควรใจรับราชการต่อ ตามข้อ ๑.๔ ต้องสั่งให้ออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ เช่นเดียวกัน

๓. กรณีได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมฯ แล้ว ต่อมาเมื่อ ออกจากราชการ เช่น เกษียณ ลาออก เป็นต้น จะได้รับเงิน “บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ” ตามที่ กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ เป็นของแถม เพื่อยังชีพ อีกส่วนหนึ่งด้วย นอกเหนือจากบำเหน็จ หรือบำนาญตามปกติ ที่จะพึงได้รับตามสิทธิอยู่แล้ว แต่บำนาญพิเศษที่ว่านี้ (ถือเป็นบำนาญพิเศษตาม กฎหมายเฉพาะ คือ ตาม พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ) จะใช้ฐานเงินเดือน ณ วันเกิดเหตุ เป็นฐานคำนวณ มิได้ใช้เงินเดือนสุดท้ายเมื่อพ้นราชการ เป็นฐานคำนวณ แต่อย่างใด

๒. ขั้นตอนการขอสงเคราะห์ โดยการขออนุมัติให้รับราชการต่อไปได้ในตำแหน่ง หน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย/เอกสารประกอบ

หน่วยต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น (ไม่ต้องอ้างฐานอำนาจตาม กฎหมาย) เพื่อพิจารณาให้ความว่า เป็นกรณีบาดเจ็บหรือป่วยเจ็บโดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติ ราชการตามหน้าที่หรือไม่ หากเกิดจากหน้าที่แล้วทำให้พิการ/ ทุพพลภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นได้หรือไม่ หากใช้แล้วยังพอปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่เหมาะสม กับร่างกายได้หรือไม่ หากพอปฏิบัติได้แล้วเจ้าตัวสมัครใจที่จะรับราชการต่อไปหรือไม่ หากเป็นไปตาม เงื่อนไขดังกล่าวทุกประการ ให้เสนอเรื่องตามลำดับชั้นพร้อมเอกสารหลักฐานตามที่กำหนดดังต่อไปนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน สกพ.) เพื่อพิจารณานำเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัด (นายกรัฐมนตรี) พิจารณาอนุมัติให้คง อยู่รับราชการต่อไป

(๑) คำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่

(๒) รายงานประจำวันการออกไปปฏิบัติหน้าที่

(๓) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

(๔) สำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าเกิด จากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่

(๕) บันทึกปากคำผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง

(๖) หลักฐานการได้รับอนุญาตให้ลาป่วยเพื่อรักษาพยาบาลเพราะเหตุได้รับอันตราย หรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติหน้าที่

(๗) ใบแสดงความเห็นแพทย์ที่ทางราชการรับรอง (ให้ลงความเห็นเกี่ยวกับอาการ ป่วยเจ็บของผู้นั้นโดยละเอียดชัดเจนว่าผู้นั้นพิการ (เสียอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือเสียไป จากสภาพเดิม) หรือทุพพลภาพ (หย่อนกำลังที่จะประกอบกรงาน) สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการใน ตำแหน่งซึ่งปฏิบัติอยู่ในขณะได้รับอันตราย หรือตำแหน่งหน้าที่อื่นใดได้หรือไม่

(๘) บันทึกแสดงความสมัครใจอยู่รับราชการต่อไปของข้าราชการตำรวจผู้นั้น

(๙) หลักฐานยืนยันว่าผู้นั้นได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการหลังจากได้รับการรักษา จนหายแล้ว

(๑๐) หลักฐานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ที่เหมาะสมกับสภาพ ร่างกาย

(๑๑) สำเนารายงานการสอบสวน หรือสำเนาสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือสำเนาคำพิพากษาคดี ในกรณีถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายจากการกระทำผิดอาญาของผู้หนึ่งผู้ใด

(๑๒) หนังสือชี้แจงเหตุผลการดำเนินการล่าช้า ในกรณีที่มีการเสนอขออนุมัติ ย้อนหลังเกินกว่า ๓ ปี

(๑๓) สำเนาหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น คำสั่งอนุญาตให้ออกจากราชการ, หลักฐานการได้รับเงินช่วยเหลือ, แผนที่เกิดเหตุ เป็นต้น

สารพันปัญหา

- ถาม คำว่า “เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายความว่าอย่างไร.....
- ตอบ มีความหมายเหมือนกับที่อยู่ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ขอให้ไปดูในเรื่อง “การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษสำหรับข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต/บาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่”
- ถาม หากเกิดเหตุในปี พ.ศ.๒๕๔๐ และปัจจุบันใช้ พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ ปี พ.ศ.๒๕๔๖ จะสามารถขอสงเคราะห์ได้หรือไม่
- ตอบ แม้ว่าปัจจุบันจะใช้ พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ ปี พ.ศ.๒๕๔๖ แต่ขณะเกิดเหตุ พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ ปี พ.ศ.๒๕๔๘ ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ ก็ให้ใช้กฎหมายที่บังคับใช้ขณะเกิดเหตุคือฉบับปี พ.ศ.๒๕๔๘
ดังนั้น จึงสามารถขอสงเคราะห์ฯ ได้ตาม พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ ปี พ.ศ.๒๕๔๘
- ถาม หากปัจจุบันได้ลาออกจากราชการไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการสงเคราะห์ฯ จะสามารถขอสงเคราะห์ฯ ย้อนหลังไปขณะยังไม่ได้ออกจากราชการหรือไม่ และหากไม่ขอสงเคราะห์ฯ จะมีผลประการใดหรือไม่
- ตอบ แม้ว่าจะได้ออกจากราชการไปแล้ว แต่ขณะเกิดเหตุยังไม่ได้รับการสงเคราะห์ฯ ก็ขอสงเคราะห์ฯย้อนหลังได้ และสมควรที่จะขอสงเคราะห์ฯ ย้อนหลัง เนื่องจากจะมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษตาม พ.ร.บ.สงเคราะห์ฯ อีกกรณีหนึ่ง
- ถาม หากเอกสารที่ต้องใช้ในการขอสงเคราะห์ฯ เช่น ใบลาป่วย หรือหนังสือที่มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่สูญหาย จะทำอย่างไร
- ตอบ ให้ต้นสังกัดเดิมในขณะนั้น ออกหนังสือรับรองการลาป่วย หรือการกลับมาปฏิบัติหน้าที่แล้วแต่กรณี แทนการใช้เอกสารดังกล่าว

- ถาม กรณีเสนอขอสงเคราะห์เพื่อให้ลาป่วยโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาพิจารณาอย่างไร
- ตอบ ให้พิจารณาว่าลาป่วยเกิน ๑๒๐ วันทำการหรือไม่ หากยังไม่เกิน ๑๒๐ วันทำการ ให้พิจารณาสั่งจ่ายเงินเดือน ตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปีฯ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งให้อำนาจผู้บังคับบัญชาระดับอธิบดี (กรณีหน่วยระดับ บช. ผบช.ใช้อำนาจนี้แทน ผบ.ตร.ได้ตามระเบียบ ก.ต.ช.ฯ) เป็นผู้อนุมัติในการจ่ายเงินเดือน แต่หากเกินกว่า ๑๒๐ วันทำการ จะต้องถูกระงับการจ่ายเงินเดือนในส่วนที่เกิน ๑๒๐ วันทำการ ก็ให้ใช้สิทธิในการสงเคราะห์ฯ ให้ลาป่วยโดยได้เงินเดือนเต็มระหว่างลาป่วย
- ถาม อาการบาดเจ็บอย่างไร จึงจะสามารถขอรับการสงเคราะห์ให้คงอยู่รับราชการต่อไปได้
- ตอบ ต้องถึงขั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นได้ แต่ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ได้***

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗
๒. พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ.๒๕๔๖ (ใช้บังคับตั้งแต่ ๑ ม.ค.๒๕๔๗)
๓. พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ.๒๕๔๘ (ใช้บังคับตั้งแต่ ๒๖ ม.ค.๒๕๔๘ - ๓๑ ม.ค.๒๕๔๖)
๔. กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗
๕. กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙
๖. หนังสือ ตร.ที่ ๐๖๒๑.๑๓/๑๓๐๔๓ ลง ๓๑ ต.ค.๒๕๒๗ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการลาป่วยเนื่องจากการปฏิบัติราชการ
๗. หนังสือ ตร.ที่ ๐๕๕๗.๑๒๕/๘๖๐๗ ลง ๑๕ มิ.ย.๒๕๓๕ เรื่อง แนวทางดำเนินการต่อข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บจนพิการหรือทุพพลภาพเพราะเหตุปฏิบัติราชการ
๘. หนังสือ ตร.ที่ ๐๕๕๗.๑๒๕/๑๘๒๒๐ ลง ๑๖ ธ.ค.๒๕๓๕ เรื่อง การดำเนินการต่อข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ
๙. หนังสือ ตร.ที่ ๐๕๒๒.๓๒๕/๑๓๕๙๐ ลง ๒๒ ก.ย.๒๕๓๖ เรื่อง การขอสงเคราะห์ให้ข้าราชการตำรวจที่ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการคงอยู่รับราชการ
๑๐. แนวทางการพิจารณาประกอบบันทึก ตร.ที่ ๐๖๒๑.๑๓/๓๑๑๖ ลง ๑๒ มี.ค.๒๕๒๗ ว่าการได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บใดจึงจะถือว่าเป็นการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ซึ่งจะได้รับการสงเคราะห์ตาม พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการฯ
๑๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๐ ก.ค.๒๕๔๗ กำหนดเป็นหลักการมอบหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาแทนในกรณีเรื่องที่เป็นอำนาจการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตาม พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ.๒๕๔๘ ก่อนที่มีการบังคับใช้ พ.ร.บ.สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ.๒๕๔๖

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

- ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. (งานการลา/ให้ออก) โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๖๒-๓

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.อ.บริสุทธิ์ นุศรีวอ ผกก.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ. มือถือ ๐๘๒-๙๕๔-๓๒๒๖

๒. พ.ต.ท.หญิง ลิปดาวรรณ เพชรสังหาร รอง ผกก.ฝ่ายประวัติบุคคล ทพ.

มือถือ ๐๘๕-๘๒๗-๗๕๔๔

๓. พ.ต.ท.พิษณุ กุศลสารทูล สว.ฝ่ายความชอบ ทพ. มือถือ ๐๘๑-๓๑๒-๔๐๑๐

----- จบ -----

เอกสารประกอบการบรรยาย
กลุ่ม “งานกำลังพล”
ชุดวิชา “การบรรจุทายาทเข้ารับราชการตำรวจ”

หัวข้อการบรรยาย

หลักเกณฑ์การบรรจุทายาท

ขั้นตอนการขอรับการบรรจุ/เอกสารประกอบ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญ

การบรรจุทายาทข้าราชการตำรวจ ซึ่ง “เสียชีวิต/พิการทพพลภาพจนถูกให้ออกจากราชการ” เข้ารับราชการตำรวจ

การบรรจุทายาทข้าราชการตำรวจที่ถึงแก่ความตาย/พิการทพพลภาพจนถูกให้ออกจากราชการ เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการให้ความช่วยเหลือข้าราชการตำรวจอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือนร้อนของครอบครัว และเพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีหลักเกณฑ์และวิธีการโดยสรุป ดังนี้

หลักเกณฑ์การบรรจุทายาท

๑. กรณีที่จะได้รับสิทธิพิจารณาบรรจุ

การบรรจุทายาทข้าราชการตำรวจซึ่งเสียชีวิต/พิการทพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ (มีคำสั่งให้ออกจากราชการ) เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จำแนกได้เป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ คือ เกิดจากการต่อสู้/ถูกประทุษร้าย/ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นการเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต จะต้องทดสอบความรู้ความสามารถทั่วไป โดยเปิดสอบเดือนละ ๑ ครั้ง และผลการสอบต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ จึงจะได้รับสิทธิบรรจุ

กลุ่มที่ ๒ คือ เกิดจากอุบัติเหตุ/ป่วยเจ็บ จะทดสอบความรู้ความสามารถทั่วไป โดยเปิดสอบปีละ ๑ ครั้ง พร้อมกำหนดโควตาที่จะรับบรรจุในปีนั้นๆ ไว้ด้วย และต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ภายใต้อัตราที่กำหนด (ปีหนึ่งๆ จะกำหนดโควตาไว้ประมาณ ๕๐-๑๐๐ คน)

๒. ลำดับทายาทที่จะได้รับการพิจารณา

ทายาท (ตามกฎหมาย) จำนวน ๑ คน ตามลำดับ คือ

๒.๑ บุตร (สืบสายโลหิต) หากมีหลายคน ให้พิจารณาบรรจุผู้มีอายุสูงกว่า

๒.๒ สามี หรือภรรยา โดยชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีไม่มีบุตร หรือมีแต่บุตรขอสละสิทธิ หรือไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะบรรจุเข้ารับราชการได้

๒.๓ บุตรบุญธรรม ซึ่งมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมไว้ก่อนเสียชีวิต หรือสามี หรือภรรยา โดยพฤตินัย ซึ่งอยู่กินฉันท์สามีภรรยาโดยเปิดเผย ตามลำดับ

ทั้งนี้ หากไม่มีลำดับ ๑ - ๓ จะพิจารณาจาก “พี่น้องร่วมบิดามารดา” เดียวกัน ตามลำดับอายุ

ขั้นตอนการขอรับการบรรจุ/เอกสารประกอบ

๑. การยื่นเรื่องขอรับการบรรจุ

- ผู้มีสิทธิยื่นเรื่องผ่านต้นสังกัด หรือยื่นที่ฝ่ายบรรจุ ทพ.ก็ได้ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่กำหนด เพื่อหน่วยต้นสังกัดจะได้เสนอไปยัง ตร.เพื่อพิจารณา

๒. เอกสารประกอบเรื่อง

- แบบยื่นเรื่องขอรับการบรรจุตามที่กำหนด
- หลักฐานการสำเร็จการศึกษา
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนามรณบัตร (กรณีเสียชีวิต) หรือสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการ (กรณีพิการ
ทุพพลภาพจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้) แล้วแต่กรณี
- สูติบัตร (ถ้ามี)
- ผลการอนุมัติบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ กรณีเสียชีวิต/ พิการทุพพลภาพจนไม่
สามารถรับราชการต่อไปได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความไม่สงบใน จชต.
ให้นำผลการพิจารณาของคณะกรรมการที่หน่วยต้นสังกัดแต่งตั้งขึ้น มาประกอบการพิจารณาแทนได้
โดยไม่ต้องรอผลการอนุมัติบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุ
เข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๕
๒. หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๖.๓๓๒/๒๙๒ ลง ๑๕ ม.ค.๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ
ในการรับสมัครทายาทของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการเข้ารับ
ราชการตำรวจ
๓. หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๖.๓๓๑/ว ๙๖๗๑ ลง ๓๑ ต.ค.๒๕๔๔ เรื่อง เพิ่มเติมหลักเกณฑ์
การบรรจุทายาทของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการเข้ารับราชการ
ตำรวจ
๔. หนังสือ ตร.ที่ ตช ๐๐๐๖.๓๓๑/๙๐๙๙ ลง ๑๕ ม.ค.๒๕๔๔ เรื่อง การบรรจุทายาท
ข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานการณ์การก่อความไม่สงบใน
เขตพื้นที่ จว.ชายแดนภาคใต้
๕. อนุมัติหลักการ ตร.ลง ๒๒ มิ.ย.๒๕๔๔ ท้ายหนังสือ สกพ.ที่ ๐๐๐๙.๒๔๒/๔๘๓๖
ลง ๑๖ มิ.ย.๒๕๕๔ เรื่อง การแก้ไขหลักเกณฑ์การบรรจุทายาทของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิต
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ พร้อมแบบคำร้อง
๖. อนุมัติหลักการ ตร.ลง ๒๗ ธ.ค.๒๕๔๕ ท้ายหนังสือ สกพ.ที่ ๐๐๐๙.๒๔๑/๑๒๒๕๓
ลง ๑๘ มิ.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การทดสอบความรู้ความสามารถทั่วไปให้แก่ทายาทของข้าราชการตำรวจที่
เสียชีวิต หรือพิการ หรือทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้และถูกสั่งให้ออกจาก
ราชการเพราะเหตุแห่งความพิการหรือทุพพลภาพนั้น เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ กรณีเกิด
จากการปะทะ ต่อสู้ หรือถูกประทุษร้าย
๗. อนุมัติหลักการ ตร.ลง ๒๗ ก.พ.๒๕๕๖ ท้ายหนังสือ บช.ศ.ที่ ๐๐๓๔.๕๓๒/๕๐๘
ลง ๑๙ ก.พ.๒๕๕๖ เรื่อง รายงานผลกำหนดแนวทางวิธีการคัดเลือกทายาทกลุ่มที่ได้รับความชอบ
กรณีพิเศษที่ภารกิจและพฤติกรรมที่ปฏิบัติอันเป็นเหตุให้เสียชีวิต พิการ หรือทุพพลภาพจนไม่
สามารถรับราชการต่อไปได้อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (เพิ่มเติม)

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

- ฝ่ายบรรจุ ทพ. อาคาร ๑๙ ชั้น ๗ ถนนพระรามที่ ๑ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
๑๐๓๓๐ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๔๘ , ๐ ๒๒๕๑ ๘๖๖๔ และ ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๗๗-๘

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.อ.เจษฎา วังศเมธีกูร ผกก.ฝ่ายบรรจุ ทพ.	มือถือ ๐๘๙-๗๖๒-๙๐๘๖
๒. พ.ต.ท.ไพโรจน์ มะโนพันธ์ รอง ผกก.ฝ่ายบรรจุ ทพ.	มือถือ ๐๘๙-๒๐๑๔๐๕๐

----- จบ -----

เอกสารประกอบการบรรยาย
กลุ่ม “งานกำลังพล”
ชุดวิชา “การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ”

หัวข้อการบรรยาย

- หลักการในการประเมิน
- คำนิยาม
- ขั้นตอนและวิธีการประเมิน
- หัวข้อในการประเมินผลในปัจจุบัน
- การแบ่งกลุ่มผลการประเมิน
- การส่งและจัดเก็บเอกสารผลการประเมิน
- การประเมินกรณีอื่น ๆ
- กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินนี้
- กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม
- ผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๑. หลักการในการประเมิน

๑.๑ ปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน

๑.๑ ผลการปฏิบัติราชการ

๑.๒ ความสามารถเชิงสมรรถนะ

๑.๒ การกำหนดตัวชี้วัดและข้อตกลง

ตร.กำหนดตัวชี้วัดและข้อตกลงที่ใช้สำหรับการประเมิน เพื่อนำไปใช้ในการประเมินข้าราชการ ดำรงทุกระดับตั้งแต่ ผบ.ตร. ถึง ผบ.หมู่ โดยแยกเป็นข้อตกลงฝ่ายปฏิบัติการ หมายถึง ข้อตกลงที่ใช้ประเมิน ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานป้องกันและปราบปราม สายงานสืบสวน สายงานสอบสวน สายงานจราจร และข้อตกลงฝ่ายอำนวยการ หมายถึง ข้อตกลงที่ใช้ประเมินข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงาน อำนวยการและสนับสนุน ทั้งนี้ ให้ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินทำความตกลงในรายละเอียดให้ชัดเจน

๑.๓ การประเมินข้าราชการตำรวจให้ดำเนินการ

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้รับการประเมินขึ้นไป ๑ ระดับ เป็นผู้ประเมิน และผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ประเมิน ๑ ระดับ เป็นผู้ตรวจสอบ

๑.๔ การรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล

ให้มีการบันทึก รายงาน รวบรวม จัดเก็บข้อมูลหลักฐานผลการปฏิบัติราชการและผลการประเมินไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สำหรับใช้เป็นข้อมูลหลักฐานในการประเมินแทนการใช้ดุลยพินิจ

๑.๕ การนำผลการประเมินไปใช้

ให้นำผลการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาบริหารงานบุคคลของ ตร. ให้เกิดความเป็นธรรม เช่น การพิจารณาเลื่อนเงินเดือน การพิจารณาแต่งตั้งตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับ สว. - จตช. และ รอง ผบ.ตร. เป็นต้น

๒. คำนิยาม

๒.๑ การประเมิน หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติราชการและความสามารถเชิงสมรรถนะและให้หมายความรวมถึงการตรวจสอบและรับรองผลการประเมินของผู้ตรวจสอบด้วย

๒.๒ ผลการปฏิบัติราชการ หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมินตามอำนาจหน้าที่และที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

๒.๓ ความสามารถเชิงสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะผู้ปฏิบัติราชการซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้ข้าราชการตำรวจสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ

๒.๔ ผู้รับการประเมิน หมายถึง ข้าราชการตำรวจระดับ ผบ.หมู่ ขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจที่อยู่ในหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินนี้ สำหรับลูกจ้างประจำให้ประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒.๕ ผู้ประเมิน หมายถึง ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้รับการประเมินขึ้นไป ๑ ระดับ หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชา ดูแล สั่งการ ควบคุมการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมิน

๒.๖ ผู้ตรวจสอบ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ประเมิน ๑ ระดับ หรือผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชา ดูแล สั่งการ ควบคุมการปฏิบัติราชการของผู้ประเมิน

๒.๗ ตัวชี้วัด หมายถึง ปัจจัยที่ ตร. กำหนดขึ้น เพื่อนำมาใช้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติราชการและใช้วัดคุณภาพของความสามารถเชิงสมรรถนะ

๒.๘ ข้อตกลง หมายถึง มาตรฐานระดับคุณภาพของตัวชี้วัด ที่ ตร. กำหนดขึ้น ให้ผู้รับการประเมิน นำหลักฐานการปฏิบัติราชการตามข้อตกลงมาแสดง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ

๒.๙ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งประจำ หมายถึง ข้าราชการตำรวจที่ประจำ ตร. หรือส่วนราชการใดตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำ ตร. หรือส่วนราชการใด หรือสำรองราชการในส่วนราชการใด และข้าราชการตำรวจที่มีตำแหน่งประจำ เช่น รอง ผบช.ประจำ สง.ผบ.ตร., ผบช.ประจำ บช. หรือ ผบ.หมู่ ประจำ บก. หรือ บช. เป็นต้น

๓. ขั้นตอนและวิธีการประเมิน

๓.๑ ให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ปีละ ๒ ครั้ง ตามรอบระยะเวลาการประเมิน คือ

- ครั้งที่ ๑ ให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ระหว่างวันที่ ๑ ต.ค. - ๓๑ มี.ค. ของปีถัดไป

- ครั้งที่ ๒ ให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ระหว่างวันที่ ๑ เม.ย. - ๓๐ ก.ย. ของปีเดียวกัน

๓.๒ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจและหน่วยงาน ในหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินนี้ให้หมายความรวมถึงตำแหน่งเทียบเท่ากับตำแหน่งนั้น และหน่วยงานหรือกลุ่มงานเทียบเท่ากับหน่วยงานด้วย เช่น ตำแหน่ง ผบช. หมายความว่า ตำแหน่ง ลก.ตร. และ รพ.ตร. เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับ บช. เป็นต้น

๓.๓ ให้ข้าราชการตำรวจในสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่ ผบ.ตร. - ผบ.หมู่ นำแบบประเมินและรายละเอียดที่กำหนดไว้ใน ผนวก ก และข้อตกลงฝ่ายอำนวยการมาใช้เป็นแนวทางในการประเมิน สำหรับ รอง ผกก. ลงมา ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานป้องกันปราบปราม สายงานสืบสวน สายงานสอบสวน สายงานจราจร ให้นำแบบประเมินและรายละเอียดที่กำหนดไว้ใน ผนวก ก และข้อตกลงฝ่ายปฏิบัติการมาใช้เป็นแนวทางในการประเมิน

๓.๔ การดำเนินการก่อนการประเมิน

๓.๔.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานตั้งแต่ระดับ รอง สว. ขึ้นไป ดำเนินการออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบและการปกครองบังคับบัญชาให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดรูปแบบ และระยะเวลาการรายงานผลการปฏิบัติราชการ โดยใช้แบบรายงานตาม ผนวก ข

๓.๔.๒ ให้ผู้รับการประเมินมีหน้าที่บันทึกและรายงานผลการปฏิบัติราชการนำเสนอผู้ประเมิน และผู้ตรวจสอบ ตามรูปแบบและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในคำสั่งตามข้อ ๓.๔.๑ พร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการ เช่น เอกสาร ภาพถ่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๓.๔.๓ ให้ผู้ประเมินและผู้ตรวจสอบ พิจารณาตรวจสอบและลงนามรับรองรายงานผลการปฏิบัติราชการที่ผู้รับการประเมินเสนอพร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการ แล้วส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

รวบรวมนไว้เป็นหลักฐาน นอกจากนี้ให้ผู้รับการประเมินเก็บสำเนาไว้กับตัวเอง จำนวน ๑ ชุด เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการประเมินหรือกรณีมีการร้องทุกข์

๓.๔.๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานระดับต่ำสุดของผู้รับการประเมิน ซึ่งได้แก่ งาน, กก. จัดเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่รวบรวมผลการปฏิบัติราชการพร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการของผู้รับการประเมิน ที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ประเมินและผู้ตรวจสอบ

๓.๕ การดำเนินการขณะประเมิน

๓.๕.๑ ผู้ประเมิน ดำเนินการดังนี้

๓.๕.๑.๑ ให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมิน ตามแบบและข้อตกลงที่ ตร. กำหนด ทั้งนี้ ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาจากรายงานผลการปฏิบัติราชการและหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการให้ตรงกับตัวชี้วัดและข้อตกลงที่ใช้ประเมินตามที่ ตร. กำหนด และพึงพิจารณาด้วยความระมัดระวัง ละเอียดรอบคอบทุกหัวข้อ หากมีการขุด ลบ ชิด ข่า ที่ใด ให้ผู้ประเมินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

๓.๕.๑.๒ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมิน เช่น การชมเชย การปฏิบัติราชการ คำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติราชการให้มีสมรรถนะและผลสัมฤทธิ์ของงานดียิ่งขึ้น เป็นต้น

๓.๕.๑.๓ ส่งผลการประเมินและรายงานผลการปฏิบัติราชการพร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการไปยังผู้ตรวจสอบ

๓.๕.๒ ผู้ตรวจสอบ ดำเนินการดังนี้

๓.๕.๒.๑ ให้ตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติราชการพร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการและผลการประเมินที่ผู้ประเมินได้ประเมินไว้

๓.๕.๒.๒ กรณีผู้ตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นชอบกับผลการประเมินที่ผู้ประเมินได้ประเมินไว้ ให้ลงนามรับรองผลการประเมินดังกล่าว

๓.๕.๒.๓ กรณีผู้ตรวจสอบพิจารณาแล้ว ไม่เห็นชอบกับผลการประเมินที่ผู้ประเมินได้ประเมินไว้ ให้เรียกผู้ประเมินหรือผู้รับการประเมินเข้าชี้แจง เพื่อให้ผู้ประเมินปรับเปลี่ยนผลการประเมินให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงและข้อตกลงที่กำหนดไว้ หากตกลง กันได้ ให้ผู้ตรวจสอบลงนามรับรองผลการประเมินดังกล่าว หรือ ผู้ตรวจสอบสามารถปรับเปลี่ยนผลการประเมินได้ตามความเหมาะสมแต่ให้เป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนด โดยมีความเห็นและหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการ และต้องรับผิดชอบในผลการตรวจสอบนั้น (อาจเป็นกรณีที่ผู้ตรวจสอบพิจารณาจากหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการของผู้รับการประเมินแล้วมีความเห็นไม่ตรงกับผู้ประเมิน เช่น ผู้ประเมินพิจารณาจากหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการแล้วไม่ตรงกับข้อตกลงตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน แต่เมื่อผู้ตรวจสอบพิจารณาจากหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการแล้ววินิจฉัยเข้าข่ายข้อตกลงตัวชี้วัดนั้นๆ)

๓.๖ การดำเนินการหลังการประเมิน

๓.๖.๑ ให้ผู้ประเมิน แจ้งผลการประเมินตามแบบในผนวก ค พร้อมแนบสำเนาแบบประเมินให้ผู้รับการประเมินทราบโดยเร็วหรืออย่างช้าไม่เกิน ๓ วัน ทำการนับแต่วันที่การประเมินเสร็จสิ้น หรือตามแนวทางที่ ตร. กำหนดในแต่ละครั้ง

๓.๖.๒ ผู้รับการประเมิน มีหน้าที่เอาใจใส่ติดตามผลการประเมินจากผู้ประเมิน และเมื่อรับทราบผลการประเมินแล้วให้ลงลายมือชื่อรับทราบในแบบแจ้งผลการประเมิน หากเห็นว่าผลการประเมินของตน

ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ผู้รับการประเมินเข้าพบผู้ประเมินและ/หรือผู้ตรวจสอบเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติราชการพร้อมหลักฐานอ้างอิงประกอบการดำเนินการ หรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินและผลการประเมิน นับแต่วันที่ได้รับทราบผลการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ประเมินหรือผู้ตรวจสอบอาจพิจารณาปรับเปลี่ยนผลการประเมินใหม่ได้ โดยมีความเห็นพร้อมหลักฐานประกอบที่ชัดเจนและต้องรับผิดชอบในผลการประเมินและ/หรือผลการตรวจสอบที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วแต่กรณี หากผู้รับการประเมินยังไม่พอใจให้ร้องทุกข์ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ ตร. กำหนด

๓.๖.๓ ให้หัวหน้าหน่วยงานระดับ สว. ขึ้นไป ดำเนินการดังนี้

๓.๖.๓.๑ จัดให้มีการบันทึกข้อมูลสรุปผลการประเมินของข้าราชการตำรวจในสังกัดตามแบบที่ ตร. กำหนด ภายในเดือน เม.ย. สำหรับรอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๑ และ เดือน ต.ค. สำหรับรอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๒ หรือตามแนวทางที่ ตร. กำหนดในแต่ละครั้ง

๓.๖.๓.๒ ประกาศรายชื่อผู้ที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มสูงกว่ามาตรฐานกลางในที่เปิดเผย ตามแบบที่กำหนดในผนวก ง

๓.๖.๓.๓ ให้หัวหน้าหน่วยงานสามารถมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกำลังพลดำเนินการตามข้อ ๓.๖.๓.๑ และ ๓.๖.๓.๒ ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในเดือน เม.ย. สำหรับรอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๑ และ เดือน ต.ค. สำหรับรอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๒ หรือตามแนวทางที่ ตร. กำหนดในแต่ละครั้ง

๔. หัวข้อในการประเมินผลในปัจจุบัน มีทั้งหมด ๑๐ หัวข้อ ดังนี้

๔.๑ งานประจำตามระเบียบ ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่

- ๑) มีการมอบหมายงานในความรับผิดชอบ
- ๒) มีการวางแผนการทำงานประจำที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยกำหนดเป้าหมายระยะเวลาในการทำงานที่ชัดเจน
- ๓) มีการพัฒนาการทำงานให้รวดเร็วขึ้น มีขั้นตอนและระยะเวลาที่สั้นลงอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีช่องทางแนวทางวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม
- ๔) มีการตรวจสอบกำกับ เสนอแนะการทำงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดความบกพร่องหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

๔.๒ งานปกครองบังคับบัญชา มี ๑ องค์ประกอบ คือ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามข้อปฏิบัติของตำรวจในเรื่องการครองตน ครองคน ครองงาน โดยยึดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยต้องมีหลักฐานแสดงอย่างชัดเจนถึงความสามารถในการครองตน ครองคนและครองงาน

๔.๓ งานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ ประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ ได้แก่

- ๑) มีการมอบหมายงานพิเศษให้รับผิดชอบนอกเหนือจากงานประจำปกติ หรือเป็นการทำงานโครงการ เสิร์ก ที่ผู้รับการประเมินเสนอขออนุมัติจากผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาเห็นชอบให้ดำเนินการ
- ๒) มีการศึกษาและดำเนินการหรือพัฒนางานพิเศษที่ได้รับมอบหมายอย่างมีแผนเป็นขั้นตอนจนงานนั้นสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

๔.๔ ความสามารถเชิงสมรรถนะ ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ จริยธรรม สภาวะผู้นำ และความร่วมมือร่วมใจ ซึ่งในตัวชี้วัดเรื่องจริยธรรมได้กำหนดข้อตกลงให้สอดคล้องกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ คือ ต้องได้รับประกาศเชิดชูเกียรติข้าราชการตำรวจ ส่วนตัวชี้วัดด้านสภาวะผู้นำ

ได้กำหนดข้อตกลงที่เป็นรูปธรรม คือ ผู้รับการประเมินต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในการทำงานของตนเอง โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน และต้องกล้าหาญที่จะนำหน่วยหรือปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ที่กำหนด สำหรับตัวชี้วัดด้านความร่วมมือร่วมใจได้กำหนดข้อตกลงจากการทำงานพื้นฐานในเรื่องการรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน และ/หรือผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความทุ่มเท เสียสละ จนบังเกิดผลดีต่อทางราชการ

๕. การแบ่งกลุ่มผลการประเมิน

ให้แบ่งกลุ่มผลการประเมิน ดังนี้

๕.๑ กลุ่มสูงกว่ามาตรฐานกลาง คือ กลุ่มที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม (๑๐ ตัวชี้วัด) และระดับดี (๘ - ๙ ตัวชี้วัด)

๕.๒ กลุ่มอยู่ในมาตรฐานกลาง คือ กลุ่มที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐาน (๕ - ๗ ตัวชี้วัด)

๕.๓ กลุ่มต่ำกว่ามาตรฐานกลาง คือ กลุ่มที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (๔ ตัวชี้วัดลงมา)

๖. การส่งและจัดเก็บเอกสารผลการประเมิน

ให้ส่งผลการประเมินพร้อมหลักฐานให้ ตร. ผ่านช่องทางวิธีการที่กำหนด และเก็บรักษาต้นฉบับไว้ที่หน่วยงานให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ

๗. การประเมินกรณีอื่น ๆ

๗.๑ กรณีผู้รับการประเมินไปช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๑ ผู้รับการประเมินช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการขาดจากต้นสังกัดหรือนอกสังกัด ตร. หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการประเมิน คือ หน่วยงานที่จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือน กรณีหน่วยที่จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนไม่ใช่หน่วยที่ผู้รับการประเมินไปช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการ ให้หน่วยที่จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนทำหนังสือประสานไปยังหน่วยงานที่ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการหรือปฏิบัติราชการให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการ แล้วส่งผลการประเมินไปยังหน่วยงานที่จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

หากหน่วยที่จัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนไม่ใช่หน่วยงานต้นสังกัดเดิม ให้หน่วยจัดทำบัญชีแสดงการเลื่อนเงินเดือนส่งผลการประเมินไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเดิมเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย

๗.๑.๒ ผู้รับการประเมินไปปฏิบัติราชการหรือช่วยราชการไม่ขาดจากต้นสังกัดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการประเมิน คือ หน่วยงานต้นสังกัด โดยให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยที่ผู้รับการประเมินไปปฏิบัติราชการหรือช่วยราชการ ทำการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมิน แล้วส่งผลการประเมินไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๗.๒ กรณีผู้รับการประเมินเข้ารับการศึกษาศึกษา ฝึก หรืออบรมหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรสารวัตรหลักสูตรผู้กำกับการ เป็นต้น

ให้หน่วยงานต้นสังกัดประสานขอผลคะแนนสอบภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และความประพฤติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยฝึกอบรมกำหนด มาเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๗.๓ กรณีผู้รับการประเมินอยู่ปฏิบัติราชการในหน่วยงานเดิมไม่ครบรอบระยะเวลาการประเมิน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการประเมิน คือ หน่วยงานใหม่ โดยให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดิม ประเมินในห้วงระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการ แล้วส่งผลการประเมินไปยังหน่วยงานใหม่พร้อมกับหนังสือส่งตัว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๘. กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินนี้

ให้หัวหน้าหน่วยงานระดับ บก., บช. หรือ ตร. แล้วแต่กรณีเป็นผู้มีอำนาจศึกษาพิจารณาให้คำข้อยุติ เกี่ยวกับปัญหา โดยให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินนี้

กฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗
๒. กฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗
๓. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ (แนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๙.๒๖/ว ๐๐๕ ลง ๓๑ ม.ค. ๕๔)

ที่ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ฝ่ายประเมินบุคคล ทพ. อาคาร ๑๙ ชั้น ๖ ตร. โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๒๔๗๘

ผู้เชี่ยวชาญ

๑. พ.ต.อ.หญิง พิรมย์รัตน์ ดอนนนท์ ผกก.ฝ่ายประเมินบุคคล ทพ. โทร. ๐๘๙ ๔๙๙ ๘๐๔๓
๒. พ.ต.ท.หญิง ชลบุษย์ เจริญสุข สว.ฝ่ายประเมินบุคคล ทพ. โทร. ๐๘๕ ๑๙๙ ๓๒๑๙

รายชื่อวิทยากร/คณะผู้จัดทำ

หัวข้อ : งานกำลังพล

วิทยากรหลัก

๑. พ.ต.อ.ปรีสุทธิ	นุศรวิธ	ผกก.พท.สกพ.
๒. พ.ต.อ.วัตรธนา	มีชา	ผกก.ฝ่ายความชอบ ทพ.
๓. พ.ต.ท.เสวี	วชิษฐ์จะ	รอง ผกก.ฝ่ายตรวจสอบงานบุคคล ๒ ตป.
๔. พ.ต.ท.หญิง ชลบุษย์	เจริญสุข	สว.ฝ่ายประเมินบุคคล ทพ.

วิทยากรประจำหน่วย

ลำดับ	หน่วยงาน	ยศ ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง
๑	บช.น.	๑. พ.ต.ท.หญิง เบญญาพร ช้างพงษ์ ๒. ร.ต.ท.หญิง อรัญญา คำวิโส	สว.ฝอ.๑ บก.อก.บช.น. รอง สว.ฝอ.๖ บก.อก.บช.น.
๒	ภ.๑	๑. พ.ต.ท.ธนชัย รัตนกระทุ่ม ๒. ร.ต.ต.ชัยวัฒน์ เนื่องจำนงค์	สว.ฝอ.ภ.จว.พระนครศรีอยุธยา รอง สว.ฝอ.ภ.จว.พระนครศรีอยุธยา
๓	ภ.๒	๑. พ.ต.ท.นิรุช ดันวิมล ๒. พ.ต.ท.เอกภพ ธรรมาธิกุล	สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๒ สว.ฝอ.๒ ภ.จว.นครนายก
๔	ภ.๓	๑. พ.ต.ท.ชาญทอง กุญแก้ว ๒. พ.ต.ท.หญิง ชีวรัตน์ เอื้อวงประเสริฐ	สว.อก.สภ.เมืองจันทร์ จว.ศรีสะเกษ สว.ฝอ.ภ.จว.อำนาจเจริญ
๕	ภ.๔	๑. พ.ต.อ.นวิบูล บัวสิทธิ์ ๒. พ.ต.ท.ศิริชัย ศรีชัยปัญญา	ผกก.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๔ สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๔
๖	ภ.๕	๑. พ.ต.ท.หญิง อูรา คำมาบุตร ๒. พ.ต.ท.หญิง สุธิดา สมितिไกร	สว.ฝอ. ภ.จว.ลำปาง รอง ผกก.ฝอ.ภ.จว.ลำปาง
๗	ภ.๖	๑. พ.ต.ต.ปรัชญา เทียงตรง ๒. ร.ต.อ.จักษกราวุฒิ สุภาภรณ์ประดับ	สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๖ รอง สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๖
๘	ภ.๗	๑. พ.ต.ท.พรชัย จันทนะภาพ ๒. พ.ต.ท.ภูษงค์ พงษ์นาค	สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๗ สว.ฝอ.ภ.จว.สุพรรณบุรี
๙	ภ.๘	๑. พ.ต.ท.หญิง ฐานิดา คงสุขกาญจนา ๒. ร.ต.อ.จารุวัตร จารุพันธ์	สว.ฝอ.ภ.จว.นครศรีธรรมราช รอง สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๘
๑๐	ภ.๙	๑. พ.ต.ท.อภิชาติ วงศ์หมัดทอง ๒. พ.ต.ต.ตฤพล อีแฉ	สว.ฝอ.ภ.จว.สตูล สว.ฝอ.๑ บก.อก.ภ.๙
๑๑	ศชต.	๑. พ.ต.ท.หญิง นันทวรรณ เจริญวานิช ๒. พ.ต.ต.รัมย์ลี วาตะ	รอง ผกก.ฝอ.๑ บก.อก.ศชต. สว.กก.สส.๒ บก.สส.ศชต.

บทเรียนและประสบการณ์ในการนำหน่วย

พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- ๑) มีภาวะผู้นำ
- ๒) มีเป้าหมายในการทำงาน
- ๓) สร้างทีมในการทำงาน
- ๔) มีวิธีปลุกเร้า สร้างพลัง ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- ๕) มีพฤติกรรมเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือ
- ๖) ต้องรู้จักชม
- ๗) ต้องเสียสละ
- ๘) มีข้อมูล - รู้ระเบียบ - อำนาจ - ยุทธวิธี
- ๙) รู้จักพื้นที่ ภูมิประเทศ มวลชน
- ๑๐) พูดเป็น - ประชุมเป็น
- ๑๑) การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน
- ๑๒) การตรวจสอบข้อมูล - รายงานผู้บังคับบัญชา
- ๑๓) การประสานงาน
- ๑๔) การบริหารเวลา
- ๑๕) สุขภาพ : หลัก ๕ อ.
- ๑๖) การใช้ภาษาอังกฤษ, IT
- ๑๗) การเตรียมการทุกอย่าง
- ๑๘) ใช้หลัก ๔ เกาะติด (พื้นที่ ศัตรู มวลชน บนเกาะติดล่าง)

จัดทำโดย
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

